

ბიუჯეტით განსაზღვრული პროგრამების მოსალოდნელი შედეგები და ინდიკატორები

პრიორიტეტი – ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
35 01	შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	49,335.9	49,335.9	0.0	42,570.0	42,070.0	41,420.0
35 02	სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა	1,384,832.6	1,384,832.6	0.0	1,547,430.0	1,752,930.0	1,993,580.0
35 03	ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა	350,912.3	350,912.3	0.0	400,000.0	455,000.0	515,000.0
35 04	სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	24,873.4	24,873.4	0.0	10,000.0	10,000.0	10,000.0
48 00	ა(ა)იპ – საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრალური რეფერალური ლაბორატორია	2,788.0	2,788.0	0.0	1,500.0	2,000.0	2,500.0
30 04	შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	2,964.0	2,864.0	100.0	2,964.0	2,964.0	2,964.0
29 03	თავდაცვის სფეროში ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	7,760.6	7,760.6	0.0	8,825.7	9,067.5	9,309.3
27 04	ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა პატიმრობისა და თავისუფლების აღვეთის დაწესებულებებში	7,011.4	7,011.4	0.0	10,000.0	11,000.0	12,000.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		1,830,478.2	1,830,378.2	100.0	2,023,289.7	2,285,031.5	2,586,773.3

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა (35 01)

პროგრამის განმახორციელებელი	<p>საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს აპარატი</p> <p>თანამედროვე ჯანმრთელობის დაცვის სისტემა ეფუძნება საზოგადოების სოციალურ კეთილდღეობაზე ზრუნვას და ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების ფინანსურ და გეოგრაფიულ ხელმისაწვდომობას. პროგრამის ძირითად მიმართულებებია:</p> <p>სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და უსაფრთხოება;</p> <p>საზოგადოების გარკვეული ფენების სოციალური დახმარებებით უზრუნველყოფისათვის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის საჭიროებებისათვის გამიზნული პროგრამების შემუშავება, დამტკიცება, განხორციელების კონტროლი და შედეგების მონიტორინგი;</p> <p>ეპიდსაწინააღმდეგო და სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმების შემუშავება და მათზე ზედამხედველობა;</p> <p>საექიმო, საექთნო და ფარმაცევტულ სპეციალობათა ნუსხის განსაზღვრა;</p> <p>სამედიცინო მომსახურების წესების, პირობებისა და ნორმატივების შემუშავება და მათი შესრულების კონტროლი.</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (35 01 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება და კოორდინაცია;</p> <p>ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში წარმოებული საქმიანობის მართებულობის, რესურსების ეფექტიანად და ეკონომიკურად გამოყენების, მართვის გაუმჯობესების ხელშეწყობა და რისკების ანალიზი;</p> <p>სამედიცინო მომსახურების წესების, პირობებისა და ნორმატივების შემუშავება და მათი შესრულების კონტროლი;</p> <p>ჯანმრთელობის მართვის საინფორმაციო სისტემების სრულყოფა და კოორდინაცია. თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარება, პროგრამული უზრუნველყოფა და დანერგვა.</p>

სამედიცინო საქმიანობის რეგულირების პროგრამა (35 01 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	<p>სსიპ – სამედიცინო საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების სააგენტო</p> <p>სამედიცინო მომსახურების ხარისხის კონტროლი, სამკურნალო საშუალებების ხარისხზე, მათ მიმოქცევასა და ფარმაცევტულ საქმიანობაზე ზედამხედველობა, ფარმაცევტული პროდუქციის რეესტრის წარმოების უზრუნველყოფა, სამედიცინო-სოციალურ ექსპერტიზაზე კონტროლი;</p> <p>საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სამედიცინო დაწესებულებებში სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის ორგანიზაციული სრულყოფა, სამედიცინო დაწესებულებების მიერ გაცემული არასწორი საექსპერტო დასკვნების გამოვლენა, რაც ხელს შეუწყობს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის განსაზღვრული სოციალური გასაცემლების სწორად მიმართვას ბენეფიციარებზე;</p> <p>სასერტიფიკაციო გამოცდების საფუძველზე ექიმთა სერტიფიკატების, ასევე სამედიცინო დაწესებულებებისა და აფთიაქების ლიცენზიების გაცემა;</p> <p>ნარკოტიკული საშუალებებისა და ფსიქოტროპული ნივთიერებების იმპორტსა და ექსპორტზე კონტროლი;</p> <p>სახელმწიფო სადაზღვევო პროგრამების ფარგლებში დაზღვევის სუბიექტებს შორის სახელშეკრულებო ურთიერთობებიდან წარმოშობილი დავის გადაწყვეტასთან დაკავშირებით მედიატორის როლის შესრულება, რომლის ფარგლებშიც განხორციელდება მზღვეველის, დაზღვეულისა და სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებელთა კანონიერი ინტერესების დაცვა;</p> <p>ჯანმრთელობის დაზღვევის ურთიერთობებში მზღვეველთა და დაზღვეულთა უფლება-მოვალეობების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>ფალსიფიცირებული, ვადაგასული და წუნდებული ფარმაცევტული პროდუქტებისაგან დაცული ფარმაცევტული ბაზარი;</p> <p>უკანონო სამედიცინო და საექიმო საქმიანობისაგან დაცული მოსახლეობა;</p> <p>ფარმაცევტული ბაზრის ეფექტიანი რეგულირების მიღწევა;</p> <p>სწორად და უშეცდომოდ შერჩეული პირები, რომლებსაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაენიშნებათ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებზე გასაცემი სოციალური</p>

გასაცემლები.

მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები

- ყოველწლიურად 0,1% - ით შემცირებული ფალსიფიცირებული და წუნდებული ფარმაცევტული პროდუქტების რაოდენობა ბაზარზე.
- ყოველწლიურად 0,2 % -ით გაზრდილი ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში გაწეული სამედიცინო მომსახურების ხარისხი.
- შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებზე გაცემული საექსპერტო დასკვნების მთლიან რაოდენობასთან შედარებით ყოველწლიურად 0,5 %-ით შემცირებული არასწორად გაცემული საექსპერტო დასკვნების რაოდენობა.

დაავადებათა კონტროლისა და ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების პროგრამის მართვა (35 01 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	<p>სსიპ – ლ. საყვარელიმის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი</p> <p>საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის მონიტორინგი და ანალიზი;</p> <p>ქვეყანაში კეთილსაიმედო ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის უზრუნველყოფა, რომელიც მოიცავს მეცნიერულ კვლევებზე დაყრდნობით გადამდები და არაგადამდები დაავადებებისა და რისკების გამოვლენას, საინფორმაციო სისტემის ფუნქციონირებას, სამედიცინო სტატისტიკის წარმოებას, დაავადებათა კონტროლისა და პრევენციას;</p>
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ლაბორატორიული საქმიანობა, ეროვნული რეფერალური ლაბორატორიების ორგანიზება და ფუნქციონირება, განსაკუთრებით საშიშ ინფექციებთან დაკავშირებული საქმიანობა, ლაბორატორიების ბიოლოგიური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, დეზინფექციის ეფექტიანობისა და სტერილობის განსაზღვრა, ეპიდემიოლოგიური სტანდარტების შემუშავება;</p> <p>იმუნოპროფილაქტიკის დაგეგმვა, მისი ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა.</p>

სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების მართვა (35 01 04)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის რეალიზაცია და განხორციელების ხელშეწყობა, რაც გულისხმობს სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების ადმინისტრირებას, შესაბამისი საინფორმაციო ბაზების შემუშავებასა და მართვას;</p> <p>სოციალური დახმარების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი თუ არაფულადი სახელმწიფო (მათ შორის, ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამით განსაზღვრული) ბენეფიციართა დადგენა, აღრიცხვა, მათთვის დახმარების დანიშვნა და დახმარების გაცემის ორგანიზება;</p> <p>ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა შვილად/შვილობილად აყვანის, მეურვეობისა და მზრუნველობის პროცესის კოორდინაცია, გასაშვილებელ ბავშვთა და შვილად აყვანის მსურველთა ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის წარმოება;</p> <p>მოსახლეობისათვის ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში შესაბამისი სამედიცინო მომსახურების შესყიდვა და მათი განხორციელების მონიტორინგი.</p>

სახელმწიფო ზრუნვის პროგრამა (35 01 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სახელმწიფო ზრუნვის სააგენტო
	<p>შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის, ხანდაზმულთათვის და მშობელთა მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთათვის ღირსეული ცხოვრების პირობების შექმნა, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის, ფსიქოსამედიცინო რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა;</p> <p>სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი პირების ინსტიტუციონალური პატრონაჟი – მოვლა-პატრონობა, კვება, პირველადი სამედიცინო მომსახურება, დღის და სადღელამისო მომსახურება, სამუურნალო-სარეაბილიტაციო ღონისძიებების განხორციელება;</p> <p>დაგეგმილია დიდი ინსტიტუციური დაწესებულებების ნაცვლად ბავშვთა მცირე საოჯახო ტიპის სახლებში აღზრდის უზრუნველყოფა, რომელთა გამართული ფუნქციონირებისათვის მნიშვნელოვანია დედობილ-მამობილის სწორად შერჩევა, მათი სათანადო მომზადება-გადამზადება და საქმიანობის მუდმივი მონიტორინგი;</p> <p>სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი ბავშვების დეინსტიტუციონალიზაციის თვალსაზრისით, ყველაზე მწვავე პრობლემაა შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვთა კონტინგენტი, რომლებიც, ძირითადად, დაბადებიდან ხვდებიან სამზრუნველო დაწესებულებებში, ხოლო მათი ბიოლოგიურ ოჯახებში დაბრუნების, გაშვილების ან მინდობით აღზრდაში გადაყვანის აღბათობა საკმაოდ მცირეა, რისი გათვალისწინებითაც, ზრუნვის სხვა აღტერნატიული ფორმების განვითარების ხელშეწყობასთან ერთად, გაგრძელდება ამ კატეგორიის ბავშვებისათვის აღნიშნული სერვისის შენარჩუნება, მომსახურების ფორმისა და ხარისხის შემდგომი სრულყოფა. ასევე გაგრძელდება და გაძლიერდება ჩვილ ბავშვთა მიტოვების პრევენციისა და დეინსტიტუციონალიზაციის პროცესი.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა, ხანდაზმულთა და მშობელთა მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესება, მათი საზოგადოებაში ინტეგრაციის უნარის გაძლიერება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<p>1. ოჯახურ გარემოში ინტეგრირებულ ბავშვთა რაოდენობა.</p> <p>2. სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფ პირთა საცხოვრებელი პირობები.</p> <p>3. ჩვილ ბავშვთა მიტოვების პრევენციის რაოდენობა.</p>

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვა და დახმარება (35 01 06)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ადამიანით ვაჭრობისა (ტრეფიკინგისა) და ოჯახში ძალადობის პრევენცია, აღნიშნული მიმართულებით მედიის საშუალებით მოსახლეობის ინფორმირება, შეხვედრები სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფებთან;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ადამიანით ვაჭრობისა (ტრეფიკინგისა) და ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა სამართლებრივი დაცვა, ფსიქოლოგიური რეაბილიტაცია, მათი თავშესაფრით და სხვადასხვა სერვისით მომსახურება, მათ შორის, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, ბენეფიციარებისათვის კომპენსაციების გაცემა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	ადამიანით ვაჭრობისა (ტრეფიკინგისა) და ოჯახში ძალადობის შემთხვევათა შემცირება
ადამიანით ვაჭრობისა (ტრეფიკინგისა) და ოჯახში ძალადობის შემთხვევათა რისკის სტატისტიკური მაჩვენებელი.	

ნარკომანით დაავადებულ პირთა რეაბილიტაციის ხელშეწყობის პროგრამის მართვა (35 01 12)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – ნარკომანით დაავადებულ პირთა რეაბილიტაციის ცენტრი;
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ნარკომანით დაავადებულ პირთა მკურნალობის და ხანგრძლივი ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაციის სისტემის განვითარება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	თანამედროვე სტანდარტების სარეაბილიტაციო ცენტრის მშენებლობა, შესაბამისი პერსონალის პროფესიული ცოდნის ამაღლება და ნარკომანით დაავადებულ პირთა გრძელვადიანი სარეაბილიტაციო პროგრამებით და სერვისებით უზრუნველყოფა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	ნარკომანით დაავადებულ პირთა მკურნალობით უზრუნველყოფა
მკურნალობის პროცესში ჩართული პაციენტების რაოდენობა	

სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა (35 02)

პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქვეყანაში სიღარიბის უკიდურესი ფორმების აღმოფხვრა, სოციალური რისკების განეიტრალება და ხანდაზმული მოქალაქეებისათვის ღირსეული სიბერის უზრუნველყოფა;</p> <p>ეფექტური და ფინანსურად მდგრადი საპენსიო და სოციალური დახმარებების სისტემის განვითარებით მოწყვლადი ჯგუფების საარსებოდ აუცილებელი ფულადი შემოსავლებით და აუცილებელი სოციალური სერვისებით უზრუნველყოფა.</p> <p>სამუშაოს მაძიებელთა აღრიცხვა სახელმწიფოს მხრიდან მათთვის სრულყოფილი ხელშეწყობის ღონისძიებების გატარების მიზნით.</p> <p>საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა საჭიროებების აღრიცხვა სპეციალურად შემუშავებული კითხვარების შესაბამისად.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>ბენეფიციართა არსებითი საჭიროებითა და ცხოვრების შესაბამისი სტანდარტით უზრუნველყოფა.</p> <p>სამუშაოს მაძიებელთა აღრიცხვით და ერთიანი ბაზის შექმნით უზრუნველყოფილი იქნება ქვეყანაში დასაქმების მდგომარეობის ანალიზის და მონიტორინგის მაღალი ხარისხი.</p> <p>შეფასდება საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა საჭიროებები, რაც აისახება შესაბამის სტრატეგიებში და ამ კატეგორიის ბენეფიციარებისათვის სახელმწიფოს მხრიდან გასაწევი დახმარებები გახდება უფრო მიზნობრივი და ეფექტური</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<p>ბენეფიციარებისათვის დადგენილი გასაცემლების სრულად და დროულად მიწოდება;</p> <p>სამუშაოს მაძიებელთა შესახებ სრულყოფილი ბაზა;</p> <p>საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა საჭიროებების შესახებ ერთიანი ბაზა, რომელიც ხელმისაწვდომი იქნება ყველა დაინტერესებული სამინისტროსა და უწყებისათვის;</p> <p>საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთათვის სახელმწიფო მხრიდან გაწეული დახმარებების ეფექტურობა.</p>

საპენსიო უზრუნველყოფა (35 02 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საზოგადოების გარკვეული ფენების საქართველოს კანონმდებლობით დაწესებული სოციალური გასაცემლებით სრულად და დროულად უზრუნველყოფა. ქვეპროგრამის ფარგლებში გაიცემა სახელმწიფო პენსიები, სახელმწიფო კომპენსაციები და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიები, ასევე საპენსიო უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სოციალური გასაცემელი;</p> <p>ქვეპროგრამის ბენეფიციარია დაახლოებით 750.0 ათასი მოქალაქე.</p>

სოციალური დახმარებები (35 02 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქვეყანაში სიღარიბის უკიდურესი ფორმების აღმოფხვრისა და სოციალური რისკების განეიტრალიზაციის მიზნით სხვადასხვა სოციალური გასაცემლის დაფინანსება. კერძოდ, სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი მოსახლეობისათვის საარსებო შემწეობების, ლტოლვილთა და დევნილთა ფულადი დახმარებების, რეინტეგრაციის შემწეობის, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, ასევე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა სოციალური დახმარებების გაცემა;</p> <p>ქვეპროგრამის ბენეფიციარია დაახლოებით 660.0 ათასი მოქალაქე.</p>

სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა (35 02 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>მშობელთა მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა უზრუნველყოფა საოჯახო ტიპის მომსახურებითა და თავშესაფრით, მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა კვებით უზრუნველყოფა, მათი ფსიქოსომატური აბილიტაცია (რეაბილიტაცია), შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფთა დღის ცენტრების მომსახურებით უზრუნველყოფა, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სათემო ორგანიზაციების მომსახურებით უზრუნველყოფა, ბავშვთა დასვენება-გაჯანსაღება და საკურორტო რეაბილიტაცია, მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანთა რეაბილიტაცია, ფსიქიკური დარღვევების მქონე პირთა ინსტიტუციური პატრონაჟი. გონიერივი და ფიზიკური განვითარების შეფერხების მქონე ბავშვთა (მათ შორის, დაუნის სინდრომი, ცერებრული დამბლა, აუტიზმი და სხვა) ადრეული რეაბილიტაცია და პრევენცია. საჭიროების შემთხვევაში, ბენეფიციართა სავარძელ-ეტლებით, საპროთეზო-ორთოპედიული საშუალებებით, სმენის აპარატებით, კოხლეარული იმპლანტებითა და სხვა დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა.</p> <p>ქვეპროგრამის ბენეფიციარია დაახლოებით 4 500 მოქალაქე.</p>

მოსახლეობის ელექტროენერგიის ვაუჩერით უზრუნველყოფა (35 02 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურზე შეღავათის გაწევისა და ინფლაციის წნევის შემსუბუქების მიზნით, მოსახლეობის ერთჯერადად ელექტროენერგიის ვაუჩერით (20 ლარის ოდენობით) უზრუნველყოფა;</p> <p>ქვეპროგრამის ბენეფიციარია დაახლოებით 1.2 მილიონზე მეტი ოჯახი.</p>

სამუშაოს მაძიებელთა აღრიცხვისა და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა საჭიროებების შეფასების პროგრამა (35 02 06)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სამუშაოს მაძიებელთა აღრიცხვა სახელმწიფოს მხრიდან მათთვის სრულყოფილი ხელშეწყობის ღონისძიებების გატარების მიზნით.</p> <p>სამუშაოს მაძიებლების შესახებ შეიქმნება სრულყოფილი საინფორმაციო ბაზა, რომელიც განახლდება რეგულარულად. ბაზა იქნება მნიშვნელოვანი ინფორმაციის წყარო, როგორც დასაქმების მაძიებლებისათვის, ისე დამსაქმებლებისათვის;</p> <p>განხორციელდება საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსა და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მიერ ერთობლივად შემუშავებული კითხვარის დაბეჭდვა და ამ კითხვარის მიხედვით დევნილთა საჭიროებების შესახებ ინფორმაციის აღგილზე ვიზიტების მეშვეობით. შეიქმნება ერთიანი მონაცემთა ბაზა, რომელიც ხელმისაწვდომი იქნება დაინტერესებული სამინისტროების და უწყებებისთვის, კანონმდებლობის შესაბამისად.</p>

ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა (35 03)

პროგრამის განმახორციელებელი	<p>სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო; სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სახელმწიფოს მიერ განხორციელდება სხვადასხვა მეთოდით მოსახლეობისათვის ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების მიწოდება. კერძოდ, სამიზნე ჯგუფები უზრუნველყოფილი იქნებიან სამედიცინო დაზღვევით, განხორციელდება სხვადასხვა დაავადების მკურნალობის ხარჯების დაფინანსება/თანადაფინანსება, მათ შორის, ფსიქიკური ჯანმრთელობის, გადამდები და არაგადამდები დაავადებებისა და სიცოცხლისათვის საშიშ და ძვირადლირებულ/აუცილებელ მედიკამენტებზე მოსახლეობისთვის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფისა და ეფექტურობის გაზრდის მეშვეობით.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება და საშუალო ასაკის გახანგრძლივება;</p> <p>საშიში და გადამდები დაავადებების გამოვლენა, მათი შესაბამისი მკურნალობით უზრუნველყოფა და მოსახლეობის ფართო მასებში აღნიშნულ დაავადებათა გავრცელების თავიდან აცილება;</p> <p>დაზღვეულთა რაოდენობის ზრდა 2 500.0 ათასამდე.</p>
<p>საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. მოსახლეობის საშიშ, გადამდებ და იმ დაავადებებზე, რომლებიც მოითხოვს ძვირადლირებულ მკურნალობას, სამედიცინო მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობა. 2. სახელმწიფოს მიერ დაზღვეულთა რაოდენობა. 	

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>მოსახლეობის სამიზნე ჯგუფების სამედიცინო დაზღვევით უზრუნველყოფა. ქვეპროგრამა ითვალისწინებს საპენსიო ასაკის მოსახლეობის, სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი მოსახლეობის, ორგანიზებულად ჩასახლებული დევნილი და იძულებით გადაადგილებული მოსახლეობის, სახელმწიფო მზრუნველობის ქვეშ მყოფი პირების, ბავშვთა სააღმზრდელო დაწესებულებებსა და მცირე ტიპის საოჯახო სახლებში მცხოვრები (მათ შორის, მშობელთა მზრუნველობამოკლებული და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე) ბავშვებისა და აღმზრდელების, საჯარო სკოლებისა და ცალკეული საგანმანათლებლო დაწესებულების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის, საქართველოს პროფესიული სწავლების ცენტრების მასწავლებლებისა და ცალკეული საგანმანათლებლო დაწესებულების აღსაზრდელების, 0-დან 6 წლამდე ასაკის ბავშვებისა და სახალხო არტისტების, სახალხო მსატვრებისა და რუსთაველის პრემიის ლაურეატების, ლაურეატების, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე 18 წლამდე ასაკის და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა კატეგორიის პირთა დაზღვევას ქვეპროგრამის ბენეფიციარია 1 700.0 ათასზე მეტი მოქალაქე.</p> <p>მოსახლეობის სამიზნე ჯგუფებისთვის სამედიცინო მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობის ზრდა;</p> <p>სამიზნე ჯგუფებისათვის ჯანმრთელობის დაცვაზე გაწეული დანახარჯების ტვირთის შემსუბუქება;</p> <p>სამედიცინო სფეროში ე.წ. „ჯიბიდან გადახდების“ წილის შემცირება.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. სახელმწიფოს მიერ დაზღვეულთა რაოდენობა. 2. ჯანმრთელობის მთლიან დანახარჯებში „ჯიბიდან გადახდების“ წილის 10%-ით შემცირება. 3. 2010 წელს დაზღვეულთა რაოდენობისთვის, სტაციონარული და ამბულატორიული მომსახურების უტილიზაციის გაზრდა 2-3%-ით.

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა (35 03 02)

ქვეპროგრამის განხორციელებელი	<p>სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი</p>
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ჯანმრთელობის ხელშეწყობისკენ, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებისა და დაავადებათა პროფილაქტიკისკენ მიმართული პროგრამები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე. განხორციელდება პროგრამები, რომლებიც ხელს შეუწყობს გადამდებ და ონკოლოგიურ დაავადებათა პრევენციას. მათი ადრეული გამოვლენა, ერთი მხრივ, უზრუნველყოფს საზოგადოების დაცულობის გაზრდას, ხოლო, მეორე მხრივ, – სახელმწიფო დანახარჯების ოპტიმიზაციას. აღნიშნული პროგრამა განხორციელდება მოსახლეობის იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობის, ასევე ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, აივ ინფექცია, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების გზით საქართველოს მოსახლეობაში.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>იმუნიზაციის კომპონენტის ფარგლებში მოსახლეობის მოცვის მაჩვენებლის გაუმჯობესება (საქართველოში ათასწლეულის განვითარების მე-4 მიზნის მიღწევა);</p> <p>ტუბერკულოზით, აივ ინფექცია/შიდსით და სხვა პრიორიტეტული დაავადებებით ავადობის შემცირება და ეპიდზედამხედველობის გაუმჯობესება (საქართველოში ათასწლეულის განვითარების მე-6 მიზნის მიღწევა);</p> <p>ონკოლოგიური დაავადებების ადრეულ სტადიაზე გამოვლენის მაჩვენებლის ზრდა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<p>1. იმუნიზაციის მოცვის მაჩვენებლის გაზრდა (სამიზნე 90% - წწყ მოცვა 1-2 წლამდე ასაკში).</p> <p>2. ტუბერკულოზითა და აივ ინფექცია/შიდსით ავადობის მაჩვენებლის შემცირება.</p> <p>3. ონკოლოგიური დაავადებების ადრეულ სტადიაზე გამოვლენის მაჩვენებლის გაუმჯობესება.</p>

დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი (35 03 02 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	<p>სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი</p> <p>დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და გავრცელების პრევენციის უზრუნველყოფა და მოსახლეობაში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება;</p> <p>სამიზნე ჯგუფებში პაციენტებისათვის კონსულტაციის გაწევა, მასალის აღება და გამოკვლევა სკრინინგის მეთოდებით;</p> <p>კიბოს (25-დან 70 წლამდე ასაკის ქალებში, 50-დან 70 წლამდე ასაკის მამაკაცებში) ადრეული გამოვლენის მიზნით სკრინინგის მეთოდებით გამოკვლევების ჩატარება საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე;</p> <p>კიბოს რეესტრის დაწერგვა;</p> <p>0-დან 6 წლამდე ასაკის ბავშვთა განვითარების შეფერხების სკრინინგი და სკოლისათვის მზადყოფნის შეფასება;</p> <p>ეპილეფსიის ადრეული დიაგნოსტიკა და პრევენცია;</p> <p>მოსახლეობის საგანმანათლებლო კამპანია.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>კიბოს ადრეული გამოვლენისა და აღრიცხვიანობის გაუმჯობესება;</p> <p>მოსახლეობაში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<p>1. ონკოლოგიურ დაავადებების ადრეულ სტადიაზე გამოვლენის მაჩვენებელი.</p> <p>2. მუმუს და საშვილოსნოს ყელის კიბოს ახალ გამოვლენილ შემთხვევებში მე-3 და მე-4 სტადიებზე გამოვლენილ შემთხვევათა წილის 5%-ით შემცირება გასული წლების მაჩვენებლებთან შედარებით.</p> <p>3. სკოლამდელი ასაკის ყველა ბავშვისათვის პროფილაქტიკური გასინჯვების ხელმისაწვდომობა საჭიროებისამებრ.</p>

იმუნიზაცია (35 03 02 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქვეყნის მოსახლეობის დაცვა მართვადი ინფექციებისაგან;</p> <p>ვაქცინებისა და შპრიცების შეძენა, შენახვა და გადაცემა დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადობრივი ჯანმრთელობის დაცვის ეროვნული ცენტრისათვის;</p> <p>იმუნოპროფილაქტიკის წარმოება – აცრა-ვიზიტი (750.0 ათასზე მეტი ბენეფიციარი);</p> <p>სტრატეგიული და ანტირაბიული შრატებისა და ვაქცინების შესყიდვა, შენახვა, გაცემა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>იმუნიზაციის მოცვის მაჩვენებლის გაუმჯობესება;</p> <p>ათასწლეულის განვითარების მიზნებისა და ამოცანების მიღწევა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<p>1. იმუნიზაციის ეროვნული კალენდრის ცალკეული კომპონენტების მიხედვით იმუნიზაციის მოცვის მაჩვენებლების მიღწევა/შენარჩუნება (სამიზნე წწყ, დყტ და ოპვ მოცვა 90% 1-2 წლამდე ასაკში).</p> <p>2. როტა ვირუსის საწინააღმდეგო ვაქცინის დანერგვა და 60%-იანი იმუნიზაციის მოცვის მიღწევა.</p>

ეპიდზედამხედველობის პროგრამა (35 03 02 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქვეყანაში ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების გაუმჯობესება;</p> <p>გადამდებ დაავადებათა დროულად გამოვლენის გაუმჯობესება ეპიდზედამხედველობისა და ლაბორატორიულ სამსახურებზე დაფუძნებული სისტემის გამართულად მუშაობის გზით;</p> <p>მაღარისა და სხვა პარაზიტული დაავადებების პროფილაქტიკისა და კონტროლის გაუმჯობესება;</p> <p>ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულებსა და მუნიციპალურ დონეზე სამედიცინო სტატისტიკური სისტემის მუშაობის უზრუნველყოფა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>ეპიდზედამხედველობის სისტემის მგრძნობელობის და ლაბორატორიული დადასტურების მაჩვენებლის გაზრდა;</p> <p>სამედიცინო სტატისტიკური სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება;</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. გადამდები დაავადებების ძირითადი ეპიდემიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ სანდო (მეცნიერული) ინფორმაციის არსებობა. 2. ეპიდზედამხედველობის სისტემის მგრძნობელობა და ლაბორატორიული დადასტურების მაჩვენებელი. 3. მაღარისა და სხვა პარაზიტული დაავადებების მაჩვენებელი. 	

უსაფრთხო სისხლი (35 03 02 04)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ტრანსფუზით გადამდები ინფექციების პრევენცია სისხლის პროდუქტების უზრუნველყოფის გზით;</p> <p>დონორის სისხლის კვლევა B და B ჰეპატიტზე, აივ ინფექცია/შიდსა და ათაშანგზე;</p> <p>ჰოსპიტალური სექტორის სისხლის პროდუქტებით უზრუნველყოფის მექანიზმის შემუშავება და ხარისხის გარე კონტროლის უზრუნველყოფა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>უანგარო დონაციათა რაოდენობის გაზრდა;</p> <p>სისხლის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. უანგარო დონაციათა 5%-ით გაზრდილი რაოდენობა. 2. ხარისხის კონტროლის პროცესში, რუტინული სკრინინგით და ხარისხის კონტროლით გამოვლენილ შემთხვევებს შორის არა უმეტეს 0,1%-ისა განსხვავება. 	

პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია (35 03 02 05)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>დასაქმებული მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა პროფესიულ დაავადებათა პრევენციის გზით;</p> <p>შრომის პროცესში მოქმედი გარე ფაქტორების შესწავლა-შეფასება, პროფესიული ჯანმრთელობის კვლევა სამიზნე ჯგუფებში და დამსაქმებლისა და დასაქმებულის ინფორმირება პროფესიული ჯანმრთელობის რისკებისა და მათგან დაცვის მეთოდების შესახებ;</p> <p>მიზნობრივი ტრენინგების ჩატარება, გავრცელებული პროფესიული დაავადებების პრევენციისა და მკურნალობის სახელმძღვანელო სქემების შემუშავება.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	პროფესიულ დაავადებათა შემთხვევების შემცირება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
პროფესიულ დაავადებათა მონიტორინგის პროგრამაში ჩართული დაწესებულებათა რაოდენობა	

პირველადი ჯანდაცვის რეფორმის მხარდაჭერის პროექტი (E8) (35 03 02 06)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	წინა წლებში შესრულებული სამუშაოების ინსპექტირება, ფინანსური ოპერაციების აუდიტი, წლიური შესყიდვებისა და ფინანსური ანგარიშების შედგენა.

ჯანდაცვის სექტორის განვითარების პროექტი (WB) (35 03 02 07)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ -ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში მონაცემთა ბაზების სამართავად თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა. პროექტის ფარგლებში ხორციელდება საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში საინფორმაციო კომპიუტერული პროგრამა „სიმს“-ის დანერგვა. ქვეპროგრამით გათვალისწინებულია ასევე პროგრამის დასაწერგად საჭირო კომპიუტერული ტექნიკისა და მოწყობილობების შეძენა და მათი შესაბამისი ორგანიზაციებისათვის გადაცემა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მონაცემთა ბაზების ფუნქციონირების გაუმჯობესება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	საინფორმაციო პროგრამა „სიმს“ მზადაა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სისტემაში დასაწერგად (პროგრამა ჩართულია პილოტურ რეჟიმში), სისტემა სრულად არის აღჭურვილი პროგრამის დასაწერგად საჭირო კომპიუტერული ტექნიკითა და მოწყობილობებით.

მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში (35 03 03)	
ქვეპროგრამის განხორციელებელი	სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი; სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო; სსიპ – ნაკომანიით დაავადებულ პირთა რეაბილიტაციის ცენტრი;
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ინტეგრირებული სამედიცინო სერვისების გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და მომსახურების ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა, სამედიცინო დახმარების დროულად და თანმიმდევრულად განხორციელება;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	აღნიშნული ღონისძიებები განხორციელდება პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის დონეზე ინტეგრირებული სამედიცინო მომსახურების, სასწრაფო-გადაუდებელი დახმარების, რეფერალური სამსახურების, სტაციონარული და ამბულატორიული სამედიცინო მომსახურებების, მათ შორის, ფსიქიკური ჯანმრთელობის, გადამდები და არაგადამდები დაავადებებისა და სიცოცხლისათვის საშიში/დამაინვალიდებელი მდგომარეობების მართვის, ძვირადღირებულ/აუცილებელ მედიკამენტებზე მოსახლეობისთვის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფისა და ეფექტიანობის გაზრდის მეშვეობით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	სამედიცინო მომსახურების შედეგიანობისა და ხარჯთ-ეფექტიანობის ზრდა; დედათა და ბავშვთა სიკვდილიანობის შემცირება; ძვირადღირებული სამედიცინო დანახარჯების ფინანსური რისკებისგან მოსახლეობის დაცვა; გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა ავადობისა და სიკვდილიანობის შემცირება; მოსახლეობის სპეციფიკური სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფის გაუმჯობესება.
გადამდები და არაგადამდები დაავადებებით სიკვდილიანობის შემცირებული მაჩვენებელი.	

ფსიქიური ჯანმრთელობა (35 03 03 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ფსიქიური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობისთვის სპეციალიზებული ამბულატორიული და სტაციონარული დახმარების აღმოჩენა, მათ შორის, პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში. ბავშვთა და მოზრდილთა ფსიქიატრიული ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურება, ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაცია, კრიზისული ინტერვენცია, ფსიქოაქტიური ნივთიერებებით გამოწვეული ფსიქიური და ქცევითი აშლილობების სტაციონარული მომსახურება, სტაციონარში მყოფი პაციენტების ურგენტული მომსახურებით უზრუნველყოფა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ფსიქიური აშლილობის მქონე პირებისათვის ადეკვატური ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურების მიწოდება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. ყოველწლიურად პაციენტების მიერ ამბულატორიული ვიზიტების რაოდენობის 2-3%-ით გაზრდა. 2. ფსიქიური აშლილობის მქონე პაციენტების სტაციონარული მკურნალობით უზრუნველყოფა, საჭიროებისამებრ სრულად (მწვავე და ქრონიკული). 3. საშუალო მწვავე საწოლდაყოვნების შემცირება 28 დღიდან 25 დღემდე.	

ინფექციური დაავადებების მართვა (35 03 03 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ინფექციური დაავადებების მქონე ავადმყოფთა ადეკვატური სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	მოსახლეობაში ინფექციურ და პარაზიტულ დაავადებათა სტაციონარული მკურნალობის ხელმისაწვდომობის გაზრდა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
ინფექციური დაავადების დიაგნოზით ჰოსპიტალიზებულ ავადმყოფთა სიკვდილიანობის 5%-ით შემცირება.	

ტუბერკულოზის მართვა (35 03 03 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქვეპროგრამა უზრუნველყოფს: ტუბერკულოზის ყველა საეჭვო შემთხვევის გამოვლევას, ტუბერკულოზით დაავადებულთა ამბულატორიულ მომსახურებას (ანტიტუბერკულოზური პრეპარატებით უზრუნველყოფა და მკურნალობა უმუალო მეთვალყურეობის ქვეშ), ეროვნული რეფერენს ლაბორატორიის მიერ სტაციონარსა და ამბულატორიაში ბაქტერიოლოგიური დიაგნოსტიკის ხარისხის კონტროლისა და რეზისტენტული ტუბერკულოზის ლაბორატორიული მართვის უზრუნველყოფას, ტუბკაბინეტებსა და ტუბდისპანსერებში ზედამხედველობას (სუპერვიზია), უშუალო მეთვალყურეობის ქვეშ (DOIთშ სამსახური) მკურნალობას, ფთიზიატრიული სტაციონარული დახმარების ფარგლებში დიაგნოსტიკურ, თერაპიულ და ქირურგიულ მომსახურებას, მათ შორის, დაავადებათა რეზისტენტული ფორმების მკურნალობას.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>ტუბერკულოზით ავადობის, სიკვდილიანობისა და საზოგადოებაში ინფექციის გავრცელების შემცირება;</p> <p>ფთიზიატრიული დახმარების პროგრამით მოსარგებლებისათვის გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობა;</p> <p>ტუბერკულოზის ადრეული გამოვლენა და ადეკვატური მკურნალობის უზრუნველყოფა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> წარმატებულად ნამკურნალევი შემთხვევების წილის გაზრდა ნამკურნალევ შემთხვევებში ყოველწლიურად დაახლოებით 2–3%-ით; აქტიური ტუბერკულოზით დაავადებულთა რაოდენობის შემცირება. 	

აივ ინფექცია/შიდისი (35 03 03 04)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა უზრუნველყოფს აივ ინფექციაზე/შიდსზე მაღალი რისკის ჯგუფის პირთათვის კონსულტაციის გაწევას, ტესტირებას და დაავადებულთა ამბულატორიულ და სტაციონარულ მცურნალობას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	დაავადების ადრეული დიაგნოსტირების გაუმჯობესება და მკურნალობა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. დაავადებული პირები სრულად უზრუნველყოფილი არიან ამბულატორიული და სტაციონარული მცურნალობით (ათასწლეულის განვითარების მე-6 მიზნის მიღწევა და შენარჩუნება). 2. მაღალი რისკის ჯგუფებში აივ ინფექციაზე/შიდსზე სკრინინგით გამოკვლეულ პირთა რაოდენობის 2%-ით გაზრდა.	

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა (35 03 03 05)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	დედათა და ახალშობილთა ჯანმრთელობის გაუმჯობესება და სიკვდილიანობის შემცირება. ანტენატალური ზედამხედველობა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა მცურნალობა; გენეტიკური პათოლოგიების ადრეული გამოვლენა; ორსულებში B ჰეპატიტის (სწრაფი/მარტივი და კონფირმაციული), ათაშანგის (სწრაფი/მარტივი და კონფირმაციული) და აივ ინფექციის/შიდისის (სწრაფი/მარტივი) განსაზღვრისთვის მათი საჭირო ტესტებითა და სახარჯი მასალებით უზრუნველყოფა; ახალშობილთა და ბავშვთა სკრინინგი ჰიპოთირეოზზე, ფენილკეტონურიაზე, ჰიპერფენილალანინემიასა და მუკოვისციდოზზე; ახალშობილთა სმენის სკრინინგი.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	დედათა და ბავშვთა სიკვდილიანობის შემცირება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. ახალშობილთა სიკვდილიანობის შემცირება (საქართველოში ათასწლეულის განვითარების მე-4 მიზნის მიღწევა). 2. დედათა სიკვდილიანობის შემცირება (საქართველოში ათასწლეულის განვითარების მე-5 მიზნის მიღწევა).	

დიაბეტის მართვა (35 03 03 06)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>დიაბეტით დაავადებული ბავშვებისა და მოზრდილების ადეკვატური სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა, შესაძლო გართულებების პრევენცია და შემცირება;</p> <p>დიაბეტით დაავადებული ბავშვებისა და მოზრდილებისათვის სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარების მიწოდება, რაც მოიცავს ექიმის მეთვალყურეობას და სპეციალიზებული გამოკვლევების ჩატარებას. ასევე 18 წლამდე ასაკის ბავშვებისთვის სარეაბილიტაციო დახმარების და მშობლებისათვის დიაბეტის მართვის საკითხების შესახებ ინფორმაციის</p> <p>განხორციელდება სპეციალიზებული მედიკამენტებითა და საანალიზო-ტექნიკური საშუალებებით ბენეფიციართა უზრუნველყოფა: ა) დიაბეტით დაავადებული მოზრდილი ავადყოფებისათვის – ინსულინისა და მისი ანალოგების შესყიდვა; ბ) დიაბეტიან ბავშვთა და მოზარდთათვის – ინსულინის, ინსულინის ანალოგების, გლუკაგონის, შპრიც-კალმისტრებისა და შესაბამისი ნემსების შესყიდვა ბავშვთათვის (18 წლამდე ასაკის პირები), ასევე 18 წლისა და 18 წელზე მეტი ასაკის დიაბეტიანი პაციენტებისათვის, რომელთაც აღენიშნებათ მხედველობის დაქვეითება (ან არიან უსინათლოები), აქვთ თანდაყოლილი ცერებრული დამბლა ან/და უშაქრო დიაბეტი; გ) დიაბეტიან ბავშვთა და მოზარდთათვის საანალიზო-ტექნიკური საშუალებების შესყიდვა; დ) უშაქრო დიაბეტით დაავადებულთათვის – ადიურეზული ჰორმონის შესყიდვა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>დიაბეტით გამოწვეული სპეციფიკური გართულებების შემცირება;</p> <p>მოსახლეობის მიერ მედიკამენტებზე „ჯიბიდან გადახდების“ წილის შემცირება.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<p>1. ინსულინდამოკიდებული დიაბეტით დაავადებული პაციენტებისთვის ინსულინისა და მისი ანალოგების ხელმისაწვდომობა.</p> <p>2. ინსულინდამოკიდებული დიაბეტით დაავადებული პაციენტების სიკვდილიანობის შემცირება 2–3%-ით.</p>

ნარკომანია (35 03 03 07)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ნარკომანიით დაავადებულ პირთა მკურნალობა (სტაციონარული დეტოქსიკაცია) და პირველადი რეაბილიტაცია, ასევე ჩამანაცვლებელი ნარკოტიკით უზრუნველყოფა და სამედიცინო მეთვალყურეობა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ნარკომანიით დაავადებულ პირთა ადეკვატური მკურნალობითა და ჩამანაცვლებელი თერაპიით უზრუნველყოფა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
ჩანაცვლებითი მკურნალობის პროცესში ჩართული პაციენტების რაოდენობა	

ონკოლოგიურ დაავადებათა მართვა (35 03 03 08)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	18 წლამდე და 60 წლის ზემოთ ასაკის ონკოლოგიურ (მათ შორის, ნეიროონკოლოგიური) პაციენტთა დიაგნოსტიკა და მკურნალობა;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ონკოჰემატოლოგიური დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	18 წლამდე, 60 წლის და 60 წელზე მეტი ასაკის ონკოლოგიურ პაციენტთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით.
ავთვისებიანი სიმსივნის დიაგნოზის დადგენიდან პირველივე წელს გარდაცვლილ ავადმყოფთა მაჩვენებლის 2–3%-ით შემცირება.	

დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია (35 03 03 09)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა უზრუნველყოფს თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებულ პაციენტებს შესაბამისი სამედიცინო მომსახურებით. კერძოდ, ჰემოდიალიზით, პერიტონეული დიალიზით და თირკმლის ტრანსპლანტაციის ოპერაციით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებულთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შენარჩუნება და გაუმჯობესება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებულთა უზრუნველყოფა დიალიზით.	

გულის ქირურგია (35 03 03 10)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცავს: გულის თანდაყოლილი მანკით დაავადებულ პაციენტთა კარდიოქირურგიულ მკურნალობას, გულისა და მაგისტრალური სისხლძარღვების შეძენილი პათოლოგიებით დაავადებული 60 წლის ზემოთ პაციენტთა კარდიოქირურგიულ მკურნალობას და კორონარულ ანგიოპლასტიკას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	გულის თანდაყოლილი და შეძენილი მანკით, ასევე გულის იშემიური დაავადებით და გულის სიმსივნით დაავადებული მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
იმ პაციენტების, რომლებსაც ჩაუტარდათ გულზე ოპერაცია, სიკვდილიანობის ყოველწლიურად დაახლოებით 1%-ით შემცირება.	

ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა (35 03 03 11)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ინკურაბელურ პაციენტთა ამბულატორიულ და სტაციონარულ პალიატიურ მზრუნველობას, მათ შორის, აივინფექციით/შიდსით დაავადებულთა პალიატიურ სტაციონარულ მზრუნველობას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ინკურაბელურ პაციენტთა უზრუნველყოფა ადეკვატური სამედიცინო მომსახურებით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი ამბულატორიული ვიზიტების რაოდენობის გაზრდა 5%-ით.	

იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა (35 03 03 12)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა უზრუნველყოფს იშვიათი დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა სტაციონარულ მომსახურებას დაავადების სპეციფიკური გართულებების დროს, ხოლო ჰემოფილიით დაავადებულ ბავშვებსა და მოზრდილებს – ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურებით. ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე გათვალისწინებულია იშვიათი დაავადებების მქონე პირთათვის სპეციფიკური მედიკამენტებისა და საკვები დანამატების შესყიდვა, მათ შორის, ე.წ. ბრუტონის დაავადების მქონე პაციენტების სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება ადეკვატურ სამედიცინო მომსახურებასა და მედიკამენტებზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა ქვეპროგრამაში ჩართვის მაჩვენებელი.	

სასწრაფო გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება (35 03 03 13)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მოსახლეობის უზრუნველყოფა უფასო სასწრაფო გადაუდებელი სამედიცინო დახმარებით (თბილისში თბილისის მერიის დაფინანსებით); ქვეპროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცავს სასწრაფო გადაუდებელ სამედიცინო დახმარებას და სამედიცინო ტრანსპორტირებას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	გადაუდებელი მდგომარეობების დროს გართულებებისა და სიკვდილიანობის შემცირება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	მოსახლეობის სრულად მოცვა სასწრაფო გადაუდებელი სამედიცინო დახმარებით.

სოფლის ექიმი (35 03 03 14)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში სოფლად მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეები (გარდა სახელმწიფოს მიერ დაზღვეული მოქალაქეებისა) უზრუნველყოფილი არიან პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით (ექიმთან ვიზიტი, ექიმის ვიზიტი ბინაზე, ლაბორატორიული გამოკვლევები, ექიმის მეთვალყურეობა და ა.შ); ასევე გათვალისწინებულია სპეცდაფინანსება მაღალმთავან, სასაზღვრო და ოკუპირებული ტერიტორიების მოსაზღვრე რეგიონებში არსებული სამედიცინო დაწესებულებებისთვის.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების უტილიზაციის გაზრდა; პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებაზე მოსახლეობის გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<p>1. სამიზნე ჯგუფის 100%-ით მოცვა სოფლის ექიმის მომსახურებით.</p> <p>2. სოფლის ექიმის მომსახურების უტილიზაციის 2-3%-ით გაზრდა.</p>

რეფერალური მომსახურება (35 03 03 15)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტურ რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთათვის და საქართველოს მთავრობის მიერ სხვა განსაზღვრული შემთხვევების დროს მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების გაწევა;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	საქართველოს საკანონმდებლო, აღმასრულებელი და სასამართლო ხელისუფლების უმაღლესი თანამდებობის პირთა და მათი ოჯახის წევრთა გეგმური სამედიცინო დახმარების ხარჯების ანაზღაურება და ყოფილი უმაღლესი პოლიტიკური თანამდებობის პირთა ოჯახის წევრთა სამედიცინო დაზღვევა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
ქვეპროგრამის ფარგლებში დაფინანსებულ პაციენტთა რაოდენობა.	

ანტირაბიული დახმარება (35 03 03 16)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ანტირაბიული სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	მოცულ პოპულაციაში ცოფით ავადობის აცილება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
ექსპოზირებულ შემთხვევებში ცოფის განვითარების თავიდან აცილებული 100%-იანი მაჩვენებელი.	

3 წლამდე ასაკის ბავშვთა გადაუდებელი და სტაციონარული დახმარება (35 03 03 17)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ბავშვთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ქვეპროგრამით მოსარგებლები უზრუნველყოფილი არიან შესაბამისი და დროული სამედიცინო მომსახურებით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
3 წლამდე ასაკის ბავშვები, საჭიროებისამებრ, სრულად უზრუნველყოფილი არიან პროგრამით გათვალისწინებული სტაციონარული მომსახურებით.	

ურგენტული მომსახურება (35 03 03 18)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამით გათვლისწინებული მომსახურება მოიცავს 60 წლის ზემოთ საქართველოს მოსახლეობის კრიტიკული მდგომარეობის მართვას და ზოგიერთი სახის დაავადებების სტაციონარულ მკურნალობას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ქვეპროგრამის ბენეფიციართა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
გადაუდებელი ოპერაციების დროს ყოველწლიურად დაახლოებით 1%-ით შემცირებული სიკვდილიანობა.	

ზოგადი ამბულატორია (35 03 03 19)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის მიზანია პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებაზე მოსახლეობის გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	თვითმმართველ ქალაქებში, ქალაქებსა და ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების მუნიციპალიტეტების ცენტრებში ფაქტობრივად მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეობის მქონე პირებისათვის (0-დან 6 წლამდე ასაკის ბავშვები, 60 წლის და 60 წელზე მეტი ასაკის პირები და 6-დან 60 წლამდე დაიაბეტით დაავადებული და ინკურაბელური პაციენტები) ამბულატორიული მომსახურების მიწოდება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
ქვეპროგრამით მოსარგებლები საჭიროებისამებრ სრულად უზრუნველყოფილი არიან ქვეპროგრამით განსაზღვრული ამბულატორიული მომსახურებით.	

სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება (35 03 03 21)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია სამხედრო ძალებში გასაწვევ კონტინგენტს დაქვემდებარებული პირების ამბულატორიული და დამატებითი სტაციონარული გამოკვლევებით უზრუნველყოფა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	სამხედრო ძალების შევსება განხორციელდება ჯანმრთელი კონტინგენტით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
სამხედრო ძალებში გაწვეულთა ჯანმრთელი მდგომარეობა.	

დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება (35 03 04)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება ჰოსპიტალური სექტორის ჭრილში ადამიანური რესურსის განვითარების მიმართულებით. საექიმო სპეციალობათა განახლებული ნუსხის შესაბამისად, რიგ საექიმო სპეციალობაში სარეზიდენტო პროგრამების სრულყოფა, პროფესიული კომპეტენციების შემუშავება და შეფასების მექანიზმების გაუმჯობესება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლების პროცესის გაუმჯობესება;

ექიმთა დიპლომისშემდგომი განათლებისა და პროფესიული კომპეტენციების შეფასების მექანიზმის გაუმჯობესება;

დიპლომისშემდგომი განათლების ინსტრუმენტების შემუშავება-დანერგვისას თანამედროვე საერთაშორისო მიდგომების გათვალისწინება;

ექიმთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი

იმ საექიმო სპეციალობათა რაოდენობა, რომლებშიც განხორციელდა სარეზიდენტო პროგრამების, პროფესიული კომპეტენციებისა და სასერტიფიკაციო ტესტ-კითხვარების მომზადება-განახლება.

პროგრამების შესაძლო დეფიციტის დაფინანსება (35 03 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ჯანმრთელობის დაცვის მიმართულებით სახელმწიფოს მიერ აღებული ვალდებულებებისა და მათი შესაბამისი პროგრამების/ქვეპროგრამების განხორციელებისათვის საჭირო რესურსების დაფინანსების ოპტიმალური მოცულობების მიღწევის მიზნით გატარებული ღონისძიებების შედეგად დეფიციტების წარმოშობის რისკებისაგან დაცვა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამები განხორციელდება შეუფერხებლად, შესაძლო დეფიციტის წარმოშობის რისკის გამორიცხვით.

მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი

ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში განხორციელებული ღონისძიებები დაფინანსებულია სრულად, დროულად და, საჭიროებისამებრ, ოპტიმალური მოცულობით.

სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა (35 04)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ფსიქიკური ჯანმრთელობის სისტემის რეფორმის II ეტაპის ფარგლებში, ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაწესებულებების მშენებლობა, რეკონსტრუქცია/რეაბილიტაცია და მათი აღჭურვა შესაბამისი სამედიცინო ინვენტარით;</p> <p>თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაწესებულებების გაზრდილი რაოდენობა უზრუნველყოფს ფსიქიკური ჯანმრთელობის სფეროში ამბულატორიული და სტაციონარული სერვისების ხარისხის გაუმჯობესებას;</p> <p>საქართველოში დღესდღეობით არ არსებობს თანამედროვე სტანდარტების პათოლოგიური ლაბორატორია, ამასთანავე, აღსანიშნავია, რომ პათოლოგიური ლაბორატორიის გარეშე შეუძლებელია ბევრი დაავადების ზუსტი დიაგნოსტირება და, შედეგად, მკურნალობის ხარისხის უზრუნველყოფა. ადგილობრივად ამ სერვისის არარსებობის გამო, საქართველოს მოსახლეობის ნაწილი საზღვარგარეთ არსებულ ლაბორატორიებს მიმართავს, ხოლო ნაწილისთვის ეს მომსახურება საერთოდ არ არის ხელმისაწვდომი. გარდა ამისა, შეზღუდულია საქართველოში ამ მიმართულებით სამედიცინო კადრების მომზადებისა და სამეცნიერო კვლევების წარმოების შესაძლებლობაც. პრობლემების აღმოსაფხვრელად, საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის 2011–2015 წწ. სახელმწიფო სტრატეგია „ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა“ ითვალისწინებს პათოლოგიის დარგის ლაბორატორიული სიმძლავრეების შექმნას ჩვენს ქვეყანაში. პროგრამის ფარგლებში იგეგმება თანამედროვე სტანდარტების პათოლოგიური ლაბორატორიის მშენებლობა და აღჭურვა, რაც გააუმჯობესებს დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის გამოსავლის ხარისხს, ასევე უზრუნველყოფს შესაბამის სერვისებზე მოსახლეობისათვის ფინანსურ და გეოგრაფიულ ხელმისაწვდომობას;</p> <p>პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია თანამედროვე სტანდარტების სამედიცინო სიმულაციური სასწავლო ცენტრის მოწყობა, რომელიც ხელს შეუწყობს სამედიცინო კადრების მომზადება-გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების პროცესს;</p> <p>პროგრამის ფარგლებში იგეგმება ასევე ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრის შენობის რეაბილიტაცია/რეკონსტრუქციის სამუშაოების თანადაფინანსება, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს არსებული სერვისების ხარისხის გაუმჯობესებას.</p> <p>ქვეყნის მასშტაბით სამედიცინო დაწესებულებებში ელექტრონული სამედიცინო ჩანაწერების სისტემის დანერგვა, რისი საშუალებით განხორციელდება საქართველოს მოქალაქეების</p>

	<p>ელექტრონული სამედიცინო ჩანაწერების დაგროვება. სისტემა წარმოადგენს სამედიცინო ისტორიების ელექტრონულ საცავს, მისი ფუნქციონალობა მოიცავს ექიმის პორტალის ინტერფეისს, ასევე შესაძლებელი გახდება ელექტრონული სამედიცინო ჩანაწერის სისტემაში დაცული ინფორმაციის ინტეგრირება მოქალაქის პორტალთან.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>რეაბილიტირებული და სრულად აღჭურვილი (ფსიქიკური ჯანმრთელობის სისტემის II ეტაპის ფარგლებში) ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაწესებულებები;</p> <p>ფსიქიკური ჯანმრთელობის სფეროში ამბულატორიული და სტაციონარული სერვისების ხარისხის გაუმჯობესება.</p> <p>საქართველოს მოქალაქეების ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის სრულყოფა</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
<ol style="list-style-type: none"> თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაწესებულებების რაოდენობა. ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ დაგროვილი ინფორმაციის მოცულობა. 	

ა(ა)იპ – საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრალური რეფერალური ლაბორატორია (48 00)						
პროგრამის განმახორციელებელი	ა(ა)იპ – საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის ცენტრალური რეფერალური ლაბორატორია					
	<p>ინფექციურ დავადებათა აღმოჩენა, ეპიდემიოლოგიური დაკვირვება, ბუნებრივი და ხელოვნური წარმოშობის პათოგენების კვლევა;</p> <p>საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვისა და ვეტერინარიისათვის რეფერალური ფუნქციის შესრულება განსაკუთრებით საშიში პათოლოგიების კონსოლიდირებული კოლექციის დაცული საცავის მეშვეობით;</p>					
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>რეგიონში ბიოუსაფრთხოების სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა;</p> <p>ფუნდამენტური და გამოყენებითი კვლევების განხორციელება საქართველოსა და საერთაშორისო კვლევითი ინსტიტუტების პარტნიორობით;</p> <p>ლაბორატორიის ადმინისტრაციის მრავალფუნქციური შენობის მშენებლობა, სადაც აგრეთვე განთავსდება სსიპ – ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი</p>					
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>ქვეყანაში ბიოუსაფრთხოების საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა;</p> <p>საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სალაბორატორიო სისტემებისთვის ადგილობრივად რეფერალური ფუნქციის შესრულების შესაძლებლობა და ხარისხის მართვის ხელშეწყობა;</p> <p>ახალგაზრდა ქართველ მეცნიერთა პროფესიული განვითარება.</p>					

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა (30 04)	
პროგრამის განხორციელებელი	სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ჯანმრთელობის დაცვის სამსახური
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სამინისტროს თანამშრომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური განვითარების შენარჩუნებისა და განმტკიცების მიზნით, პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება როგორც თანამშრომელთა პროფილაქტიკური, ისე სხვადასხვა სტაციონარში მათი მკურნალობის ხარჯების დაფარვა, სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ჯანმრთელობის დაცვის სამსახურზე მიმაგრებული კონტინგენტის სამკურნალწამლო საშუალებებით უზრუნველყოფა, სტაციონარულ-სანიტარული მკურნალობა, ავადმყოფთა და დაჭრილთა სამედიცინო რეაბილიტაცია, აგრეთვე აღნიშნული კონტინგენტის ჯანმრთელობაზე გარემო ფაქტორების უარყოფითი გავლენის თავიდან აცილების, ყოფა-ცხოვრების, რადიაციული და ქიმიური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, საჭიროების შემთხვევაში, ადგილებზე პრაქტიკული და საკონსულტაციო დახმარების გაწევის მიზნით, აღნიშნული სამსახურის სამედიცინო პერსონალიდან მობილური საექიმო ბრიგადების ფორმირება.</p> <p>ჯანმრთელობის დაცვის სამსახური საბრძოლო მოქმედებათა შემთხვევაში მონაწილეობას მიიღებს დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების აღმოჩენასა და ევაკუაციის ორგანიზებაში.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	სამინისტროს თანამშრომელთათვის მაღალი ხარისხის სამედიცინო მომსახურების გაწევა.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. სამინისტროს თანამშრომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის განმტკიცება. 2. ავადობისა და შრომისუუნარობის რაოდენობის შემცირება. 3. სტაციონარული და ამბულატორიული მკურნალობის სტატისტიკის შემცირება (გარდა გადაუდებელი და ფორსმაჟორული სიტუაციებისა). 	

თავდაცვის სფეროში ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა (29 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო პოსპიტალი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ კანონმდებლობით განსაზღვრული პირებისათვის ეფექტური და ხელმისაწვდომი ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის მომსახურეობის შეთავაზება.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	სამხედრო-სამედიცინო და სოციალური უზრუნველყოფის ეფექტიანი სისტემა.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ კანონმდებლობით განსაზღვრული პირებისათვის სამედიცინო მომსახურების დონე.	

ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში (27 04)

პროგრამის განმახორციელებელი	პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებათა სამედიცინო სამსახური
	პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში განთავსებულ პირთა სამედიცინო მომსახურება და მისი ხარისხი არ უნდა განსხვავდებოდეს სამოქალაქო სექტორში არსებული სამედიცინო მომსახურების სტანდარტებისა და ხარისხისაგან. ამავდროულად, სასჯელადსრულების სისტემის სპეციფიკიდან გამომდინარე, რიგ შემთხვევაში, საჭიროა უფრო მაღალი სტანდარტით მომსახურება, რადგან საქმე ეხება პატიმრობაში მყოფი პირის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას, რაზედაც ვალდებულება სახელმწიფოს აქვს აღებული;
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში განხორციელდება პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის პუნქტების, აგრეთვე სტაციონარული მომსახურების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და აღჭურვა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად, მათ შორის, პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის პუნქტების საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ესენციური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	სამედიცინო პერსონალის უწყვეტი განათლების პროცესის უზრუნველყოფა, პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის პუნქტების ფუნქციონირების მონიტორინგი და ხარისხის კონტროლი.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში ავადობის მაჩვენებელი. 2. პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის ობიექტებში სხვადასხვა დანიშნულების მედიკამენტების, აპარატურის და ინვენტარის რაოდენობა.	

პრიორიტეტი – თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
30 01	საზოგადოებრივი წესრიგისა და სახელმწიფო საზღვრის დაცვა	565,052.8	565,052.8	0.0	565,002.8	565,002.8	565,002.8
30 02	ეროვნული საგანძუროისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება	90,708.2	11,948.2	78,760.0	95,948.2	100,948.2	105,948.2
30 05	სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	277.6	277.6	0.0	277.6	277.6	277.6
29 01	შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამაღლება	623,932.8	623,932.8	0.0	650,209.1	679,612.1	698,815.2
29 04	თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	30,994.3	30,994.3	0.0	32,000.0	33,000.0	35,000.0
24 08	საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში საპარო ხომალდების აფრენა-დაფრენისათვის საჭირო მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)	3,000.0	3,000.0	0.0	3,000.0	3,000.0	3,000.0
27 01	პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	3,287.5	3,287.5	0.0	3,600.0	3,600.0	3,600.0
27 02	სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა	116,071.1	113,671.1	2,400.0	125,400.0	134,400.0	143,400.0
23 03	ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	15,662.8	15,662.8	0.0	16,000.0	16,000.0	16,500.0
26 02	გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა	18,070.0	18,070.0	0.0	18,070.0	18,070.0	18,070.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	47,000.0	47,000.0	0.0	47,000.0	47,000.0	47,000.0
03 01	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	1,784.0	1,784.0	0.0	1,800.0	1,800.0	1,800.0
31 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	5,000.0	5,000.0	0.0	5,000.0	5,500.0	5,500.0

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
03 02	ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის ღონისძიებები	23,000.0	23,000.0	0.0	20,000.0	20,200.0	20,200.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		1,543,841.1	1,462,681.1	81,160.0	1,583,307.7	1,628,410.7	1,664,113.8

საზოგადოებრივი წესრიგისა და სახელმწიფო საზღვრის დაცვა (30 01)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ორგანოები და სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – საქართველოს სასაზღვრო პოლიცია
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ბოლო წლებში ინტენსიურად ხორციელდება სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფებისა და ტერიტორიული ორგანოების ადმინისტრაციული შენობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია და მათი აღჭურვა შესაბამისი თანამედროვე მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით, ასევე მუდმივად ხორციელდება სამინისტროს ავტოპარკის განახლება. მომდევნო წლებში საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების დაცვის ხარისხის ამაღლების მიზნით აუცილებელია ზემოაღნიშნული ღონისძიებების გაგრძელება სამინისტროს ინფრასტრუქტურის სრულ რეაბილიტაციამდე და ავტოპარკის მუდმივი განახლება;</p> <p>ქვეყანაში საზოგადოებრივი წესრიგისა და სახელმწიფო უსაფრთხოების დაცვის მიზნით საჭიროა საგანგებო სიტუაციების მართვის სასწავლო გეგმების განხორციელება, ახალი კავშირგაბმულობის საშუალებებისა და სხვა თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, რეგიონალური სამმართველოების, მათი განყოფილებებისა და სასაზღვრო-საემიგრაციო გამშვები პუნქტების მუდმივი და შეუფერხებელი კავშირის გაუმჯობესება, საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოებისა და წესრიგის უზრუნველყოფა. ოპერატორ-სამძებრო საქმიანობის ამოცანათა შესრულების მიზნით საინფორმაციო სისტემების შექმნა, ინოვაციური თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, ქსელური უწყვეტი კავშირის უზრუნველყოფა, სისხლის სამართლის სტატისტიკის წარმოება უწყებებს შორის შეთანხმებული მემორანდუმის შესაბამისად;</p> <p>ნარკოტიკული საშუალებების, კონტრაბანდული საქონლის, იარაღის, ასაფეთქებელი ნივთიერებებისა და მასობრივი განადგურების საშუალებათა იმპორტისა და ექსპორტის პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;</p> <p>საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კონტროლირებადი სივრცის მაქსიმალურად გაკონტროლებისა და კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა გამოვლენისა და აღკვეთის მიზნით, საჭიროა სასაზღვრო სექტორებზე ახალი ადმინისტრაციული შენობებისა და ახალი სათვალთვალო კოშკურების მშენებლობა და არსებულის რეაბილიტაცია, სასაზღვრო პოლიციის სამმართველოების გაზიფიცირება და ასევე სხვა არსებული ინფრასტრუქტურის შეკეთება-რეაბილიტაცია. გარდა ამისა, საჭიროა სასაზღვრო პოლიციის ყველა ქვედანაყოფის სასაზღვრო სექტორებამდე და სასაზღვრო პოსტებამდე სატრანსპორტო საშუალებებით მიღწევა, რაც გადაწყვეტს პირადი შემადგენლობის უწყვეტი მატერიალური მომარაგების საკითხს. აგრეთვე საზღვრის დაცვისა და კონტროლის გაუმჯობესების მიზნით შესაბამისი ქვედანაყოფები აღიჭურვება მაღალი გამავლობის მანქანებით, თანამედროვე ღამის ხედვის ხელსაწყობით, გადასატანი რადიოსადგურებით და სხვა თანამედროვე ტექნიკით. ასევე მოდერნიზებული იქნება სწრაფმავალი კატარდები, რაც</p>

უზრუნველყოფს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონასა და საზღვაო სივრცეში კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა მინიმუმადე შემცირებას;

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის ფარგლებში, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ უნდა შეინარჩუნოს და გააღრმაოს მიღწეული პროგრესი. დაგეგმილია საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ტაქტიკურ-ოპერატიული დონის ამაღლება, პერსონალის უნარ-ჩვევების შემდგომი განვითარებით დანაშაულის პრევნციისა და საგამოძიებო პრაქტიკის სტანდარტის ამაღლება, პოლიციის საქმიანობისა და რეფორმების პროცესის მიმდინარეობის მაქსიმალური გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა, საჯარო ინფორმაციის დაუბრკოლებლად გაცემა, დროებითი მოთავსების იზოლატორების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და მათი საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

ეროვნული საგანძუროსა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება (30 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – დაცვის პოლიციის დეპარტამენტი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება საქართველოში მოქმედი დიპლომატიური მისიების და მათი ხელმძღვანელების რეზიდენციების, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ობიექტების და ეროვნული საგანძუროს ობიექტების დაცვა. ამასთანავე, დაცვის ღონისძიებების უკეთ განხორციელების მიზნით შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია და მათი თანამედროვე აპარატურითა და რადიოგადამცემებით აღჭურვა.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	დიპლომატიური მისიების, ეროვნული საგანძუროსა და მნიშვნელოვანი ობიექტების უზრუნველყოფა მაღალი ხარისხის დაცვით.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანძუროსა და მნიშვნელოვანი ობიექტების უსაფრთხოების დონე.	

სახელმწიფო მატერიალური რეზიტაციული შექმნა და მართვა (30 05)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახელმწიფო მატერიალური რეზიტაციების დეპარტამენტი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	„საქართველოს სახელმწიფო მატერიალური რეზიტაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სახელმწიფო მატერიალური რეზიტაციების დეპარტამენტი განახორციელებს სახელმწიფო რეზიტაციებს მარაგების შექმნას, შენახვას და მომსახურებას, ასევე მისი აღრიცხვის, გაცემის, დაბრუნებისა და განახლების ოპერაციებს.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	უზრუნველყოფილ იქნება სახელმწიფო მარაგების შექმნა, მათი შეცვება და მოვლა-პატრონობა.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
ქვეყნისთვის საჭირო რაოდენობის დაცული მარაგები.	

შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამაღლება (29 01)

<p>პროგრამის განმახორციელებელი</p>	<p>საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს აპარატი; საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამოქალაქო ოფისი; საქართველოს შეიარაღებული ძალების გაერთიანებული შტაბი.</p>
<p>პროგრამის აღწერა და მიზანი</p>	<p>საქართველოს შეიარაღებული ძალების საბრძოლო მზადყოფნის ამაღლების მიზნით კონკრეტული სცენარებისა და ამოცანების მიხედვით სათანადო ხარისხის ინდივიდუალური და გაერთიანებული წვრთნების ჩატარება და მათი მუდმივი დახვეწის უზრუნველყოფა;</p> <p>წვრთნების სიმულაციური სისტემების დანერგვა და განვითარება, აღნიშნულ პროცესში ჩართული პირადი შემადგენლობის მომზადება; აღნიშნული სისტემების ფუნქციონირებისთვის საჭირო ინფრასტუქტურის შექმნა; პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ახალი სიმულაციური მოწყობილობის ინსტრუქტორთა მომზადების გაგრძელება;</p> <p>არსებული რესურსებისა და თავდაცვის მოთხოვნების გათვალისწინებით, შეიარაღებული ძალების აღჭურვილობისა და შეიარაღების მოდერნიზაციის გაგრძელება და არსებული ტექნიკის სასიცოცხლო ციკლის შესწავლის სრულყოფა;</p>
	<p>შეიარაღებული ძალებისათვის თანამედროვე სტანდარტების ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება;</p> <p>ლოჯისტიკური სისტემის ოპტიმიზაცია, მისი მოქნილობის, ეფექტურობისა და ნატო-სთან თავსებადობის ამაღლება;</p> <p>შეიარაღებული ძალების თადარიგში მყოფი მოსამსახურებისათის სამოქალაქო საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ეფექტური მექანიზმების ჩამოყალიბება;</p> <p>ვეტერანთა სოციალური დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება.</p> <p>საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ კანონმდებლობით განსაზღვრული პირებისათვის ეფექტური და ხელმისაწვდომი ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის მომსახურეობის შეთავაზება.</p>

	<p>ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის გაუმჯობესება, შეიარაღებული ძალების ქვედანაყოფების მიერ დასახული ამოცანების შესრულებისათვის მზადყოფნის ამაღლება;</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>სამხედრო წვრთნების გაუმჯობესებული სისტემა სიმულაციური სისტემის გამოყენებით; მობილური და ეფექტური ლოჯისტიკური უზრუნველყოფის სისტემის ჩამოყალიბება;</p> <p>მოდერნიზებული და სათანადოდ აღჭურვილი შეიარაღებული ძალები.</p>

საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები

1. სხვადასხვა ზომის ქვედანაყოფთა წვრთნების ჩასატარებლად სათანადო სიმულაციური სისტემები.
2. საქართველოს შეიარაღებული ძალების თვადაცვითი შესაძლებლობები.
3. ლოჯისტიკური უზრუნველყოფის ეფექტური სისტემა.

თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (29 04)

პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო-ტექნიკური ცენტრი „დელტა“ და მასში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირები.
პროგრამის აღწერა და მიზანი	სამხედრო-სამეცნიერო შესაძლებლობათა შემდგომი განვითარება სამხედრო-სამეცნიერო კვლევების, ახალი ტექნოლოგიების დანერგვისა და საქართველოში სამხედრო წარმოების ხელშეწყობის გზით.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	ეფექტურად ფუნქციონირებადი ეროვნული სამხედრო-სამეცნიერო ინსტიტუტები.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი	ეროვნული წარმოების სამხედრო სისტემების არსებობა.

საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნავისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში საჰაერო ხომალდების აფრენა-დაფრენისათვის საჭირო მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა) (24 08)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს აპარატი საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გადრმავება; საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა კომპეტენციის ფარგლებში; ფრენის უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება; ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციითა და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ პროგრამაში მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა.

პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (27 01)	
პროგრამის განხორციელებელი	საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს ცენტრალური აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საერთაშორისო სტანდარტების პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით, შესაბამისი პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელების კოორდინაცია;</p> <p>სამინისტროს ურთიერთობების კოორდინაცია სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებასთან და ორგანიზაციასთან, თანამშრომლობის ხელშეკრულებებისა და მემორანდუმების გაფორმება, სტრატეგიულ-კონცეპტუალური დოკუმენტის შემუშავებაში მონაწილეობა;</p> <p>სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში სამედიცინო საქმიანობის ორგანიზება, რეგულირება და კონტროლი.</p>

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა (27 02)

<p>პროგრამის განმახორციელებელი</p>	<p>სასჯელადსრულების დეპარტამენტი; სსიპ – არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტო; სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური.</p>
<p>პროგრამის აღწერა და მიზანი</p>	<p>პატიმრების საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესებისა და ციხეებში გადატვირთულობის შემცირების მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებები განაპირობებს ახალი დაწესებულებების აშენებას, ხოლო არსებულ დაწესებულებებში – სარეკონსტრუქციო-სარემონტო სამუშაოების ჩატარებასა და მათ შესაბამისი მანქანა-დანადგარებითა და ინვეტარ-მოწყობილობებით აღჭურვას, თავისუფლებააღკვეთილთათვის საჭიროებისამებრ რბილი ინვენტარის შესყიდვას, რიგი დაწესებულების სამზარეულოებისა და სასადილო ოთახების გარემონტებას და მათ სამზარეულო ინვეტარით აღჭურვას;</p> <p>პატიმრის ოჯახთან ურთიერთობის უფლების გამოყენება საჭიროებს ვიდეოპაქტებით სარგებლობის დანერგვას;</p>
<p>პროგრამის აღწერა და მიზანი</p>	<p>თავისუფლებააღკვეთილთა ახლობლების, ოჯახის წევრებისა და სხვა დაინტერესებული პირებისათვის კანონით გათვალისწინებული ინფორმაციის სწრაფად და ეფექტურად მოძიების, მოქალაქეთა რეგისტრაციისა და პაემნების სრულყოფილად ორგანიზების მიზნით, აშენდება საზოგადოებრივი კონსულტანტის შენობები;</p> <p>თავისუფლებააღკვეთილთა მიერ განათლების მისაღებად შეიქმნება დისტანციური სწავლების პროგრამა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურა;</p> <p>დანაშაულის განმეორებით ჩადენის თავიდან აცილების მიზნით, პირობით მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია და მათთვის სრულფასოვანი დახმარების გაწევა;</p> <p>პენიტენციური სისტემის მაღალკვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფა, თანამშრომელთა პროფესიული უნარ-ჩვევების სრულყოფა და განვითარებული ქვეყნების ანალოგიური სამსახურების გამოცდილების გაზიარება;</p> <p>საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე შესაბამისი საჭიროების მქონე პირთა უფასო იურიდიული სერვისებით უზრუნველყოფა.</p>
<p>მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი</p>	<p>საერთაშორისო სტრანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება;</p> <p>საზოგადოებაში რესოციალიზებულ მსჯავრმოხდილთა რაოდენობის ზრდა;</p>

უფასო იურიდიულ დახმარებაზე ხელმისაწვდომობის ზრდა და მაღალი ხარისხის მომხასურების
მიწოდება.

საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები

1. საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პირობებით უზრუნველყოფილი პატიმრების რაოდენობა.
2. საერთაშორისო ორგანიზაციების შეფასებები.
3. განმეორებით ჩადენილ დანაშაულთა რაოდენობის შემცირებული მაჩვენებელი.
4. უფასო იურიდიული დახმარების ბენეფიციართა რაოდენობა.

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება (27 02 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სასჯელადსრულების დეპარტამენტი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>პენიტენციურ სისტემაში მყოფ მსჯავრდებულთა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით, აშენდება ახალი დაწესებულებები, ხოლო არსებულ დაწესებულებებს ჩაუტარდება სარეაბილიტაციო სამუშაოები;</p> <p>კანონით გათვალისწინებული ინფორმაციის სწრაფად და ეფექტურად მოძიების, მოქალაქეთა რეგისტრაციისა და პაემნების სრულყოფილად ორგანიზების მიზნით, აშენდება საზოგადოებრივი კონსულტანტის შენობები;</p> <p>თავისუფლებააღვეთილთა მიერ განათლების მისაღებად განისაზღვრება დისტანციური სწავლების პროგრამა და შეიქმნება შესაბამისი ინფრასტრუქტურა;</p> <p>პატიმართა სამართლებრივი გარანტიების უზრუნველყოფა მოითხოვს პატიმრობის კოდექსით გათვალისწინებული საჩივრების ახალი პროცედურების ხელმისაწვდომობას და პატიმართა ცნობიერების ამაღლებას მათი უფლებების (საჩივრების, დისციპლინარული და ადმინისტრაციული პროცედურების) შესახებ;</p> <p>პენიტენციურ სისტემაში მომუშავეთა სამუშაო პირობების გაუმჯობესებისა და მათი სოციალური დაცვის მიზნით, თანამშრომლები და სამხედრო სავალდებულო მოსამსახურეები უზრუნველყოფილი იქნებიან დაზღვევით;</p> <p>სასჯელადსრულების დეპარტამენტის თანამშრომლებისათვის, სამხედრო სავალდებულო მოსამსახურეებისა და სპეციალური დანიშნულების რაზმის წევრებისათვის შეძენილი იქნება სპეციალური ფორმის ტანსაცმელი და რბილი ინვენტარი.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>საერთაშორისო სტრანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბების ღონისძიებების განხორციელების შედეგად 2012 წელს დასრულდება 540 პატიმარზე გათვლილი №19 ტუბერკულოზით დაავადებულ მსჯავრდებულთა სამკურნალო დაწესებულების მშენებლობა. ჩატარდება სასჯელადსრულების არსებული დაწესებულებების (13%) რეკონსტრუქციის სამუშაოები;</p> <p>თავისუფლებააღვეთილებს შესაძლებლობა ექნებათ ისარგებლონ დისტანციური სწავლების პროგრამებით;</p> <p>პატიმართა ახლობები, ოჯახის წევრები და სხვა დაინტერესებული პირები უზრუნველყოფილი იქნებიან მომსახურების მაღალი ხარისხით;</p>

სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თანამშრომლები და სამხედრო სავალდებულო მოსამსახურები უზრუნველყოფილი იქნებიან შესაბამისი სამედიცინო მომსახურებით.

მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები

1. ციხეების გადატვირთულობის შემცირებითა და არსებული ინფრასტრუქტურის სრულყოფით გაუმჯობესებული საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფილ პატიმართა პროცენტული რაოდენობა;
2. სამართლებრივი გარანტიებით უზრუნველყოფილ თავისუფლებააღკვეთილთა რაოდენობა.
3. დისტანციური სწავლების პროექტში ჩართულ პატიმართა რაოდენობა.

პრობაციის სრულყოფილი სისტემის ჩამოყალიბება (27 02 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საიპ – არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტო არასაპატიმრო სასჯელის აღსრულების პროცესში სასჯელის ლიბერალური სტანდარტების დანერგვა, საზოგადოებასთან აქტიური ურთიერთობა, მსჯავრდებულის დასაქმება და მათ მიერ მატერიალური სარგოს გამომუშავება;
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სარეაბილიტაციო პროექტებში ჩართულობა მსჯავრდებულებს საშუალებას აძლევს, თავი აარიდონ პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში მოხვედრას; სააგენტო საგანმანათლებლო პროგრამებით ხელს უწყობს პრობაციონერების სამომავლო დასაქმებას და მათ კანონმორჩილ მოქალაქეებად ჩამოყალიბებას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	სარეაბილიტაციო პროგრამების დანერგვა; საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომის, როგორც თავისუფლების აღკვეთის აღტერნატიული სასჯელის, განვითარება და სრულყოფა.

მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები

1. საჭიროებისამებრ, ყველა პრობაციონერის ჩართვა სარეაბილიტაციო პროგრამებში.
2. სარეაბილიტაციო პროგრამების რაოდენობა და ხარისხი.

უფასო იურიდიული დახმარება (27 02 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში, საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე მოსახლეობის იურიდიული დახმარების მიწოდების მიზნით, პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება იურიდიული დახმარების სამსახურის ინფრასტრუქტურის განვითარება. გარემონტდება და თანამედროვე სტანდარტებით მოეწყობა იურიდიული დახმარების სამსახურის ფოთის ბიურო, აგრეთვე გარემონტდება და აღიჭურვება დამატებით 2 ახალი საკონსულტაციო ცენტრი;</p> <p>საქართველოს რეგიონებში ახალი ოფისების გახსნით და საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებით განპირობებული მზარდი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, მოქალაქეებს უფასო იურიდიულ დახმარებას გაუწევენ როგორც საშტატო, ისე მოწვეული საზოგადოებრივი ადვოკატები. გაგრძელდება იურიდიული დახმარების სამსახურის კადრების გადამზადება აქტუალურ სამართლებრივ საკითხებზე;</p> <p>დაინერგება მობილური იურიდიული დახმარების სერვისი, რომლის ფარგლებშიც განხორციელდება იურიდიული დახმარების სამსახურის ადვოკატებისა და კონსულტანტების რეგულარული გასვლითი კონსულტაციები.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	უფასო იურიდიული დახმარება გახდება უფრო მეტად ხელმისაწვდომი და გაუმჯობესდება მომსახურების ხარისხი;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	გაიზრდება საზოგადოების ინფორმირებულობის დონე უფასო იურიდიული დახმარებით სარგებლობის უფლების გამოყენებაზე.
უფასო იურიდიული დახმარების ბენეფიციართა რაოდენობა.	

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია (23 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საგამოძიებო სამსახური
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროებში დანაშაულისა და კორუფციულ გარიგებათა პრევენცია, აღკვეთა და გამოვლენა, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის საქმიანობის უსაფრთხოებისა და სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების პროცესში თანამშრომლების მართლსაწინააღმდეგო ხელყოფისაგან დაცვის უზრუნველყოფა, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, გამოძიების პროცესში თანამედროვე სისტემებისა და სისხლის სამართლის საქმისწარმოების პროგრამის დაწერგვა.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>საგამოძიებო სამსახურის მართვის თანამედროვე პრინციპებზე გადაყვანა;</p> <p>საფინანსო და ფისკალურ სფეროში დანაშაულის დონის მინიმუმამდე შემცირება;</p> <p>ქვეყანაში ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი გარემოს შექმნა.</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> პრევენციული მექანიზმების მეშვეობით აღკვეთილი დანაშაულების რაოდენობა. გადასახადების გადახდისაგან თავის არიდების ფაქტებისა და საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე საქონლის გაადგილებასთან დაკავშირებული წესების დარღვევის შემცირებული რაოდენობა. 	

გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა (26 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს პროკურატურა
პროგრამის აღწერა და მიზანი	დანაშაულის პრევენცია; პროკურატურის ეფექტიანობის, გამჭვირვალობისა და საზოგადოებისადმი ანგარიშვალდებულების ზრდა.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	რეფორმირებული პროკურატურა, რომელიც უზრუნველყოფს კანონიერების დაცვას, დანაშაულის დონის შემცირებას და პროკურატურის საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<p>1. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობასა და საქმის მართვის სისტემაში გადამზადებული პროკურორების 100%.</p> <p>2. საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დაწერვა.</p>	

საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური (40 00)	
პროგრამის განხორციელებელი	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს საკანონმდებლო, აღმასრულებელი და სასამართლო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოების თანამდებობის პირთა, საქართველოში ვიზიტით მყოფ უცხო ქვეყნის უმაღლესი თანამდებობის პირთა, საქართველოს სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოების ადმინისტრაციული შენობებისა და მათი მიმდებარე ტერიტორიების მართლსაწინააღმდეგო ქმედებისაგან დაცვით უზრუნველყოფა. აღნიშნული ღონისძიებების ეფექტიანად განხორციელების მიზნით მუდმივად განახლდება სამსახურის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და მოხდება თანამშრომელთა გადამზადება.</p>

საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი (03 01)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატის ძირითადი ამოცანაა ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის შემუშავება და იმპლემენტაციის პროცესის გაუმჯობესება. ამ მიზნით, მიმდინარეობს „ეროვნული უსაფრთხოების მიმოხილვის“ უწყებათაშორისი პროცესი, რომლის ფარგლებშიც გაგრძელდება როგორც საგარეო და საშინაო საფრთხეების განსაზღვრა და ეროვნულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული კონცეპტუალური და სტრატეგიული დოკუმენტების პაკეტის შექმნა, ისე ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის დაგეგმვა და იმპლემენტაციის პროცესის მონიტორინგი;</p> <p>პრიორიტეტულია აგრეთვე ეროვნული უსაფრთხოების სტრატეგიის მომზადება, რომელიც უკვე არსებულ კონცეპტუალურ და სტრატეგიულ დოკუმენტებს დაეფუძნება;</p> <p>მნიშვნელოვანია საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარების და „ეროვნული უსაფრთხოების მიმოხილვის“ პროცესში ჩართული სახელმწიფო უწყებების წარმომადგენელთა პროფესიული გადამზადების ხელშეწყობის თვალსაზრისით.</p>

საქართველოს დაზვერვის სამსახური (31 00)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს დაზვერვის სამსახური
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს დაზვერვის სამსახური არის სპეციალური დანიშნულების დაწესებულება, რომელიც იცავს საქართველოს ეროვნული ინტერესებს და ახორციელებს სადაზვერვო საქმიანობას პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სამეცნიერო-ტექნიკურ, სამხედრო-პოლიტიკურ, ინფორმაციულ და ეკოლოგიურ სფეროებში, აგრეთვე თავისი კომპეტენციის ფარგლებში მონაწილეობს საერთაშორისო ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში;</p> <p>სამსახურის საქმიანობის მირითადი მიზნებია საგარეო საფრთხეებისა და რისკების განსაზღვრა, ქვეყნის სახელმწიფო-პოლიტიკურ თანამდებობის პირთა აუცილებელი სადაზვერვო ინფორმაციით უზრუნველყოფა პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, თავდაცვის, ინფორმაციულ, ეკოლოგიურ და ეროვნული უსაფრთხოების სხვა სფეროებში გადაწყვეტილებების მისაღებად.</p>

პრიორიტეტი – რეგიონალური განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	ათასი ლარი			
				საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
25 01	რეგიონების და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	4,425.2	4,425.2	0.0	5,050.0	5,050.0	5,050.0
25 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	492,035.0	492,035.0	0.0	684,390.0	576,610.0	550,000.0
25 03	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	154,512.8	154,512.8	0.0	227,000.0	250,000.0	200,000.0
25 04	წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	136,300.0	136,300.0	0.0	126,400.0	126,350.0	123,750.0
25 06	კახეთის განვითარების პროექტი	110,195.0	110,195.0		35,805.0		
36 02	ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია	281,237.6	281,237.6	0.0	219,744.0	50,000.0	50,000.0
24 06	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	11,370.4	11,370.4	0.0	12,075.0	12,975.0	14,425.0
24 10	სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში (GeorgianMerry მფ ტკე FronC ღეპუბლიკ)	2,900.0	2,900.0	0.0	51,000.0	0.0	0.0
24 02	ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	684.4	684.4	0.0	690.0	690.0	690.0
24 07	ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	800.0	800.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 09	საფრანგეთის სასაქონლო დახმარება (საფრანგეთი)	53,300.0	53,300.0	0.0	21,000.0	0.0	0.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		1,247,760.4	1,247,760.4	0.0	1,383,154.0	1,021,675.0	943,915.0

რეგიონების და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (25 01)	
პროგრამის განხაზორციელებელი	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება; საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;</p> <p>განსაკუთრებული მნიშვნელობის სახელმწიფოებრივი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების მონიტორინგი;</p> <p>საქართველოს მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა;</p> <p>საქართველოს მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისთვის მომზადებისა და გაწვევის კოორდინაცია.</p>

საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები (25 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, საქართველომ შეიძინა ევროპისა და აზიის დამაკავშირებელი მნიშვნელოვანი სატრანსპორტო დერეფნის სტატუსი. ვინაიდან, სატვირთო გადაზიდვების საკმაოდ დიდი ნაწილი ავტოტრანსპორტზე მოდის, სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის განვითარების ერთ-ერთ მნიშვნელოვანი მიმართულება საავტომობილო გზებია. საავტომობილო გადაზიდვებზე გაზრდილმა მოთხოვნამ განაპირობა არსებული გზების რეკონსტრუქციის, არსებული საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზება და რიგ შემთხვევაში, უსაფრთხო, ცენტრალური ქალაქების გვერდის ავლით, ახალი საგზაო მონაკვეთების მშენებლობის აუცილებლობა, რითაც გარკვეული ტერიტორიები გამოთავისუფლდება, აღნიშნული კი ტურიზმის განვითარების და ახალი ტურისტული ობიექტების მშენებლობის საფუძველი იქნება.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	ქვეყნის საავტომობილო გზების გამტარუნარიანობის გაზრდა და საქართველოს საგზაო ქსელის ჩართვა საერთაშორისო საგზაო კომუნიკაციების სისტემაში; საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის მოდერნიზირებული და რეაბილიტირებული საგზაო ინფრასტრუქტურა; მგზავრთა შეუფერხებელი, კომფორტული და უსაფრთხო გადაადგილება; რაიონულ ცენტრებთან, ასევე ისტორიულ ძეგლებთან და ტურისტულ ადგილებთან გამარტივებული დაკავშირება.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი საავტომობილო გზების მახასიათებლები. სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო დერეფნებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობა. გადაადგილების დოროსა და სატრანსპორტო ხარჯების შემცირება. ავტომაგისტრალებზე საგზაო შემთხვევების შემცირებული რაოდენობა. 	

საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა (25 02 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	საავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება, საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების მშენებლობა-რეაბილიტაციის ადმინისტრირება და მონიტორინგი.

გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა (25 02 02)	
ქვეპროგრამის განსახორციელებელი	საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>რაიონულ და საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან, მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება და რეაბილიტაცია, მათი რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია და განვითარება;</p> <p>საავტომობილო გზების მახასიათებლების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის მიზნით, საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების რეაბილიტაცია;</p> <p>სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციო და პრევენციის მიზნით განსახორციელებელი, ასევე მდინარეთა ნაპირსამაგრი სამუშაოების ჩატარება.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ჩატარებული სამუშაოების შედეგად აშენებული, მოდერნიზირებული და რეაბილიტირებული იქნება საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზები, ასევე შეკეთდება და აღდგება ხიდები, რითაც მნიშვნელოვლად მოწესრიგდება რაიონულ ცენტრებთან, ასევე ისტორიულ ძეგლებთან და ტურისტულ ადგილებთან მისასვლელი გზები.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. 120 კმ-დე საავტომობილო გზის პერიოდული შეკეთება და რეაბილიტაცია. 2. 7000 კმ-მდე საავტომობილო გზის მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში. 3. ისტორიულ და ტურისტულ ობიექტებთან მისასვლელი გზები. 4. გადაადგილების დროისა და სატრანსპორტო ხარჯების შემცირება.	

ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა (25 02 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ევროპა-კავკასია-აზიის სატრანსპორტო დერეფნის შემადგენელი ნაწილის – ფოთი-თბილისი-წითელი ხიდის საავტომობილო გზის (E-60 ავტომაგისტრალი) რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია და განვითარება;</p> <p>საავტომობილო გზებზე სატრანსპორტო გადაზიდვების, მგზავრთა შეუფერხებელი და უსაფრთხო გადადგილების უზრუნველყოფა;</p> <p>საავტომობილო გზებზე ავტოტრანსპორტის გაზრდილი ნაკადის გამტარუნარიანობისა და საერთაშორისო გადამზიდავი კომპანიების ინტერესების გათვალისწინებით, საავტომობილო გზების მახასიათებლების საერთაშორისო მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>გაიზრდება სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო დერეფნებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობა;</p> <p>უზრუნველყოფილ იქნება ავტოტრანსპორტის გაზრდილი ნაკადების გამტარუნარიანობა და უსაფრთხო მოძრაობა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<p>1. რეაბილიტირებული რიკოთის საუღელტეხილო 1750-მეტრიანი საავტომობილო გვირაბი.</p> <p>2. ევროპა-კავკასია-აზიის სატრანსპორტო დერეფნის შემადგენელი ნაწილის – ფოთი-თბილისი-წითელი ხიდის (E-60 ავტომაგისტრალი) ახალი 137 კმ სავტომობილო გზა.</p>

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (25 03)	
პროგრამის განხორციელებელი	სსიპ – საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტებში სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების აღდგენითი სამუშაოების განხორციელება; ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების პროექტირება, აღდგენა-რეაბილიტაცია; ასევე ხიდებისა და გვირაბების მშენებლობა, არსებული გზების გაგანიერება-მოდერნიზება, ნაპირდაცვითი სამუშაოების წარმოება.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	მოსახლეობის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება და თვითმმართველ ერთეულებში რეგიონული ინფრასტურქტურის განვითარება; მუნიციპალიტეტებში საინვესტიციო მიმზიდველობის ამაღლება.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. მუნიციპალიტეტებში რეაბილიტირებული ინფრასტრუქტურული ობიექტები. 2. მუნიციპალიტეტებში მოზიდული ინვესტიციების მოცულობა. 3. ახალი სამუშაო ადგილების რაოდენობა.	

წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია (25 04)

პროგრამის განმახორციელებელი	<p>საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს აპარატი;</p> <p>შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“;</p> <p>სსიპ – საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის და ორგანიზაციების ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;</p> <p>საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგებისა და საკანალიზაციო სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია;</p> <p>მუნიციპალიტეტებში წყალსადენის სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;</p> <p>ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოში ტურიზმის სექტორის განვითარებას.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის სასმელი წყლით მომარაგების გაუმჯობესება;</p> <p>მოწესრიგებული საკანალიზაციო სისტემები.</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> 1. რეაბილიტირებული საკანალიზაციო სისტემების რაოდენობა. 2. დღე-ღამეში წყლის მიწოდების ხანგძლივობა.

კახეთის განვითარების პროექტი (25 06)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>პროექტის ფარგლებში განხორციელდება სტიქის შედეგებით მიყენებული ზიანის ლიკვიდაციის შემდეგ რეგიონის განვითარება და ინფრასტრუქტურის აღდგენა და განახლება.</p> <p>რეგიონის ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და ახალი საინვესტიციო ხასიათის პროექტები ხელს შეუწყობს რეგიონის შემდგომ განვითარებას.</p> <p>აღნიშნული პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია რეგიონის საგზაო ინფრასტრუქტურის, წყალმომარაგების და საკანალიზაციო სისტემების აღდგენა/მშენებლობა, ასევე ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება.</p> <p>პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებული ღონისძიებები ხელს შეუწყობს კახეთის რეგიონის, როგორც ტურისტული ცენტრის ჩამოყალიბებას და ღვინის ტურიზმის განვითარებას.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>რეგიონში გაუმჯობესებული სოციალურ-ეკონომიკური სიტუაცია;</p> <p>რეგიონის, როგორც ტურისტული ცენტრის განვითარება;</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> ტურისტების გაზრდილი წარადიგი, მათ შორის ღვინის ტურიზმით დაინტერებულ პირთა რაოდენობა; საგზაო და წყალკანალიზაციის ინფრასტრუქტურის ხარისხი;

ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია (36 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჰიდროელექტროსადგურების, მაღალი ძაბვის გადამცემი ქსელისა და დისპეტჩერული მართვის სისტემის, ბუნებრივი გაზის მაგისტრალური ქსელის რეაბილიტაცია-მშენებლობა, აგრეთვე გაზიფიკაციის პროგრამის ფარგლებში გამანაწილებელი ქსელის რეაბილიტაცია და გაფართოება. მეზობელი სახელმწიფოების ენერგეტიკულ სისტემებთან დამაკავშირებელი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	საქართველოს ენერგეტიკული სექტორის განვითარება, ეკონომიკური დამოუკიდებლობისა და მდგრადობის ამაღლება. სექტორის კომერციულად მომგებიანი და კონკურენტუნარიანი მოდელის ჩამოყალიბება.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ენერგეტიკული უსაფრთხოების დონე. 2. ენერგომატარებლების დივერსიფიკაცია. 3. ელექტროენერგიის ექსპორტის მაჩვენებელი. 	

ენგურის ჰიდროელექტროსადგურის რეაბილიტაციის პროექტი (EBD) (36 02 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი ობიექტების სამინისტროს აპარატი; შპს „ენგურჰესი“
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ჰიდროაგრეგატებისა და სადგურის ინფრასტრუქტურის ინტენსიური ცვეთის გამო (სადგური გასული საუკუნის 90-იან წლებში მუშაობდა საჭირო ყოველწლიური დაგეგმილი სარემონტო სამუშაოების შესრულების გარეშე) ენგურჰესის რეაბილიტაცია დაიგეგმა 2 ფაზად. პირველი ფაზა ითვალისწინებდა №2, №3 და №4 ჰიდროაგრეგატებისა და სხვა დამხმარე კვანძების რეაბილიტაციას, რაც წარმატებით განხორციელდა გასულ წლებში, - მეორე ფაზა ითვალისწინებს №1 და №5 ჰიდროაგრეგატებისა და კვანძების რეკონსტრუქცია-გადაიარაღებას. პროექტს აფინანსებს ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ენგურჰესის №1 ჰიდროაგრეგატის რეაბილიტაციის დასრულება დაგეგმილია 2012 წელს. №5 ჰიდროაგრეგატის რეაბილიტაციის დასრულება დაგეგმილია 2013 წელს, ხოლო 2012 წლის ბოლოსათვის შესრულდება დაგეგმილი სამუშაოს მოცულობის 70%.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. სადგურის საპროექტო პარამეტრებზე გასვლა. 2. ენერგოსისტემის მდგრადი ფუნქციონირება. 3. საექსპორტო პოტენციალის მაჩვენებელი.	

ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EIB, E8) (36 02 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს აპარატი; შპს „ენგურჰესი“
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	გასული საუკუნის 90-იან წლებში აფხაზეთში შექმნილი მდგომარეობის გამო დაზიანდა ვარდნილჲესი 1-ის როგორც აგრეგატები, ისე გამყვანი არხი, კაშხლის ინფრასტრუქტურა და სხვა კვანძები. წინა წლებში ჩატარდა აგრეგატების და ქვესადგურის სარეაბილიტაციო სამუშაოები. აღნიშნული პროექტი ითვალისწინებს ჰესის გამყვანი არხისა და კაშხლის გვირაბისა და სხვა კვანძების რეაბილიტაციას. პროექტს დააფინანსებს ევროპის საინვესტიციო ბანკი.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	პროექტის დასრულების ვადა არის 2013 წელი. 2012 წელს პროექტის შესაბამისად შესრულდება: წყალსატარი გზების რეაბილიტაცია, ზედაპირული წყალსაშვის ფარებისა და ამწე მექანიზმების რეაბილიტაცია, კაშხლის ნაგავდამჭერი გისოსების რეაბილიტაცია, წყალმიმღების მუშა ფარების ამწე მექანიზმების რეაბილიტაცია, ჯოჯგინა ამწეების (ორი) აღდგენა, სადაწნეო მილსადენებზე კომპენსატორების აღდგენა, მილსადენების ანტიკოროზიული სამუშაოები და სხვა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. ენგურჰესისა და ვარდნილჲესის გამართული ფუნქციონირება. 2. არხის საპროექტო გამტარუნარიანობა.	

სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება (36 02 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს აპარატი; სს – „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მეზობელ ქვეყნებთან არსებული ელექტრული კავშირები ვერ უზრუნველყოფს მომავალში გაზრდილი სიმძლავრეების გატარებას. სისტემის ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობა მოითხოვს დამატებითი ღონისძიებების განხორციელებას სისტემის საიმედოობის გზრდის თვალსაზრისით. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტი.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	უზრუნველყოფილი იქნება მეზობელ ქვეყნებთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობა, გაზრდება საექსპორტო პოტენციალი და სისტემის მდგრადობა, რითაც ხელი შეეწყობა ჰესების მშენებლობის მიზნით ინვესტიციების მოზიდვას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<p>1. მეზობელ ქვეყნებთან ელექტროენერგიის გაცვლის ყოველწლიური მოცულობა 2015 წლისათვის გაიზრდება 4 მლრდ კვტ/სთ-მდე.</p> <p>2. სასისტემო მნიშვნელობის ავარიების შემცირებული რაოდენობა.</p>	

შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტი (KfF, EIB, EBxD) (36 02 03 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს აპარატი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	გასული საუკუნის 80-იან წლებში დაწყებული და 90-იან წლებში განვითარებული მოვლენების შედეგად შეჩერებული 500 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობებზე 2009 წლისათვის EBxD-ის, KF-ისა და EIB-ის ფინანსური მხარდაჭერით მომზადდა პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს გარდაბანი-ახალციხე-ზესტაფონის მონაკვეთზე 270 კმ სიგრძის ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობა-რეაბილიტაციას და ახალციხე-თურქეთის 500/400 კვ ქვესადგურის (მუდმივი დენის ჩანართის) მშენებლობას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	500 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის „ზესტაფონი-ახალციხის“ (ზეკარი) მშენებლობა-რეაბილიტაცია დასრულდება 2012 წლის ბოლოს; 500 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის „გარდაბანი-ახალციხის“ (ვარძია) მშენებლობა-რეაბილიტაცია დასრულდება 2012 წლის ბოლოს; 500 კვ ძაბვის ქ/ს „ახალციხის“ და მუდმივი დენის ჩანართის მშენებლობის დასრულება გათვალისწინებულია 2013 წლის პირველ ნახევარში. 2012 წელს შესრულდება სამუშაოთა საერთო მოცულობის 80%;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. ელექტროენერგიის საექსპორტო პოტენციალის 700 მგვტ სიმძლავრით გაზრდა. 2. საქართველოში 500 კვ ქსელში გამორთვების შემცირება.	

ენერგეტიკის ინფრასტრუქტურის განვითარება (USAID) (36 02 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს აპარატი; საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოს ერთიანი გაზმომარაგების არეალის გაზრდის მიზნით, ასევე სისტემის საიმედოობის ამაღლებისათვის, რეგიონის მოსახლეობისა და საწარმოთა გაზით უზრუნველყოფისათვის, აგრეთვე ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის, და შავიზღვისპირა რეკრეაციული ზონის გარანტირებული გაზმომარაგებისათვის დაიგეგმა სენაკი-ქუთაისი და ვალე-ვანის მაგისტრალური გაზსადენების მშენებლობა. მაგისტრალის საერთო სიგრძე შეადგენს 155 კმ-ს (70 კმ ვალე-ვანის მონაკვეთი, ხოლო 85 კმ სენაკი-ქუთაისის მონაკვეთი).
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	პროექტის დასრულების ვადა არის 2013 წელი. 2012 წლის ბოლოსათვის შესრულებული იქნება სამუშაოთა საერთო მოცულობის დაახლოებით 70%.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. ქვეყნის ბუნებრივი აირით სრულად და საიმედოდ მომარაგების შესაძლებლობა.	
2. ბუნებრივი აირის სატრანზიტო-სატრანსპორტო პოტენციალი.	
3. ბუნებრივი აირის დანაკარგების მოცულობა.	

ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა (24 06)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ტურისტული ინდუსტრიის განვითარების ხელშეწყობა და ტურისტული პროდუქტის დივერსიფიკაცია;</p> <p>ქვეყნის ტურისტული პოტენციალის პოპულარიზაცია შიდა და საერთაშორისო ბაზრებზე;</p> <p>ტურიზმის სფეროში მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების მიზნით სხვადასხვა აქტივობების განხორციელება;</p> <p>მიზნობრივ ბაზარზე პირდაპირი სარეკლამო კამპანიების წარმოება, სარეკლამო-საინფორმაციო პროდუქციის მომზადება და გავრცელება, პრეს- და ინფო-ტურიზმის ორგანიზება, საერთაშორისო ბაზრობა-გამოფენებში მონაწილეობა, ვებგვერდის განახლება და ოპტიმიზაცია;</p> <p>საინფორმაციო-საინტერპრეტაციო დაფების დამზადება და რეგიონებში განთავსება;</p> <p>მსოფლიოში ტურიზმის სფეროში არსებული მოთხოვნების დანერგვა და უცხოურ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის გაღრმავება.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>საქართველოში განვითარდება ტურისტული ინდუსტრია და გაუმჯობესდება ტურისტების მომსახურების ხარისხი;</p> <p>შიდა და საერთაშორისო ბაზრებზე გაიზრდება მომხმარებლის საქართველოს ტურისტული პოტენციალით დაინტერესება, ამაღლდება ცნობადობა და, შესაბამისად, მოიმატებს ტურისტთა რაოდენობა;</p> <p>გაიზრდება ტურიზმის სფეროში დასაქმებულთა რაოდენობა.</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> ქართველ და უცხოელ ტურისტთა რაოდენობა. საერთაშორისო ტურისტულ ბაზარზე საქართველოს ცნობადობა.

სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში (GeorgianMerkli თვე ტჰენცჰე ღეპუბლიც) (24 10)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ზემო სვანეთში ტურიზმის განვითარებისა და მესტიის სათხილამურო კურორტად ჩამოყალიბების მიზნით თანამედროვე სათხილამურო ინფრასტრუქტურის მოწყობა
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	სათხილამურო ტურიზმის განვითარება; შიდა და საერთაშორისო ბაზრებზე ქვეყნის ტურისტული პოტენციალის გაზრდა; ტურისტული ნაკადების გაზრდა.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> ქართველი და უცხოელი ტურისტების რაოდენობა. ტურიზმის სფეროში დასაქმებულთა რაოდენობა. 	

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება (24 02)

პროგრამის განმახორციელებელი	ტექნიკური და სამშენებლო ინსპექცია
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ტექნიკურ სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის სრულყოფა და არსებული მარეგულირებელი ნორმების დაახლოება ევროპის განვითარებული ქვეყნების შესაბამის კანონმდებლობებთან, აღნიშნულ ქვეყნებში არსებული პრაქტიკის გათვალისწინებით, დამოუკიდებელი ზედამხედველობის ორგანოების, აკრედიტებული ინსპექციების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველ ობიექტებზე ზედამხედველობის გაუმჯობესება; არსებულ ნორმატიულ აქტებში გათვალისწინებული მოთხოვნების დარღვევის შემთხვევაში შესაბამისი სანქციონირების მეთოდებისა და ოდენობების ოპტიმიზაცია და სრულყოფა.</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	ამაღლდება უსაფრთხოების ხარისხი მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველ ობიექტებზე.
<ol style="list-style-type: none"> 1. აკრედიტებული დამოუკიდებელი ინსპექტირების ორგანოების რაოდენობა. 2. მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველ ობიექტებზე ავარიული/უბედური შემთხვევების შემცირებული საშუალო სტატისტიკური მაჩვენებელი. 	

<p>ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია (24 07)</p>	
პროგრამის განმახორციელებელი	<p>საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს აპარატი</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ყარსი-ახალქალაქის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობის ხელშეწყობის მიზნით პროგრამა ითვალისწინებს:</p> <p>მარაბდიდან კარწახის მიმართულებით თურქეთის საზღვრამდე მდებარე კერძო მიწის ნაკვეთების გამოსყიდვას და ამ პროცესთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევას, შესასყიდი მიწის ნაკვეთების ტექნიკური და იურიდიული ბაზის მომზადებას ნასყიდობის გარიგების გასაფორმებლად, საკუთრების უფლების რეგისტრაციას მყიდველზე, პრობლემური ნაკვეთების იურიდიული და ტექნიკური ბაზის გამართვას და ინდივიდუალური საკომპენსაციო შეთავაზების მომზადებას თანდართული გრაფიკული მონაცემებით და რუკით;</p> <p>მიწის შესყიდვისა და მოსავლის კომპენსაციის სახელმძღვანელო პროექტის სავარაუდო აღწერილობისა და სარკინიგზო მაგისტრალის დერეფნის რუკის შექმნას;</p> <p>სარკინიგზო მაგისტრალის სამშენებლო პროექტში შეტანილი ცვლილებებიდან გამომდინარე, ახალქალაქის რკინიგზის სადგურის ტერიტორიისა და ახალქალაქი-კარწახის სამშენებლო მონაკვეთის მიმდებარე ტერიტორიაზე მიწის ნაკვეთების შესწავლით სამუშაოებს.</p>

პრიორიტეტი – განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
32 01	განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	14,386.1	12,681.1	1,705.0	14,990.0	15,600.0	16,300.0
32 02	ზოგადი განათლება	373,536.0	372,288.0	1,248.0	411,394.7	458,434.7	496,734.7
32 03	პროფესიული განათლება	15,009.4	14,959.4	50.0	20,560.0	26,770.0	32,970.0
32 04	უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა	124,115.9	124,115.9	0.0	130,863.3	145,813.3	154,413.3
32 05	საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	76,635.6	76,635.6	0.0	85,500.0	96,900.0	103,300.0
33 03	სახელონებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა	16,619.6	10,143.5	6,476.1	18,403.5	18,855.5	19,855.5
29 02	სამხედრო განათლების განვითარება	13,812.3	13,812.3	0.0	20,265.2	20,820.4	21,375.5
30 03	სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება- გადამზადება და სასწავლო პროცესის ხელშეწყობა	5,194.1	4,591.1	603.0	5,194.1	5,194.1	5,194.1
27 03	პენიტენციური სისტემისათვის კვალიფიციური კადრების მომზადება	930.0	930.0	0.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
26 04	იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება	4,642.0	4,592.0	50.0	530.0	530.0	530.0
28 02	მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	218.4	218.4	0.0	218.4	218.4	218.4
23 05	საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1,000.0	700.0	300.0	1,600.0	1,600.0	1,600.0
09 02	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	978.4	914.4	64.0	1,064.0	1,000.0	1,000.0
01 03	საბიბლიოთეკო საქმიანობა	5,509.0	5,509.0	0.0	5,784.0	6,074.0	6,377.0
01 04	ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	400.0	400.0	0.0	420.0	441.0	463.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		652,986.8	642,490.7	10,496.1	717,787.2	799,251.4	861,331.5

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (32 01)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი; სსიპ – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი; საგანმანთლებლო რესურსცენტრები.
პროგრამის აღწერა და მიზანი	განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება, აღნიშნულ სფეროში არსებული ყოველი რგოლის საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი; საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფა; ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სრულყოფის უზრუნველყოფა, მეცნიერების განვითარებისა და სახელმწიფო ენობრივი პოლიტიკის განხორციელება; საქართველოს საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროგრამების ჰარმონიზაცია საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან. საზოგადოების თითოეულ წევრთან და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად განათლების ხარისხზე ზრუნვა, მისი მუდმივი გაუმჯობესება და ქართული საგანმანათლებლო სივრცის მიმართ ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოების ნდობის ამაღლება; საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციისა და საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება, მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაცია.

ზოგადი განათლება (32 02)

<p>პროგრამის განმახორციელებელი</p>	<p>საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი; სსიპ – მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი; სსიპ – საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურის სამსახური; სსიპ – გამოცდების ეროვნული ცენტრი; სსიპ – შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი.</p>
<p>პროგრამის აღწერა და მიზანი</p>	<p>ზოგადი განათლების ღიაობა და თანაბარი ხელმისაწვდომობა ყველასთვის მთელი სიცოცხლის განმავლობაში, ინკლუზიური სწავლების გაფართოება;</p> <p>საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის ჩართვა საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების უზრუნველყოფა იმ ფინანსური რესურსებით, რომლებიც მათ შესაძლებლობას მისცემს, სრულად განახორციელონ მათზე დაკისრებული ფუნქცია-მოვალეობები;</p> <p>მასწავლებელთა კვალიფიკაციის დონის ამაღლება, ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების და აკრედიტაციის სისტემების ჩამოყალიბება, რაც გულისხმობს სწავლების ხარისხის დადგენისა და შეფასების მეშვეობით ზოგადსაგანმანათლებლო პროცესის დაგეგმვასა და მართვას;</p> <p>ეთნიკურად არაქართველი მოსწავლეებისათვის ქართული ენის სწავლების ხელშეწყობა;</p> <p>საერთაშორისო ასპარეზზე ქართველი ახალგაზრდების კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერება;</p> <p>საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ძალადობის აღმოფხვრა და დისციპლინის გაუმჯობესება.</p>
<p>მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი</p>	<p>ყველა მოქალაქისათვის ხარისხიანი ზოგადი განათლების მიღების შესაძლებლობის უზრუნველყოფა;</p> <p>ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის კურსდამთავრებულთა განათლების დონის ამაღლება.</p>
<p>საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ზოგადსაგანმანათლებლო პროცესში ჩართულ მოსწავლეთა პროცენტული მაჩვენებელი შესაბამისი ასაკის ბავშვების მთლიან რაოდენობასთან. 2. ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის კურსდამთავრებულთა რაოდენობა. 3. თითოეულ ასაკობრივ ჯგუფში მოსწავლეთა არანაკლებ 85%-ის ზოგადი განათლების დონის შესაბამისობა საგანმანათლებლო სტანდარტებთან. 	

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება (32 02 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად თითოეულ ბავშვზე გაცემული ვაუჩერის მიხედვით, რაც სკოლებს აძლევს შესაძლებლობას სრულად განახორციელონ მათზე დაკისრებული ფუნქცია-მოვალეობები.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა უზრუნველყოფილი იქნება შესაბამისი დაფინანსებით და მოსწავლეები შეძლებენ მიიღონ ხარისხიანი ზოგადი განათლება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	საჯარო სკოლების 100% ფლობს მოსწავლეთათვის ხარისხიანი ზოგადი განათლების მისაწოდებლად საჭირო ფინანსურ რესურსს.

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა (32 02 02)			
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი სსიპ – მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი		
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სკოლაში სწავლისა და სწავლების ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა მასწავლებლის პროფესიული ცოდნისა და საქმიანობის მაღალი სტანდარტის დამკავიდრების, მასწავლებლის პროფესიის სტატუსის ამაღლების გზით. მათთვის სიახლეების მიწოდება და მათი ცოდნის საერთაშორისო სტანდარტებისადმი თუ მოთხოვნებისადმი გათანაბრება;</p> <p>ტრენინგს გაივლის ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების წარმომადგენლები, ტრენინგები ასევე განხორციელდება პროფესიული უნარების მიმართულებით. შესაბამის გადამზადებას გაივლიან მეთოდოლოგიის ექსპერტები, რომლებიც საკუთარ და ახლომდებარე სკოლებისთვის მეთოდოლოგიური კონსულტაციის გაწევას შეძლებენ. გადამზადდებიან საჯარო სკოლის დირექტორებიც;</p>		
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>გაგრძელდება ქართული ენის გამლიერებული სწავლების პროცესი ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებულ რეგიონებში, რაც უზრუნველყოფს მათ სრულფასოვნ ინტეგრირებას ქართულ საზოგადოებაში. ზოგად ევროპული მოდელის საფუძველზე შეტუშავებული „ქართულის, როგორც უცხოური ენის“ სტანდარტის მიხედვით, რომელიც გულისხმობს ქართული ენის ფლობის დონეებად (A1-A2; B1-B2) დაყოვას, ქართული ენის სწავლება განხორციელდება როგორც უცხოეთში მცხოვრები ქართველების, ისე სხვა ქვეყნის მოქალაქეებისთვისაც;</p> <p>ქართველი მოსწავლეების ინგლისური ენის სწავლების გამლიერების მიზნით გაგრძელდება ინგლისურენოვანი მოხალისე მასწავლებლების ჩამოყვანა, რომლებიც ქართველ მასწავლებელთან ერთად განახორციელებენ სწავლებას.</p>		
	<p>გაიზრდება სერტიფიცირებული მასწავლებლების რაოდენობა;</p> <p>გაუმჯობესდება ეთნიკური უმცირესობების ქართული ენის ცოდნის დონე, რაც მისცემს მათ შესაძლებლობას, ჩაერთონ როგორც საქართველოს საგანმანათლებლო, ისე სამუშაო სექტორში;</p> <p>ქართულის, როგორც უცხო ენის სტანდარტული აღწერილობის საფუძველზე შექმნილ სახელმძღვანელოებში ჩამოყალიბებული სწავლების მეთოდები ხელს შეუწყობს სახელმძღვანელოების შემდგენლებს, ასევე ქართულის, როგორც უცხო ენის მასწავლებლების მომზადებას;</p> <p>გაუმჯობესდება ქართველი მოსწავლეების ინგლისური ენის ცოდნის დონე.</p>		

მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები

1. ტრენინგების მასწავლებლების რაოდენობა.
2. სერტიფიცირებულ მასწავლებელთა რაოდენობა.
3. საქართველოს საგანმანათლებლო და სამუშაო სექტორში ჩართულ ეთნიკურ უმცირესობათა რაოდენობა.
4. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეები აჩვენებენ მაღალი მომზადების დონეს სხვადასხვა გამოცდასა თუ ოლიმპიადაში.

უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა (32 02 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურის სამსახური
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა/სტუდენტთა ჯანმრთელობის და სიცოცხლისათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნა;</p> <p>საგანმანათლებლო დაწესებულებებში და მათ მიმდებარე ტერიტორიაზე ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული და ნარკოტიკული დანაშაულების პრევენცია;</p> <p>საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოზარდ მოსწავლეთა შორის ურთიერთდაპირისპირების აღმოფხვრა, მათ მიერ ცივი და ცეცხლსასროლი იარაღის ტარების, ალკოჰოლური და ნარკოტიკული საშუალებების გავრცელების აღმოფხვრა;</p> <p>მანდატურები გადამზადდებიან მათი საქმიანობის სფეროსთვის მიკუთვნებულ სხვადასხვა დისციპლინაში, თითოეული მანდატურის ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით. ასევე გადამზადდებიან მანდატურები საგანგებო სიტუაციებში ოპერატიულად მოქმედების მიზნით, დაეუფლებიან ექსპერიმენტალური სიტუაციებისათვის სპეციალურ უნარჩვევებს და შეიქმნება სამაშველო ჯგუფი.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>საგანმანათლებლო დაწესებულებებში გაუმჯობესდება დისციპლინა;</p> <p>მანდატურები უზრუნველყოფილი იქნებიან შესაბამისი სეზონური სპეციალური ფორმის ტანსაცმლით და თანამედროვე საკომუნიკაციო ტექნიკური საშუალებებით;</p> <p>საგანმანათლებლო დაწესებულებებში შემცირდება დანაშაულების რაოდენობა, ასევე გაკვეთილების გაცდენის რაოდენობა, აღმოიფხვრება მოსწავლეებზე ზეწოლის ფაქტები;</p> <p>გაიზრდება საზოგადოებაში მანდატურის სამსახურის ნდობა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> 1. საგანმანათლებლო დაწესებულებებში კონფლიქტების, ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულების შემცირება 70%-ით. 2. ნარკოტიკული დანაშაულის შემცირება 80%-ით. 3. გაკვეთილებზე დასწრების მაჩვენებელი.

განსაკუთრებით ნიჭიერი ახალგაზრდების წახალისება (32 02 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	<p>საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი;</p> <p>სსიპ – გამოცდების ეროვნული ცენტრი;</p> <p>სსიპ – შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი</p>
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>თითოეული ბავშვისა და ახალგაზრდისათვის განათლებისა და განვითარების თანაბარი შესაძლებლობების, კეთილსაიმედო სასწავლო გარემოს შექმნის უზრუნველყოფა;</p> <p>თითოეული ბავშვისა და ახალგაზრდის მიერ საკუთარი საგანმანათლებლო, შემოქმედებითი, საზოგადოებრივი ინიციატივების გამოვლენა;</p> <p>მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარების, ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საგნების სწავლების და თანაბარ კონკურენტულ გარემოში ახალგაზრდების შესაძლებლობების რეალიზების ხელშეწყობა, საერთაშორისო დონეზე ქართველი მოსწავლეების წარმოჩენა;</p> <p>ოქროსა და ვერცხლის მედლებით დაჯილდოვდებიან წარჩინებული მოსწავლეები;</p> <p>დაფინანსდება მოსწავლეთა ზოგადი განათლების განვითარებაზე ორიენტირებული განსაკუთრებით საინტერესო პროექტები;</p> <p>სკოლებისთვის გამოცხადდება სხვადასხვა თემატური და კალენდარული დღისადმი მიმღვნილი კონკურსები.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>გამოვლინდებიან და დაჯილდოვდებიან ეროვნულ საგნობრივ ოლიმპიადებში გამარჯვებული მოსწავლეები და სკოლები;</p> <p>დაკომპლექტდება საქართველოს ნაკრები გუნდები, რომლებიც მონაწილეობას მიიღებენ ფიზიკის, მათემატიკის, ინფორმატიკისა და ბიოლოგიის საერთაშორისო ოლიმპიადებში;</p> <p>მოსწავლეების მოტივაციის დონის ამაღლება.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> 1. სასწავლო წლის განმავლობაში ჩატარებული კონკურსების რაოდენობა. 2. საერთაშორისო ოლიმპიადებში მონაწილე მოსწავლეების და ფულადი პრემიით დაჯილდოვდებული მოსწავლეების რაოდენობა. 3. სასწავლო წლის ბოლოს წარჩინებულ მოსწავლეებისათვის გაცემული მედლების რაოდენობა. 4. წლის განმავლობაში დაფინანსებული სხვადასხვა ტიპის საგანმანათლებლო პროექტების რაოდენობა.

განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ბავშვების საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა და ინკლუზიური განათლების განვითარება (32 02 05)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინური გუნდი უზრუნველყოფს საქართველოს მასშტაბით სკოლებისათვის კვალიფიციური დახმარების გაწევას ინკლუზიური განათლების განვითარების საკითხებთან დაკავშირებით;
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ინკლუზიური განათლების საკითხებში გადამზადდებიან სპეციალური პედაგოგები; საჯარო სკოლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინური გუნდის სპეციალისტების მიერ სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა შეფასება, საჯარო სკოლებს გაეწევა დახმარება და კონსულტაციები ინდივიდუალური სასწავლო გეგმებით მუშაობასთან დაკავშირებით;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	სპეციალური საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბენეფიციარები უზრუნველყოფილი იქნებიან სრული სახელმწიფო სადღედამისო ან დღის მომსახურებით, სადაც ინდივიდუალური საჭიროებების, ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით ხდება სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბენეფიციართა განვითარებაზე ზრუნვა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	განხორციელდება ინკლუზიური განათლების პროცესის განვითარება და მონიტორინგი; ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინარული გუნდის მიერ შეფასდება 300-ზე მეტი ბავშვის საგანმანათლებლო საჭიროება, 200-ზე მეტ საჯარო სკოლას გაეწევა კონსულტაცია ინდივიდუალური სასწავლო გეგმებით მუშაობასთან დაკავშირებით; გაიზრდება განათლების მიწოდებისა და ბავშვებზე ზრუნვის ხარისხი სპეციალური პროფილის სკოლა-პანსიონებში და მოხდება ჩასარიცხი ყველა ბავშვის შეფასება, როგორც თბილისში, ისე რეგიონებში; გაუმჯობესდება საჯარო სკოლებში ინკლუზიური განათლების დანერგვის პროცესი, კერძოდ, მოეწყობა სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის სპეციალიზებული ინვენტარით, ტექნიკით, განმავითარებელი თვალსაჩინოებებითა და სათამაშოებით აღჭურვილი რესურსოთახები.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> 1. სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა რაოდენობა, რომლებიც განათლებას მიიღებენ საჯარო სკოლებში. 2. სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა რაოდენობა, რომლებსაც შეაფასებს ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინური გუნდი. 3. სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთათვის შესაბამისი ინვენტარით და ტექნიკით აღჭურვილი საჯარო სკოლების რაოდენობა.

მოსწავლების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა (32 02 06)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ყველა მოსწავლისათვის განათლების თანაბარი ხელმისაწვდომობის მიზნით, სახელმწიფოს მიერ განხორციელდება სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახების და ასევე სამ და მეტ შვილიანი ოჯახების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახების და ასევე სამ და მეტ შვილიანი ოჯახების მოსწავლეების სათანადო განათლების მიღების შესაძლებლობა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
ბენეფიციართა 100% უზრუნველყოფილია სასკოლო სახელმძღვანელოებით.	

ინგლისური ენის გაძლიერება (32 02 07)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინგლისური ენის სწავლების ხელშეწყობის მიზნით საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მე-9, მე-10 და მე-11 კლასების მოსწავლეებისათვის 3-კვირიანი ინგლისური ენის საზაფხულო სკოლები მოწყობა საქართველოსა და დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებულ სამეფოში. საქართველოს ფარგლებში მოწყობილ ინგლისურენოვან ბანაკებში ჩაერთვება ყოველწლიურად 1200 მოსწავლე, რომელთაგან დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებულ სამეფოში გაემგზავრება 108 მოსწავლე.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	საერთაშორისო ბაზარზე ქართული სკოლების კურსდამთავრებულთა კონკურენტუნარიანობის გაზრდა და ამავე ბაზარზე მათი ინტეგრირების ხელშეწყობა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
საზაფხულო სკოლების მონაწილეთა მინიმუმ 50% -ს აქვს საგრძნობი წინსვლა ინგლისური ენის ფლობის თვალსაზრისით;	

ოკუპირებული რეგიონების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება (32 02 08)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	გალისა და 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებამდე ახალგორის რაიონების ფუნქციონირებადი სკოლების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარებით უზრუნველყოფა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	პროგრამაში ჩართული იქნება ოკუპირებულ რეგიონებში ფუნქციონირებადი სკოლების მასწავლებლები და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალი.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
ფინანსურ დახმარებას მიიღებს 1000-ზე მეტი ბენეფიციარი.	

სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში განათლების მიღების ხელშეწყობის პროგრამა (32 02 09)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში ზოგადი განათლების მიღების ხელშეწყობა, ფოკუსირება განხორციელდება სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის არასრულწლოვანთა აღმზრდელობით დაწესებულებასა და ქალთა და არასრულწლოვანთა №5 საერთო და საპყრობილის რეჟიმის დაწესებულებაში არასრულწლოვანი მსჯავრდებულების მიერ ზოგადი განათლების მიღების შესაძლებლობის უზრუნველყოფაზე;</p> <p>პროფესიული განათლების კურსების მეშვეობით მსჯავრდებულები შეძლებენ სასჯელის მოხდის პერიოდში დაეუფლონ სხვადასხვა პროფესიას.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>ქვეპროგრამის ფარგლებში სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში მყოფ ყველა არასრულწლოვან მსჯავრდებულს შესაძლებლობა მიეცემა სპეციფიკურ გარემოში შეისწავლოს ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული ზოგადი განათლებისთვის აუცილებელი საგნები და მიიღოს შესაბამისი ატესტატი, რაც მიანიჭებს უფლებას, სწავლა განაგრძოს განათლების სხვა საფეხურზე;</p> <p>სასჯელაღსრულების პერიოდის დასრულების შემდგომ პატიმრების ნაწილს ექნება დასაქმების შესაძლებლობა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> ზოგადსაგანმანათლებლო პროცესში ჩართულ მსჯავრდებულთა რაოდენობა. საატესტატო გამოცდებზე მონაწილე მსჯავრდებულთა რაოდენობა. პროფესიული განათლების კურსებში ჩართული მსჯავრდებულთა რაოდენობა. 	

მოსწავლე-ახალგაზრდობის სამოქალაქო აქტიურობის განვითარება (32 02 10)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს რეგულარული გუნდური მუშაობების დანერგვით საჯარო სკოლების მოსწავლეების, სტუდენტებისა და სოციალურად დაუცველი, მზრუნველობამოკლებული, განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე, დევნილი, რეპატრირებული და ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა მოზარდების ინტეგრაციასა და სოციალიზაციას, აგრეთვე სათემო აქტივობების დაგეგმვის/განხორციელების გზით მათში საზოგადოებრივ საქმიანობაში ჩართვის სურვილის გამომუშავებას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	სამოქალაქო აქტივობებში ჩაერთვება სხვადასხვა სოციალური ფენის მოსწავლე და სტუდენტი, მოხდება მათი ინტეგრირება საზოგადოებრივ აქტივობებში.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
სამოქალაქო აქტიურობებში მონაწილეობა რაოდენობა.	

პროფესიული განათლება (32 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მოსახლეობის პროფესიულ-საგანმანათლებლო მოთხოვნების დაკმაყოფილება, პირის პროფესიული განვითარების, პროფესიული კარიერისა და სოციალური დაცვის ხელშეწყობა.

პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის და ხარისხის გაუმჯობესება (32 03 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი;
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>პროფესიული განათლებისა და მომზადების ხარისხიანი, ერთიანი და ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბება. პროფესიული განათლების შესახებ მოსახლეობის ინფორმირების დონის ზრდა და პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სტუდენტთა ჩარიცხვის მაქსიმალურად გამჭვირვალე სისტემის ჩამოყალიბება;</p> <p>შრომის ბაზარზე ორიენტირებული პროფესიული პროგრამების განხორციელება, როგორც კოლეჯებში, ისე უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების თანამედროვე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვა და ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფა;</p> <p>საკუთარი ბიზნესის წამოწყების თვითდასაქმების გზით ახალ სოციალურ-ეკონომიკურ პირობებთან მოსახლეობის მისადაგების ხელშეწყობა;</p> <p>საზოგადოებისაგან გარიყვის რისკის ქვეშ მყოფი პირებისათვის პროფესიული განვითარებისა და დასაქმების პირობების შექმნა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	პროფესიული განათლების მსურველი მოქალაქის უზრუნველყოფა მაღალი ხარისხის განათლებით და სათანადო დაფინანსებით (80%).
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სტუდენტთა რაოდენობა. 2. დასაქმებულ კურსდამთავრებულთა რაოდენობა. 3. პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში კვალიფიციური მასწავლებლებისა და ტექნიკური პერსონალის რაოდენობა. 4. რეაბილიტირებული და თანამედროვე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვილი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების რაოდენობა. 	

ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება (32 03 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	ზურაბ ჟვანიას სახელობის სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლა
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ეთნიკურ უმცირესობებში სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის და პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციების თანამშრომელთა გადამზადება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციების თანამშრომელთა მიერ ქართული ენის ცოდნის ამაღლება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. კურსდამთავრებულთა პროფესიული, სამსახურებრივი და ატესტაციის შედეგები. 2. სასკოლო საქმისწარმოების შეფასება სახელმწიფო ენის გამოყენების ნიშნით. 	

განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა (32 03 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>პროფესიული საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელება ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროში;</p> <p>მაღალკვალიფიციური, შიდა და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა მიმართულებით;</p> <p>თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება;</p> <p>საქართველოს საჯარო სკოლებში ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სწავლის/სწავლების მეთოდების შემოღება და თანამედროვე სასწავლო გარემოს შექმნა შესაბამისი ინტერნეტკავშირის უზრუნველყოფით.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>გაიზრდება მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტთა რაოდენობა ინფრომაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა სფეროში;</p> <p>საქართველოს საჯარო სკოლებში შეიქმნება თანამედროვე სასწავლო გარემო შესაბამისი ინტერნეტ-კავშირის უზრუნველყოფით.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა სფეროში მომზადებულ სპეციალისტთა რაოდენობა. საჯარო სკოლების 100% უზრუნველყოფილია ინტერნეტ-კავშირით. 	

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა (32 04)

პროგრამის განმახორციელებელი	<p>საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი;</p> <p>სსიპ – შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი;</p> <p>სსიპ – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია;</p> <p>სსიპ – საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია;</p> <p>სსიპ – გამოცდების ეროვნული ცენტრი;</p> <p>სსიპ – ივანე ბერიტაშვილის ექსპერიმენტალური ბიომედიცინის ცენტრი;</p> <p>სსიპ – გიორგი ელიავას სახელობის ბაქტერიოფაგიის, მიკრობიოლოგიისა და ვირუსოლოგიის ინსტიტუტი;</p> <p>სსიპ – ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი;</p> <p>სსიპ – კონსტიტუციონალიზმის კვლევისა და ხელშეწყობის რეგიონალური ცენტრი</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>წარმატებულად განხორციელდება უმაღლესი განათლების სფეროში მიმდინარე რეფორმები;</p> <p>უმაღლესი საგანმანათლებლო, სამეცნიერო და სამეცნიერო-სასწავლო დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის თანდათანობით ინტეგრაცია;</p> <p>პირის მომზადება ისეთი პროფესიული მოდვაწეობისათვის, რომელიც მოითხოვს სამეცნიერო ცოდნისა და მეცნიერული მეთოდების გამოყენებას;</p> <p>უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პერსონალის პროფესიული განვითარების მიზნით საერთაშორისო თანამშრომლობა და უცხოეთის შესაბამის საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან აკადემიური პერსონალის ურთიერთგაცვლა;</p> <p>გამოცდების ორგანიზება, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მატერიალური ბაზის რეაბილიტაცია და აღჭურვა, თანამედროვე ტექნოლოგიების გავრცელება;</p> <p>სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო ტექნოლოგიური კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კურსდამთავრებულთა განათლებისა და მომზადების მაღალი დონე;</p> <p>ახალგაზრდა მეცნიერთა განვითარებისათვის შესაბამისი სამუშაო გარემოს ჩამოყალიბება;</p> <p>ახალი სამეცნიერო პროდუქტების დანერგვა.</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	

- ქართული უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების შესაბამისობა მსოფლიო სტანდარტებთან.
- ქართველ მეცნიერთა მიღწევები საერთაშორისო ასპარეზზე.
- მეცნიერების სხვადასხვა დარგებში ადგილობრივი სპეციალისტების რაოდენობა.
- დაფინანსებული საგრანტო კონკურსების და მეცნიერების რაოდენობა.

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა (32 04 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი; უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები
	ქვეპროგრამა უზრუნველყოფს უმაღლესი განათლების ხელმისაწვდომობასა და ღია ზასიათს, სწავლის, სწავლებისა და სამეცნიერო კვლევის აკადემიურ თავისუფლებას, უმაღლესი განათლების მიღების შესაძლებლობას მთელი სიცოცხლის განვითარებაში, აკადემიური პერსონალისა და სტუდენტთა მონაწილეობას გადაწყვეტილებების მიღებისა და მათი შესრულების კონტროლის პროცესში, პირის მომზადებას ისეთი პროფესიული მოღვაწეობისათვის, რომელიც მოითხოვს სამეცნიერო ცოდნისა და მეცნიერული მეთოდების გამოყენებას;
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ხელს უწყობს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პერსონალის პროფესიულ განვითარებას; ხელს უწყობს საერთაშორისო თანამშრომლობას და უცხოეთის შესაბამის საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან აკადემიური პერსონალის ურთიერთგაცვლას; უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მატერიალური ბაზის რეაბილიტაციასა და აღჭურვას, თანამედროვე ტექნოლოგიების გავრცელებას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთა ცოდნის დონის ამაღლება; უმაღლესი სკოლის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფა; სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ინტეგრაცია უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> სახელმწიფო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების 90% აღჭურვილია შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით. იმ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების რაოდენობა, რომლებიც ჩართული არიან აქტიური სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობაში. იმ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთა რაოდენობა, რომელთა მომზადების დონე შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს.

გამოცდების ორგანიზება (32 04 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – გამოცდების ეროვნული ცენტრი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სკოლის გამოსაშვები, ერთიანი ეროვნული, სამაგისტრო და მასწავლებლის სასერტიფიკაციო გამოცდების ჩატარება;</p> <p>მასწავლებელთა საბაზო კომპიუტერული უნარებისა და ინგლისური ენის ცოდნის შესაფასებელი ტესტირებები, რომელთა საფუძველზედაც მასწავლებელი მოიპოვებს შესაბამის სერტიფიკატს.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>განათლების შემდგომ საფეხურზე სწავლის გაგრძელების უფლებას მოიპოვებენ მხოლოდ შესაბამისი ცოდნის მქონე პირები;</p> <p>გაიზრდება კვალიფიციურ მასწავლებელთა რაოდენობა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<p>1. ერთიანი ეროვნული, საერთო სამაგისტრო, საატესტაციო და მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდების მომზადებისა და ჩატარების ხარისხი უპასუხებს საერთაშორისო სტანდარტებს.</p> <p>2. იმ პირთა 100%-ის ცოდნის დონის შესაბამისობა ზოგადი განათლების სტანდარტებთან, რომლებმაც მიიღეს ატესტატი.</p>	

მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (32 04 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	<p>სსიპ – შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი;</p> <p>სსიპ – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია;</p> <p>სსიპ – საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია;</p> <p>სსიპ – ივნებ ბერიტაშვილის ექსპერიმენტალური ბიომედიცინის ცენტრი.</p>
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების, სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის და ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;</p> <p>სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება;</p> <p>საქართველოში მაღალი დონის სამეცნიერო ფორუმებისა და კონფერენციების გამართვა;</p> <p>სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების ბენეფიციართა საქმიანობის მონიტორინგი;</p> <p>სახელმწიფოს მხრიდან დამსახურებულ მეცნიერთა ფინანსური მხარდაჭერა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>შეიქმნება კონკურენტული კვლევითი გარემო;</p> <p>განვითარდება ქართული ენის ეროვნული კორპუსი, რაც შესაძლებელს გახდის თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებას ენის შესწავლის საქმეში;</p> <p>უმაღლეს სკოლაში ამაღლდება კვლევების კომერციალიზაცია;</p> <p>გაიზრდება ახალგაზრდა მეცნიერთა კვალიფიკაცია.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. დაფინანსებულ პროექტთა და მეცნიერთა რაოდენობა. 2. უმაღლეს სკოლაში თანამედროვე სამეცნიერო ლაბორატორიების რაოდენობა. 3. საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოების მიერ აღიარებული ქართული სამეცნიერო პროექტების რაოდენობა. 4. წარმოებაში დანერგილი სამეცნიერო პროექტების რაოდენობა. 	

სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (32 04 03 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სახელმწიფო საბიუჯეტო დაფინანსებით, კონკურსის წესით, ღია, გამჭვირვალე და თავისუფალი კონკურენციის პრინციპების შესაბამისად სახელმწიფო გრანტების გაცემის ორგანიზება;</p> <p>საქართველოში არსებული სამეცნიერო და ტექნოლოგიური პოტენციალის შესახებ მონაცემთა შეგროვება, დამუშავება და ანალიზი, წინადადებების მომზადება მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების განვითარების სახელმწიფო პრიორიტეტების განსახორციელებლად.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>შეიქმნება კონკურენტული კვლევითი გარემო;</p> <p>კვლევების მიახლოება საერთაშორისო სტანდარტებთან;</p> <p>მაღალტექნოლოგიური დარგების პროგრესი;</p> <p>უნივერსიტეტებში კვლევების კომერციალიზაციის ხარისხის ამღლება, სამეცნიერო მონაცემთა ბაზის ხელმისაწვდომობა, სისტემაში მოყვანილი ინფორმაცია ქვეყნის სამეცნიერო პოტენციალის, მიღწევებისა და პრობლემების შესახებ;</p> <p>ახალგაზრდა მეცნიერთა მატერიალური მხარდაჭერა და წახალისება, ახალგაზრდა მეცნიერთა კვალიფიკაციის ამაღლება.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> დაფინანსებულ პროექტთა რაოდენობა. დაფინანსებულ მეცნიერთა რაოდენობა. განახლებული ლაბორატორიული ბაზით მოსარგებლე მეცნიერთა, მათ შორის, ახლგაზრდა მკვლევართა რაოდენობა. 	

სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები (32 04 03 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	<p>სსიპ – გიორგი ელიავას სახელობის ბაქტერიოფაგის, მიკრობიოლოგისა და ვირუსოლოგის ინსტიტუტი;</p> <p>სსიპ – ივანე ბერიტაშვილის ექსპერიმენტალური ბიომედიცინის ცენტრი;</p> <p>სსიპ – ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი.</p>
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების, სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის და ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;</p> <p>სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება;</p> <p>საქართველოში მაღალი დონის სამეცნიერო ფორუმების და კონფერენციების გამართვა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	<p>შეიქმნება კონკურენტული კვლევითი გარემო;</p> <p>გაიზრდება ახალგაზრდა მეცნიერთა კვალიფიკაცია.</p>

მეცნიერთა ხელშეწყობა (32 04 03 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოში მეცნიერების განვითარების ხელშეწყობა მსოფლიო მეცნიერების მიღწევათა შესაბამისად;</p> <p>ფუნდამენტური და გამოყენებითი მეცნიერული კვლევების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოში მეცნიერების განვითარების პროგნოზირება და მსოფლიო მეცნიერების მიღწევათა შესაბამისად სახელმწიფო პრიორიტეტების შესახებ წინადადებების შემუშავება.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	გამოქვეყნდება აკადემიკოსთა სამეცნიერო ნაშრომები, გამოიცემა სხვადასხვა სამეცნიერო ენციკლოპედია და ჟურნალი.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	სამეცნიერო ნაშრომების, ენციკლოპედიებისა და ჟურნალების რაოდენობა.

სოფლის მეურნეობის დარგში მეცნიერთა ხელშეწყობა (32 04 03 04)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	აგროსასურსათო სექტორში გამოყენებითი და ფუნდამენტური კვლევების ხელშეწყობა;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	სამეცნიერო – კვლევითი საქმიანობის შედეგად რეკომენდაციების შემუშავება, კვლევითი საქმიანობისა და სწავლების ერთიანბლივი ფუნქციონირების მხარდაჭერა, საერთაშორისო და სამეცნიერო ტექნიკური თანამშრომლობის გაღრმავება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	დამოუკიდებელ რეცენზენტი - ექსპერტების, პრაქტიკოსების, მეცნიერების მიერ აგროსასურსათო სექტორში წარმოებული კვლევის შედეგების შეფასება.
აგროსასურსათო სექტორში წარმოებულ კვლევათა რაოდენობა.	

სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების წახალისება (32 04 04)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი; სსიპ – განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი;
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სახელმწიფო სასწავლო და სამაგისტრო გრანტები წარმოადგენს ერთიანი ეროვნული და სამაგისტრო გამოცდების საფუძველზე სტუდენტისათვის გადაცემულ თანხას, რომელიც განკუთვნილია სახელმწიფოს მიერ აკრედიტებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საგანმანათლებლო პროგრამების დასაფინანსებლად;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	წარჩინებულ სტუდენტებს დაენიშნებათ პრეზიდენტის სტიპენდიები, რაც მათ დამატებით სტიმულს მისცემს და დაეხმარება უმაღლესი განათლების მიღებაში; არასასწავლო პერიოდში სტუდენტების დასაქმების ხელშეწყობა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	შესაბამისი გამოცდების წარჩინებით ჩამბარებელთათვის განათლების მიღებასთან დაკავშირებული ფინანსური ტვირთვის შემსუბუქება; სტუდენტების მოტივაციის ამაღლება; სტუდენტების სოციალურ-ეკონომიკურის დონის ამაღლება.
1. საგრანტო დაფინანსების მქონე აბიტურიენტთა რაოდენობა. 2. პრეზიდენტის სტიპენდიების მქონე სტუდენტთა რაოდენობა. 3. დასაქმებულ სტუდენტთა რაოდენობა.	

კონსტიტუციონალიზმის კვლევა (32 04 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – კონსტიტუციონალიზმის კვლევისა და ხელშეწყობის რეგიონალური ცენტრი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საზოგადოების ინფორმირებულობის დონის ამაღლება კონსტიტუციონალიზმის პრინციპებთან დაკავშირებით;</p> <p>კონსტიტუციონალიზმის სფეროში სამეცნიერო კვლევებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების პოტენციალისა და მნიშვნელობის გაზრდა, აგრეთვე კონსტიტუციური სამართლის მეცნიერებაში ჩართული და დაინტერესებული პირებისათვის სამეცნიერო საქმიანობის განხორციელების ხელშეწყობა.</p>

საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება (32 05)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით სასკოლო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა სწავლების პროცესში;</p> <p>თანამედროვე უნარ-ჩვევების დაუფლების და საგანმანათლებლო პროგრამების უკეთ დამლევის მიზნით საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეები უზრუნველყოფილი იქნებიან პერსონალური კომპიუტერებით („ნეთ-ბუქებით“), ასევე წარჩინებული მოსწავლეები დაჯილდოვდებიან პერსონალური კომპიუტერებით;</p> <p>გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გათვალისწინებით განხორციელდება სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაცია.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>ყველა სახელმწიფო საგანმანათლებლო დაწესებულებაში შეიქმნება სრულყოფილი სასწავლო პროცესის შესაბამისი გარემო;</p> <p>მოსწავლეების მოტივაციის ამაღლება;</p> <p>ყველა საჯარო სკოლა უზრუნველყოფილი იქნება კომპიუტერული ტექნიკითა და ინტერნეტ-კავშირით.</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. საჯარო სკოლების პირველკლასელთა 100% უზრუნველყოფილია პერსონალური კომპიუტერებით (ნეთ-ბუქებით). 2. საგანმანათლებლო დაწესებულებების 100% სრულად რეაბილიტირებულია და აღჭურვილია თანამედროვე ტექნიკით და ინვენტარით. 	

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მოსწავლეების ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფა (32 05 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, სასკოლო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	საჯარო სკოლებში შეიქმნება თანამედროვე სასწავლო გარემო შესაბამისი კომპიუტერული აღჭურვისა და ინტერნეტ-კვშირის უზურნველყოფით, პირველკლასელთა, ასევე მოხდება ნიჭიერებულ მოსწავლეთა პორტატული კომპიუტერით წახალისება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. საჯარო სკოლების 100% აღჭურვილია შესაბამისი რაოდენობის კომპიუტერებით; 2. საჯარო სკოლების პირველკლასელთა 100% უზრუნველყოფილი იქნება პერსონალური კომპიუტრებით („ნეთ-ბუქებით“).	

საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (32 05 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სამინისტროს სისტემაში შემავალი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, მათი აღჭურვა შესაბამისი ინვენტარითა და ტექნიკით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ყველა საგანმანმანათლებლო დაწესებულებაში ჩამოყალიბდება სრულყოფილი სასწავლო პროცესისათვის საჭირო პირობები.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
რეაბილიტირებულ და შესაბამისი ინვენტარით აღჭურვილ საგანმანათლებლო დაწესებულებათა რაოდენობა.	

სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა (33 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამა მოიცავს სახელოვნებო განათლების ღონისძიებებს, რომლებიც ორიენტირებულია როგორც სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობაზე, ისე სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი პროექტების მხარდაჭერაზე, მათ შორის, სასწავლო-შემოქმედებითი კუთხით პერსპექტიულ მოსწავლეთა, სტუდენტთა და საშემსრულებლო სამაგისტრო პროგრამებზე სტუდენტების სწავლის ხელშეწყობაზე, საერთაშორისო კონკურსებსა და ფესტივალებში მონაწილეობის მხარდაჭერაზე, პედაგოგთა ხელშეწყობაზე და ა.შ..
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	საქართველოს სახელოვნებო საგანმანათლებლო სკოლის მიღწევების აღიარება საერთაშორისო კონკურსებში, ფესტივალებსა და სხვა ფორუმებში მოპოვებული წარმატებებით; საქართველოს დიპლომებისა და ატესტატების მობილობა და ვალიდობა საერთაშორისო სტანდარტებთან.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. საერთაშორისო ფორუმებში მონაწილეობა და მათ მიერ მოპოვებული წარმატებების, დიპლომებისა და პრიზების რაოდენობა. 2. კონკურსებზე მონაწილეობა ახალგაზრდა შემოქმედებითი კადრების საზღვარგარეთ მოღვაწეობა.	

სამხედრო განათლების განვითარება (29 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – დავით აღმაშენებლის სახელობის საქართველოს ეროვნული თავდაცვის აკადემია; სსიპ – კადეტთა სამხედრო ლიცეუმი.
პროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოს შეიარაღებული ძალების მოდერნიზაციისა და ტრანსფორმაციის აუცილებელი პირობაა ადამიანური რესურსების მართვისა და სამხედრო განათლების ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბება და განვითარება.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	ამ მიზნით განხორციელდება საწყისი და უმაღლესი სამხედრო განათლების სისტემის ჩამოყალიბება/განვითარება.
<p>საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი</p> <p>კვალიფიციურ სერჟანტთა და ოფიცერთა რაოდენობა.</p>	

სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება-გადამზადება და სასწავლო პროცესის ხელშეწყობა (30 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემია
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქვეწის მასშტაბით სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის კადრების მომზადებისა და გადამზადების მიზნით შსს აკადემია შეარჩევს, მოამზადებს და გადაამზადებს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სხვადასხვა დანაყოფის თანამშრომლებს იმ სამართლებრივ და პრაქტიკულ საკითხებში, რომლებიც მნიშვნელოვანია მათი საქმიანობის განსახორციელებლად. სამართალდამცავ ორგანოებში სისხლის სამართლის რეფორმის უკეთ იმპლემენტაციის მიზნით აკადემიაში დაგეგმილია მთელი რიგი ტრენინგი და სემინარი, რომლებიც ერთიანი პრაქტიკის ჩამოყალიბებას დაეხმარება. ტესტირებებისა და გასაუბრებების მეთოდით შერჩეული მსმენელები მომზადდებიან, სამართალდამცველისათვის საჭირო სამართლებრივ და პრაქტიკულ საკითხებში, შეისწავლიან უცხოურ ენებს, ხოლო საქართველოში მცხოვრები ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენლები, რომელთაც სურთ სამართალდამცავ სტრუქტურებში მუშაობა, დაეუფლებიან ქართულ ენას. კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით შინაგან საქმეთა სამინისტრო აკადემიაში ინტენსიურად გაგრძელდება როგორც შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის თანამშრომლების გადამზადება, მათ შორის, დაწინაურების მიზნით, ისე სხვა სახელმწიფო უწყებების თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება.</p> <p>სასწავლო პროცესის შეუფერხებელი მიმდინარეობისათვის აუცილებელია მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება, აკადემიის კორპუსების შეკეთება და ტერიტორიის კეთილმოწყობა. მოხდება აკადემიის ტერიტორიაზე განთავსებული შენობების რეაბილიტაცია და ტერიტორიის</p>

	კეთილმოწყობა. სასწავლო პროცესის უზრუნველსაყოფად განახლდება აკადემიის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა.
მოსალოდნელი საზოლოო შედეგები	სამართალდამცავი სტრუქტურების მაღალკვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტება. კვალიფიციური და პროფესიონალური კადრების რაოდენობის ზრდა. სასწავლო პროცესი უზრუნველყოფილი იქნება მაღალი დონის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით, რაც ხელს შეუწყობს ლექციების უკეთ წარმართვასა და სასწავლო მასალის მსმენელთათვის უკეთ გადაცემას. გაუმჯობესებული მენეჯმენტი სამართალდამცავ სტრუქტურებში (თანამშრომელთა დისციპლინური პასუხისმგებლობების შემცირება).
საზოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. სერტიფიცირებული თანამშრომლების რაოდენობა; 2. მაღალი დონის პროფესიული უნარ-ჩვევების მქონე თანამშრომლები; 3. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემიაში მომზადებული და გადამზადებული სამართალდამცავი ორგანოების თანამშრომელთა ზრდა, წლიურად დაახლოებით 3000 პირი; 4. სამართალდამცავ სტრუქტურებში დასაქმებული ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენლების რაოდენობა; 5. აკადემიის გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. 	

პენიტენციალური სისტემისათვის კვალიფიციური კადრების მომზადება (27 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სასწავლო ცენტრი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	სასჯელადსრულების სისტემის კვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფა. „ტრენინგსაჭიროებათა განსაზღვრის სტანდარტული მოდელის“ სამუშაოები დაიწყო წინა წლის ნოემბერ-დეკემბერში. ინდივიდუალური და შუა დონის მენეჯერთა გამოკითხვის შედეგები თანხმდება ზედა დონის მენეჯერებთან და ამის შემდგომ იგეგმება ტრენინგთა ორი ციკლი – გაზაფხულისა და შემოდგომის სეზონები. ტრენინგის პროცესის მენეჯმენტი მოიცავს ტრენერთა შერჩევას სტანდარტების გათვალისწინებით, მოძიებული კანდიდატურების, დაწვრილებითი თემატიკის, ზუსტი მიზნობრივი ჯგუფის, დროისა და სწავლების მეთოდის შეთანხმებას სამსახურის უფროსებთან, ტრენინგის მოწყობას და საბოლოო ევოლუციას. „ტრენინგსაჭიროებათა განსაზღვრის ოპერატიული მოდელი“ ჩართული იქნება პროცესში საჭიროებიდან/საკანონმდებლო სიახლეებიდან გამომდინარე.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	სისტემაში დასაქმებული პირების კვალიფიკაციის ამაღლება და სამუშაო უნარების გაუმჯობებება.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<p>1. 2012–2015 წლებში 10 000 კაც/ტრენინგი.</p> <p>2. საგამოცდო ბარიერი დაძლეული იქნება ტრენინგგავლილ თანამშრომელთა 70%-ის მიერ.</p>	

იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება (26 04)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს იუსტიციის სასწავლო ცენტრი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	სახელმწიფო სტრუქტურის მომსახურების გაუმჯობესებისა და სამინისტროს საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლების მიზნით იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება, რაც, ერთი მხრივ, განპირობებულია თანამშრომელთა პროფესიული განვითარების აუცილებლობით და, მეორე მხრივ, მიმდინარე რეფორმებით. აღნიშნული წარმოშობს იმის საჭიროებას, რომ მოხდეს თანამშრომელთა გადამზადება, რათა მათ შეძლონ ფუნქციების ეფექტიანად შესრულება.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	თანამშრომელთა საქმიანობის ეფექტიანობის ზრდა, მათ შორის, გაწეული მომსახურების ხარისხის ამაღლება.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<p>1. 3000 კაც/ტრენინგი;</p> <p>2. საგამოცდო ბარიერი დაძლეული იქნება ტრენინგების 70%-ის მიერ.</p>

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში (28 02)

პროგრამის განმახორციელებელი	<p>სსიპ – საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს სასწავლო ცენტრი</p> <p>საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ამაღლება;</p> <p>ტრენინგების, სემინარების, სამუშაო შეხვედრების, უწყებათაშორისი კონფერენციებისა და სხვა ღონისძიებების ორგანიზება;</p> <p>სასწავლო ცენტრის მსმენელთათვის და საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთათვის ბიბლიოთეკის შექმნა;</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>თანამშრომლობა სხვა სახელმწიფო უწყებებთან, საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების მიზნით;</p> <p>მონაწილეობა საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა შერჩევის, შეფასების, მოტივაციისა და ადამიანური რესურსების ეფექტური მართვასთან დაკავშირებული სხვა სისტემების შემუშავებისა და დანერგვის პროცესში;</p> <p>სასწავლო კურსების ჩატარება საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში განათლების პოპულარიზაციისა და განვითარების ხელშეწყობისათვის.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>საერთაშორისო სტანდარტების სასწავლო კურსების მომზადება და ჩატარება;</p> <p>საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში მომუშავე საჯარო მოხელეებისთვის კვალიფიკაციის ამაღლება.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორი	
დიპლომატიურ სამსახურში მაღალი დონის პროფესიული უნარ-ჩვევების მქონე თანამშრომლები.	

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება (23 05)

პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს აკადემია
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სამინისტროს სისტემაში პროფესიული განვითარების სისტემის ჩამოყალიბება, თანამდებობრივი ტრენინგების სისტემის დანერგვა და კარიერის განვითარებისკენ მიმართული სასწავლო პროგრამების, სხვა სახის სასწავლო პროექტების განხორციელება. სისტემაში პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით მსოფლიოს წამყვან სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად ერთობლივი სასერტიფიკაციო და ტრენინგ-პროგრამების შემუშავება-განხორციელება;</p> <p>სამინისტროს სისტემაში ახალი, კვალიფიციური კადრების მოზიდვისა და დასაქმების ხელშეწყობა. სისტემაში ახალი კადრების დასაქმების აქტიური მექანიზმის ჩამოყალიბება აკადემიის პერსონალური მრჩევლის პროექტის განვითარების გზით. სამინისტროს სისტემაში სტაჟიორების პროგრამების განვითარება;</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>სახელმწიფოს მიერ კერძო სექტორის განვითარებისკენ, ასევე სახელმწიფო სერვისების გაუმჯობესებისკენ მიმართული რეფორმების აქტიური მხარდაჭერა სხვადასხვა სახის სასწავლო-შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების, კონსულტირების აქტიური მექანიზმების – ბიზნესაკონსულტაციო სახლის ჩამოყალიბების გზით;</p> <p>სერტიფიცირების სისტემის ჩამოყალიბება – სახელმწიფო და კერძო სექტორებში პროფესიული განვითარების სისტემის ეფექტიანობის უზრუნველყოფის და პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	<p>საფინანსო სექტორში კადრების პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლება და პროფესიული უნარ-ჩვეულების გაუმჯობესება, დარგობრივი ცოდნის დონის ამაღლება;</p> <p>ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში არსებული კადრების პროფესიული ცოდნის დონის გაუმჯობესება, კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება;</p> <p>სტაჟიორების პროგრამების განვითარება, სტაჟიორების ახალი სისტემების ჩამოყალიბება.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> ფინანსთა სამინისტროს სისტემისთვის გადამზადებული კადრების რაოდენობა; საფინანსო სექტორისთვის გადამზადებული კადრების რაოდენობა. 	

მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება (09 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – იუსტიციის უმაღლესი სკოლა
პროგრამის აღწერა და მიზანი	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადების პროგრამა ემსახურება მომავალი მოსამართლეების, მოქმედი მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების თეორიულ და პრაქტიკულ მომზადებასა და გადამზადებას. პროგრამის მიზანია, სასამართლოს სისტემა და კომპლექტდეს მაქსიმალურად კვალიფიციური კადრებით და მუდმივად მიმდინარეობდეს ცოდნისა და კვალიფიკაციის დონის ამაღლება.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	მართლმსაჯულების ხარისხის გაუმჯობესება.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> 1. გადამზადებული მოსამართლეების რაოდენობა; 2. თითოეული მოქმედი მოსამართლე წელიწადში არანაკლებ 4 დღის განმავლობაში გაივლის გადამზადების/კვალიფიკაციის ამაღლების პროგრამას; 3. მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების შეცვების მაჩვენებელი; 4. თითოეული მოქმედი მოსამართლის თანაშემწე წელიწადში არანაკლებ 2 დღის განმავლობაში გაივლის გადამზადების/კვალიფიკაციის ამაღლების პროგრამას.

საბიბლიოთეკო საქმიანობა (01 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს პარლამენტის ილია ჭავჭავაძის სახელობის ეროვნული ბიბლიოთეკა
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ეროვნული ბიბლიოთეკა, როგორც საქართველოს საბიბლიოთეკო სისტემის მთავარი ბიბლიოთეკა, განმახორციელებს საბიბლიოთეკო, ბიბლიოგრაფიულ და სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას, საბიბლიოთეკო სტატისტიკური მონაცემების ცენტრალიზებულ შეგროვებასა და ანალიზს, საბიბლიოთეკო დარგში სახელმწიფო დაცვის კონტროლს, განსაზღვრავს შესაბამისი კადრების მომზადება-გადამზადების პოლიტიკას.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	ელექტრონული ბიბლიოთეკის გაფართოება და შემოთავაზებული სერვისების გამრავალფეროვნება.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. მკითხველთა რაოდენობა ადგილზე და ელექტრონულად; 2. ელექტრონული ბაზების გაზრდილი მოცულობა; 3. საგანმანათლებლო-სამეცნიერო და კულტურული ღონისძიებების რაოდენობა. 	

ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება (01 04)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს პარლამენტთან არსებული ჰერალდიკის სახელმწიფო საბჭო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სახელმწიფო სიმბოლოებისა და განმასხვავებელი ნიშნების ნიმუშების ჰერალდიკური ექსპერტიზა და მათი შექმნისა და გამოყენების შესახებ შესაბამისი დასკვნების გამოტანა;</p> <p>ახალი სახელმწიფო სიმბოლოების შემოღების შესახებ სახელმწიფოს ნორმატიული აქტების პროექტების განხილვა და დასკვნების მომზადება;</p> <p>ქვეყანაში სახელმწიფო სიმბოლიკისა და მისი მნიშვნელობის პოპულარიზაცია;</p> <p>აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკებისა და თვითმმართველი ერთეულების სიმბოლოების შექმნა.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	სახელმწიფო სიმბოლოების სრულყოფილი რეგულირება.

პრიორიტეტი – მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
23 01	სახელმწიფო ფინანსების მართვა	52,839.5	52,839.5	0.0	41,400.0	39,433.0	38,933.0
23 04	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	5,010.4	5,010.4	0.0	5,400.0	5,600.0	5,900.0
23 02	შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	109,000.0	44,000.0	65,000.0	112,500.0	116,617.0	124,382.0
24 01	ეკონომიკური პოლიტიკა და სახელმწიფო ქონების მართვა	61,560.6	61,560.6	0.0	22,625.0	22,655.0	22,705.0
51 01	საინვესტიციო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა	1,014.3	1,014.3	0.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
51 02	ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა	28,292.0	28,292.0	0.0	28,000.0	29,000.0	29,500.0
47 01	სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	2,843.7	2,698.7	145.0	2,865.0	2,865.0	2,865.0
47 02	სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	907.7	907.7	0.0	1,000.0	1,200.0	1,300.0
47 03	მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	115.0	115.0	0.0	400.0	500.0	600.0
47 04	შინამეურნეობების ინტეგრირებული კვლევის პროგრამა	450.0	450.0	0.0	500.0	600.0	750.0
47 05	სასოფლო მეურნეობების შერჩევითი კვლევის პროგრამა	328.6	328.6	0.0	400.0	500.0	650.0
24 04	სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	1,832.0	532.0	1,300.0	1,840.0	1,850.0	1,850.0
24 05	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	337.0	150.0	187.0	355.0	400.0	400.0
43 00	სსიპ – კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო	2,700.9	1,200.9	1,500.0	2,500.0	3,500.0	5,000.0
50 00	დასაქმების საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	950.0	950.0	0.0	1,300.0	1,350.0	1,400.0
01 02	აუდიტორული საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	318.0	318.0	0.0	334.0	350.0	367.0
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	11,387.9	11,387.9	0.0	11,880.0	12,474.0	13,100.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		279,887.6	211,755.6	68,132.0	234,299.0	239,894.0	250,702.0

სახელმწიფო ფინანსების მართვა (23 01)

პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>მაკროეკონომიკური სტაბილურობისა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების მიმართულებით სახელმწიფო ფინანსების ეფექტიან მართვას უმნიშვნელოვანესი როლი აკისრია. გასულ პერიოდში განხორციელებული რეფორმების შედეგად საქართველოში ჩამოყალიბდა სახელმწიფო ფინანსების მართვის ძლიერი სტრუქტურა, თუმცა მსოფლიო ეკონომიკაში მიმდინარე ტენდენციების გათვალისწინებით აუცილებელია რეფორმების გაგრძელება და სახელმწიფო ფინანსების მართვის შემდგომი განვითარება;</p> <p>მაკროეკონომიკური პროგნოზირების სრულყოფის შედეგად შესაძლებელი გახდება ბიუჯეტის საშუალოვადიანი დაგეგმვა ისე, რომ, ერთი მხრივ, უზრუნველყოფილი იყოს სახელმწიფო პრიორიტეტების დაფინანსება და, მეორე მხრივ, შენარჩუნდეს ქვეყნის მაკროეკონომიკური სტაბილურობა;</p> <p>გრძელვადიანი სტაბილურობის უზრუნველყოფის მიზნით საშუალოვადიან პერიოდში დაგეგმილია საბიუჯეტო დეფიციტის ეტაპობრივი შემცირება;</p> <p>გაგრძელდება მოლაპარაკებები დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, რათა შესაძლებელი იყოს სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის დასაფინანსებლად დამატებითი რესურსების მოზიდვა ქვეყნისთვის მაქსიმალურად ხელსაყრელი პირობებით;</p> <p>დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად გაგრძელდება საგარეო სახელმწიფო ვალის კონტროლი. აუცილებელია საგარეო სახელმწიფო ვალის პორტფელმა შეინარჩუნოს ხელსაყრელი ფინანსური პარამეტრები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის მდგრადობას როგორც საშუალოვადიან, ისე გრძელვადიან პერიოდში;</p> <p>საქართველოს ეროვნულ ბანკთან კონსულტაციების გათვალისწინებით გაგრძელდება სხვადასხვა ვადის მქონე სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გამოშვება, რაც ხელს შეუწყობს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებას;</p> <p>საბიუჯეტო სისტემის ლიკვიდურობის უზრუნველყოფის მიზნით განხორციელდება სახელმწიფო ხაზინის ანგარიშებზე ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზების შედგენა და მართვა;</p> <p>განხორციელდება სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობებისა და გადასახდელების ზუსტი და</p>

	<p>ოპერატიული აღრიცხვა. გაგრძელდება სახელმწიფო ბიუჯეტის ოპერატიული, ყოველთვიური, ყოველკვარტალური და წლიური ანგარიშების მომზადება. დაიხვეწება ბიუჯეტის ანგარიშგების ფორმები;</p> <p>გაგრძელდება რეფორმები საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვის და აღსრულების შემდგომი განვითარების მიზნით. განხორციელდება პროგრამული ბიუჯეტის სრულად დანერგვა როგორც ცენტრალური ხელისუფლების, ისე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების საბიუჯეტო პროცესში;</p> <p>მუდმივად განხორციელდება საჯარო სამართლის იურიდიული პირების მონაცემთა ბაზის განახლება;</p> <p>გაგრძელდება საჯარო სექტორში ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშგების საერთო მეთოდოლოგიის შემუშავება, ასევე საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების ეტაპობრივი დანერგვა;</p> <p>ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების ელექტრონული პროგრამის გაუმჯობესება და სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის შემუშავება და დანერგვა;</p> <p>სხვადასხვა ქვეყანასთან გაგრძელდება მოლაპარაკებები ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების ხელშეკრულებების გაფორმების მიზნით.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>2014 წლისთვის საბიუჯეტო დეფიციტის შემცირება მთლიანი შიდა პროდუქტის 3%-ზე დაბალ ნიშნულამდე, სახელმწიფო ვალის ეტაპობრივი შემცირება და დაბალი მაჩვენებლების შენარჩუნება, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებას;</p> <p>ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარება, რაც საჭიროების შემთხვევაში დეფიციტის საშინაო წყაროებით დაფინანსების საშუალება გახდება;</p> <p>სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული თავისუფალი ფულადი სახსრების მართვის გაუმჯობესება;</p> <p>საბიუჯეტო პროცესისა და სახელმწიფო ფინანსების ხარჯვის გამჭირვალობის ზრდა;</p> <p>მომზადებული იქნება სახელმწიფო ბიუჯეტის ყოველთვიური, ყოველკვარტალური და წლიური ანგარიშები. ბიუჯეტის ანგარიშგებას დაემატება ახალი ფორმები, ანგარიშები შესაბამისობაში იქნება საერთაშორისო სტანდარტებთან;</p>

ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების ხელშეკრულებების გაფორმების შედეგად საგარეო ვაჭრობაში ჩართულ მეწარმეებს შესაძლებლობა ექნებათ, ისარგებლონ დამატებითი საგადასახადო შეღავათებით.

საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები

1. ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორების სტატისტიკური მაჩვენებლები;
2. საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიების შეფასებები;
3. საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში შესაბამის სტრუქტურებისა და ორგანიზაციებისათვის წარდგენილი სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშები;
4. ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების თაობაზე გაფორმებული ხელშეკრულების რაოდენობა.

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა (23 04)

პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფის მიზნით საჭირო კონსოლიდირებული და ინტეგრირებული საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, მისი საიმედო და ეფექტური მუშაობისა და განვითარების უზრუნველყოფა;</p> <p>დაგეგმილია საბიუჯეტო პროცესის შემდგომი განვითარების და სრულყოფის საინფორმაციო-ტექნოლოგიური მხარდაჭერა, მხარჯავი დაწესებულებების ბიუჯეტის დაგეგმვის სისტემაში პროგრამული ბიუჯეტირების მხარდაჭერა;</p> <p>საჯარო სამართლის იურიდიული პირების მონაცემთა ბაზის მხარდაჭერა, ფინანსური საინფორმაციო პორტალის შექმნა, სისტემური და სპეციალური პროგრამული უზრუნველყოფის და მონაცემთა ბაზების ლიცენზიების შესყიდვა, საინფორმაციო სისტემების ინტეგრაცია ქვეყნის საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სივრცეში.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>ფინანსების საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სისტემაში მხოლოდ ლიცენზირებული და სათანადო მომსახურებით უზრუნველყოფილი პროგრამული პროდუქტების გამოყენება;</p> <p>სამინისტროსა და მის სისტემაში შემავალი ორგანიზაციების ავტომატიზებული ბიზნესპროცესების უწყვეტობის, მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა;</p> <p>საინფორმაციო სისტემებში ხარვეზების მინიმალური რაოდენობა;</p> <p>სისტემების ავარიული გაჩერებების პრევენციის უზრუნველყოფა, ხოლო ავარიული გაჩერების შემთხვევაში სისტემების ოპერატიული და სრულყოფილი აღდგენა;</p> <p>საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სისტემების ყველა მომხმარებლის იდენტიფიცირება, მათი სხვადასხვა რესურსზე წვდომის უფლებების მკაფიო განსაზღვრა, კონტროლი და მონიტორინგი. მომხმარებლების სხვადასხვა საკომუნიკაციო სერვისის გამოყენების ოპტიმიზაცია.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	

1. PFMშ-ის სამოქმედო გეგმის განსაზღვრულ ვადებში შესრულება;
2. რეალიზებული სისტემების ფუნქციონალის შესაბამისობა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის დაწესებულებების მოთხოვნების ფუნქციონალურ სპეციფიკაციასთან;
3. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში მოხმარებადი, „მაიკროსოფტის“ მიერ წარმოებული პროგრამული პროდუქტების 3 წლის განმავლობაში კორპორატიული ლიცენზიებით („Microsoft Office 365 Business Premium“-ით) უზრუნველყოფა;
4. საინფორმაციო სისტემებში ხარვეზების რაოდენობა და ავარიული გაჩერების შემთხვევაში მის აღმოსაფხვრელად საჭირო დრო.

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება (23 02)

პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – შემოსავლების სამსახური
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საინვესტიციო და სამეწარმეო გარემოს განვითარებისათვის, საგადასახადო სისტემისა და ადმინისტრირების გამარტივების მიზნით შემუშავდა საგადასახადო პოლიტიკის „ახალი კურსი“. გაგრძელდება საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა და პროცედურების დახვეწა, გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით ელექტრონული მომსახურების განვითარება. საგადასახადო პოლიტიკაში დაგეგმილი რეფორმების შესახებ საზოგადოებისა და გადამხდელთა სისტემატური ინფორმირება;</p> <p>განხორციელდება GPშ სისტემით აღჭურვილ სალარო აპარატებზე გადასვლა. აღნიშნული აპარატები მუდმივ რეჟიმში მიაწვდიან ინფორმაციას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, რაც შეამცირებს ინვენტარიზაციის ჩატარების ან ობიექტების დალუქვის აუცილებლობას;</p> <p>დაგეგმილია აღტერნატიული საგადასახადო აუდიტის უფრო ფართოდ დანერგვა.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	ძლიერი, ეფექტური და გადამხდელებზე ორიენტირებული საგადასახადო სისტემა.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. სრულყოფილი საკანონმდებლო ბაზა; 2. იძულებითი აუდიტების და ობიექტების დალუქვების შემცირებული რაოდენობა; 3. საგადასახადო დავების შემცირებული რაოდენობა. 	

ეკონომიკური პოლიტიკა და სახელმწიფო ქონების მართვა (24 01)

პროგრამის განმახორციელებლები

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს აპარატი,
სსიპ – საწარმოთა მართვის სააგენტო,
სსიპ – საქართველოს სახელმწიფო უზრუნველყოფის სააგენტო

პროგრამის აღწერა და მიზანი

ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების უზრუნველსაყოფად ახლანდელი და მომავალი თაობების ინტერესების გათვალისწინებით;

მიმზიდველი სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს შექმნა, რომელიც ინვესტიციების მოზიდვის საფუძველია და ქმნის ახალ სამუშაო ადგილებს;

საერთაშორისო სატრანზიტო დერეფნების ეფექტიანი ფუნქციონირების ხელშეწყობა, სატრანზიტო გადაზიდვების განვითარების ხელშეწყობის პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

ქვეყანაში საინფორმაციო საზოგადოების მშენებლობის ხელშეწყობი ინფორმუნიკაციების და საფოსტო კავშირის სფეროს განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

სამშენებლო სექტორის ლიბერალიზაცია სამშენებლო სფეროს შემდგომი განვითარების მიზნით;

ქვეყნის საგარეო ვაჭრობის შემდგომი განვითარება და სავაჭრო სტრუქტურის გაუმჯობესება, ასევე არსებული სავაჭრო ურთიერთობების განმტკიცება და ახალ სავაჭრო პარტნიორებთან ურთიერთობების დამყარება;

სახელმწიფო ქონების მოვლა-შენახვა და მისი ეტაპების პრივატიზაცია.

ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება (24 01 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებლები	<p>საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს აპარატი</p> <p>ქვეყანაში მიმდინარე ეკონომიკური პროცესების ანალიზი, სექტორული კვლევა ძლიერი და სუსტი მხარეების გამოსავლენად; ეკონომიკის მდგრადი განვითარების მიზნით სხვადასხვა პროექტის შემუშავება და ინიციირება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების ხელშეწყობა;;</p> <p>ეკონომიკის სფეროში სხვადასხვა ინფორმაციული დოკუმენტების შემუშავება, დაინტერესებულ მხარეებთან მჭიდრო თანამშრომლობა და მდგრადი განვითარების თვალსაზრისით საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება;</p> <p>საგარეო სავაჭრო ბრუნვის სტრუქტურული გაუმჯობესებისა და სავაჭრო რეჟიმების განვითარებისათვის რეკომენდაციების შემუშავების მიზნით საგარეო სავაჭრო ბრუნვისა და პარტნიორ ქვეყნებთან სავაჭრო ურთიერთობების რეგულარული ანალიზი;</p> <p>ორმხრივი რეგიონალური და მრავალმხრივი ურთიერთობების, ასევე პრეფერენციული რეჟიმების განვითარება;</p> <p>საქართველოს სატრანსპორტო სექტორის საკანონმდებლო და ნორმატიული ბაზის საერთაშორისო ნორმებთან და წესებთან შესაბამისობაში მოყვანა, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ურთიერთობების გაღრმავება და სახელმწიფოთაშორისი შეთანხმებების განხორციელება;</p> <p>საქართველოს ინტეგრაცია საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში და ისეთი საინვესტიციო პროექტების განხორციელებისათვის ხელის შეწყობა, რომლებიც მიმართულია სატრანზიტო გადაზიდვების გაზრდისკენ;</p> <p>ქვეყანაში საპარაზო ტრანსპორტის ინფრასტრუქტურის განვითარება (მათ შორის ქ. ქუთაისში, კოპიტნარის აეროპორტის რებილიტაცია-რეკონსტრუქციის პროცესში თანამონაწილეობა);</p> <p>სამშენებლო სფეროს შემდგომი ლიბერალიზაციის მიზნით შესაბამისი (მათ შორის, საკანონმდებლო) ცვლილებების განხორციელება;</p> <p>მარკეტინგული კომუნიკაციებისა და პრივატიზების პროცესების განვითარება;</p> <p>სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ობიექტების ერთიანი რეესტრის შექმნა და უცხო პირთა ხელყოფისაგან მათი დაცვა.</p>
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	

<p>მოსალოდნელი შუალედური შედეგები</p>	<p>შენარჩუნდება სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემო საშუალოვადიან და გრძელვადიან პერსპექტივებში;</p> <p>გაუმჯობესდება საქართველოს სავაჭრო ბალანსი, გაიზრდება საქართველოს საექსპორტო პოტენციალისა და ბაზრების დივერსიფიკაცია;</p> <p>გაუმჯობესდება სავაჭრო ბრუნვის სტრუქტურა, განვითარდება სავაჭრო რეჟიმები და ურთიერთობები;</p> <p>გამარტივდება ადგილობრივი გადამზიდავი კომპანიების საერთაშორისო სატრანსპორტო ბაზარზე დაშვება;</p> <p>განხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე გამავალი სატრანსპორტო დერეფნის ტრანსევროპულ სატრანსპორტო დერეფნის ძირითად ღერძებთან მიერთება (მათ შორის, საზღვაო-საბორნე მაგისტრალებით);</p> <p>საპარაკო ტრანსპორტის თანამედროვე ინფრასტრუქტურა ხელს შეუწყობს ტურისტული ნაკადების ზრდას და საქართველოს ავიაბაზარზე საერთაშორისო ავიაკომპანიების მოზიდვას;</p> <p>სამშენებლო სექტორის ლიბერალიზაცია და შემდგომი განვითარება;</p>
<p>მოსალოდნელი შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციისა და ანალიტიკური ცენტრის რეიტინგებში საქართველოს მიერ დაკავებული პოზიციები; 2. ექსპორტზე ორიენტირებული ახალი ინოვაციური პროდუქტებისა და ტექნოლოგიების რაოდენობა; 3. საქართველოს სავაჭრო ბრუნვაში ექსპორტ-იმპორტის მაჩვენებელი; 4. გაცემული მშენებლობის ნებართვების რაოდენობა; 5. საერთაშორისო ტურისტულ და ავიაბაზარზე საქართველოს კონკურენტუნარიანობის გაზრდა. 	

სახელმწიფო ქონების მართვა (24 01 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საწარმოთა მართვის სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ საწარმოთა მიმართ შესაბამისი ღონისძიებების გატარება მათი ლიკვიდურობის დონის ამაღლების მიზნით;</p> <p>საწარმოების ქონებრივი და ფინანსური დანახარჯების ოპტიმიზაცია, მათი განვითარების ბიზნესგეგმების დამტკიცება და კრედიტების აღებასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღება;</p> <p>საწარმოების მონაცემთა ელექტრონული ბაზის მოდერნიზება, საწარმოების შერწყმა, ლიკვიდირება, გაკოტრება და მათი ეკონომიკურ აქტივობაში ჩართვის მიზნით პრივატიზებისათვის შესაბამისი წინადადებების მომზადება;</p> <p>პრივატიზაციის პროცესის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით მისი სრული ელექტრონიზაცია (მათ შორის სსიპ „საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოსთან“, სახელმწიფო ხაზინასა და კომერციულ ბანკებთან ერთად საპრივატიზაციო თანხების გადახდისა და დადასტურების ავტომატიზაციის პროცესის განხორციელება).</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	<p>მოხდება სახელმწიფოს მფლობელობაში არსებული საწარმოების ხარჯების შემცირება და მოგების ზრდა;</p> <p>განხორციელდება საწარმოების ოპტიმიზაცია და მათი რენტაბელურობის ამაღლება</p> <p>გამარტივდება სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების პრივატიზების პროცესი და მათი განკერძოების შედეგად გაიზრდება კერძო ინვესტიციების მოცულობა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. სახელმწიფოს მიერ მიღებული დივიდენდების მოცულობა; 2. ინვესტორისათვის მიმზიდველი საწარმოების რაოდენობა; 3. პრივატიზებული ობიექტების რაოდენობა. 	

სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა (24 01 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს სახელმწიფო უზრუნველყოფის სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სამთავრობო რეზიდენციებში საქართველოსა და სხვადასხვა ქვეყნის მაღალი რანგის თანამდებობის პირთა უზრუნველყოფა შესაბამისი პირობებით. სახელმწიფო ობიექტების აღჭურვა თანამედროვე ინვენტარ-დანადგარებით, მათი მოვლა-შენახვა და ექსპლუატაცია.

საინვესტიციო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა (51 01)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>განხორციელდება ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დაგეგმვა და მართვა;</p> <p>ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით უზურნველყოფილი იქნება პოტენციურ ინვესტორებთან მოლაპარაკებების ორგანიზება;</p> <p>საინვესტიციო პროგრამების დაფინანსებასთან დაკავშირებული საქმიანობის კოორდინირება და მონიტორინგი;</p>

ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა (51 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქვეყნისათვის სტრატეგიული სექტორების განვითარების და ამ სექტორებში ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით სექტორული კვლევების ჩატარება და მათ საფუძველზე კონკრეტული საინვესტიციო წინადადებებისა და პროექტების მომზადება;</p> <p>პოტენციური უცხოელი ინვესტორების დაინტერესება და მათთვის დახმარების გაწევის მიზნით სხვადასხვა პროექტის განხორციელება, მათ შორის, წინა წლებში შემოსული ინვესტორებისათვის საკონსულტაციო მომსახურების სისტემის ჩამოყალიბება;</p> <p>ინვესტიციების ხელშეწყობის მიზნით გამოფენების, საქმიანი წრეების შეხვედრებისა და სხვა სათანადო ღონისძიებების გამართვა;</p> <p>საქართველოს მეწარმე სუბიექტებისათვის საზღვარგარეთის ქვეყნების საწარმოებთან სავაჭრო-ეკონომიკური კავშირების დამყარებისა და განვითარების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოში საინვესტიციო პოტენციალის მქონე დარგების საწარმოების გამოვლენა და ასეთ საწარმოებში უცხოელი ინვესტორების მოზიდვის და ერთობლივი საქმიანობის განვითარების ხელშეწყობა;</p> <p>ქვეყნის ცნობადობის ასამაღლებლად ბიზნესფორუმების გამართვა, პროდუქციის გამოფენებისა და „ბიზნესი ბიზნესს“ შეხვედრების ორგანიზება, საერთაშორისო კონფერენციებსა და სავაჭრო გამოფენებში მონაწილეობა;</p> <p>პროდუქციის ექსპორტზე ორიენტირებული ქართული კომპანიების თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლება ექსპორტის საკითხებთან დაკავშირებით.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>გაიზრდება პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები, განვითარდება ეკონომიკის პრიორიტეტული სექტორები და შეიქმნება დამატებითი სამუშაო ადგილები;</p> <p>ქვეყნის ბიზნესსექტორებში გაძლიერდება კონკურენცია, გაიზრდება ექსპორტზე ორიენტირებული კომპანიების რაოდენობა და საექსპორტო პროდუქციის მოცულობა.</p>

საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები

1. ქვეყანაში შემოსული პირდაპირი უცხოური ინვესტიცების მოცულობა და დარეგისტრირებული უცხოური კომპანიების რაოდენობა;
2. ქვეყნის სხვადასხვა სექტორში შექმნილი დამატებითი სამუშაო ადგილები;
3. რეინვესტირების წილი პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებში

სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა (47 01)	
პროგრამის განხახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სტატისტიკური საქმიანობისას გამოსაყენებელი სტატისტიკური სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიების შემუშავება;</p> <p>სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამების შემუშავება;</p> <p>სტატისტიკური კვლევების მართვისა და განხორციელების მიზნით საჭირო საკადრო და ადმინისტრაციული რესურსებით უზრუნველყოფა;</p> <p>სტატისტიკური კვლევების მხარდაჭერა ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური საშუალებებით.</p>

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა (47 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა მოიცავს ქვეყნისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სტატისტიკური კვლევების მომზადებას, განხორციელებას და შედეგების გავრცელებას;</p> <p>დაგეგმილია ეროვნული ანგარიშების წარმოებისთვის დაუკვირვებადი ეკონომიკის მოცულობის განსაზღვრა ეკონომიკური საქმიანობის სახეების მიხედვით, ქვეყნის საექსპორტო პოტენციალისა და საინვესტიციო მიკროკლიმატის შეფასება, სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება, ბიზნესექტორში (აგრეთვე არაკომერციული ორგანიზაციების სექტორში) მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების ანალიზი, შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება სამეწარმეო და არასამეწარმეო სფეროებში, კერძო და სახელმწიფო სექტორებში, მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევა.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	კვლევების შედეგად მიღებული იქნება ეკონომიკური საქმიანობის სხვადასხვა სახის მიხედვით შეფასების მაღალი ხარისხის მაჩვენებლები, რომელთა ბაზაზედაც გაიანგარიშება ძირითადი სტატისტიკური ინდიკატორები.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ერთობლივი საკონტროლო ღონისძიებების რაოდენობა ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელ სხვა სამთავრობო დაწესებულებებთან ერთად; 2. საერთაშორისო ექსპერტული შეფასებები. 	

მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა (47 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	გეოგრაფიული საინფორმაციო სისტემების მეშვეობით განხორციელდება საქართველოს თითოეული დასახლების დარაიონება, რომლის მიზანია მოსახლეობის რაოდენობის ზუსტი აღრიცხვა.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	კარტოგრაფიული მასალა ხელს შეუწყობს შენობებისა და მათში მცხოვრები შინამეურნეობების სიების შედგენას მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის საველე სამუშაოების სრულყოფილი ორგანიზებისათვის.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
საქართველოს რეგიონების, ქალაქ თბილისის ჩათვლით, ციფრული კარტოგრაფიული მასალის სიზუსტე.	

შინამეურნეობების ინტეგრირებული კვლევის პროგრამა (47 04)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>შინამეურნეობების ინტეგრირებული გამოკვლევის პროგრამა 1996 წლიდან მიმდინარეობს და მისი მიზანია საქართველოს შინამეურნეობების შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;</p> <p>მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის შეფასების მიზნით განხორციელდება სიღარიბის, დასაქმებისა და უმუშევრობის, შემოსავლებისა და ხარჯების, ჯანმრთელობის დაცვის სხვა მაჩვენებლების დადგენა.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	სიღარიბის დონის, მოსახლეობის ცხოვრების დონის (შინამეურნეობების შემოსავლები და ხარჯები), მოსახლეობის ეკონომიკური აქტივობის (დასაქმებისა და უმუშევრობის მაჩვენებლები), ეროვნული ანგარიშების მაჩვენებლების სამომხმარებლო კალათის დადგენისათვის საჭირო მონაცემებით უზრუნველყოფა.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
საერთაშორისო ექსპერტული შეფასებები.	

სასოფლო მეურნეობების შერჩევითი კვლევის პროგრამა (47 05)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	სასოფლო მეურნეობათა შერჩევითი კვლევა 2007 წლიდან მიმდინარეობს და მისი მიზანია საქართველოს სოფლის მეურნეობის შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება. სასოფლო მეურნეობების შერჩევითი კვლევა ამჟამად სოფლის მეურნეობის ოფიციალური სტატისტიკის ერთადერთი წყაროა. გამოკვლევის ერთი რაუნდი, რომელიც მოიცავს საწყის, 3 კვარტალურ და დასკვნით გამოკითხვებს და ტარდება შემთხვევითი პროცედურით შერჩეულ 5000 სასოფლო მეურნეობის უშუალო გამოკითხვის გზით, გაგრძელდება ერთი წლის განმავლობაში.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	მიღებული იქნება როგორც მიმდინარე (წინასწარი), ისე საბოლოო მრავალფეროვანი სტატისტიკური ინფორმაცია საქართველოს სოფლის მეურნეობის შესახებ.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<p>1. ერთობლივი საკონტროლო ღონისძიებების რაოდენობა ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელ სხვა სამთავრობო დაწესებულებებთან ერთად;</p> <p>2. საერთაშორისო ექსპერტული შეფასებები.</p>	

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება (24 04)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს სტანდარტების, ტექნიკური რეგლამენტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქვეყნისათვის პრიორიტეტულ სფეროებში ეტალონური ლაბორატორიების აღჭურვა, საერთაშორისო დონეზე აღიარების მიღწევა;</p> <p>სსიპ – საქართველოს სტანდარტების, ტექნიკური რეგლამენტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და მისი ინტეგრაცია მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის საერთაშორისო და რეგიონალურ ორგანიზაციებში, აგრეთვე ტექნიკური აღჭურვის მოდერნიზაცია;</p> <p>სტანდარტების მონაცემთა ბაზის განახლება და მომსახურების ელექტრონული საშუალებების დანერგვა.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>შემცირდება საერთაშორისო ბაზრებზე ქართული პროდუქციისათვის არსებული ბარიერები და ამაღლდება მათი კონკურენტუნარიანობა. კვების, ენერგეტიკის, ფარმაციისა და ფიზ-ქიმიური გაზომვების სფეროები აღიჭურვება თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი მიკვლევადი ეტალონური ლაბორატორიებით;</p> <p>გაიზრდება საქართველოს სტანდარტად მიღებული საერთაშორისო და რეგიონალური (ევროპული) სტანდარტების რაოდენობა.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. საქართველოს სტანდარტად მიღებული საერთაშორისო და რეგიონალური სტანდარტები; 2. საქართველოს მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სფეროში ხარისხის ინფრასტრუქტურის საერთაშორისო აღიარება. 	

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება (24 05)

პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო – აკრედიტაციის ცენტრი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>აკრედიტაციის სისტემის წარმართვა და მისი ჰარმონიზაცია საერთაშორისო ორგანიზაციების EA(ეუროპეური ჩოლოპერატორის ფორ აცცრედიტატიონ), ILAჩ (ინტერნატიონალ საბორატორუ აცცრედიტატიონ ჩოლოპერატიონ), IAF (ინტერნატიონალ აცცრედიტატიონ ფორუმ) მოთხოვნებთან;</p> <p>სსიპ-აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო – აკრედიტაციის სააგენტოს აღნიშნულ საერთაშორისო ორგანიზაციებში ინტეგრაცია და საქართველო-ევროკავშირს შორის თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულების (Dჩ FთA) გაფორმების წინაპირობის შესრულება.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	საერთაშორისო ბაზარზე შემცირდება ქართული პროდუქციისათვის ტექნიკური ბარიერები; შესრულდება საქართველო-ევროკავშირს შორის თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულების გაფორმების წინაპირობები.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. განაცხადი ურთიერთალიარების ხელშეკრულებაზე EA ან/და ILAჩ-ში; 2. საქართველო-ევროკავშირს შორის თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულების (Dჩ FთA) გაფორმების წინაპირობა. 	

სსიპ – კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო (43 00)

პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	სსიპ – კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს მიზანია „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის აღსრულების და თავისუფალ ვაჭრობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის დაცვის უზრუნველყოფა, სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში შესყიდვების პროცედურების კანონიერების ზედამხედველობა და შესყიდვების პროცესის რეგულირების პოლიტიკის განსაზღვრა და ფიზიკური და იურიდიული პირებისათვის საქართველოში თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციასთან დაკავშირებული ბარიერების მოხსნა, მათი ორგანიზაციულ-სამართლებლივი და საკუთრების ფორმების მიუხედავად.

დასაქმების საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (50 00)

პროგრამის განმახორციელებელი	დასაქმების საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>დასაქმების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებაში მონაწილეობის მიღება, საქართველოს ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის დასაქმების უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი სამოქმედო გეგმის განხორციელება; შესაბამის სტრუქტურებთან ერთად დასაქმებასთან დაკავშირებული საინფორმაციო ბაზების მოწესრიგება და განახლება, მოსახლეობის დასაქმების და შრომითი რესურსის გამოყენების, ასევე შრომითი ბაზრის ანალიზი, დასაქმების სფეროში მონიტორინგის განხორციელება;</p> <p>დასაქმებასთან დაკავშირებულ საკითხებში მოსახლეობისათვის შესაბამისი კონსულტაციის და სამართლებრივი დახმარების გაწევა;</p> <p>შრომის ბაზარზე ორიენტირებული გადამზადების პროგრამის განხორციელების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოში დასაქმებასთან დაკავშირებული სამართლებრივი ბაზის განახლება-დარეგულირება.</p>

აუდიტორული საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება (01 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს პარლამენტთან არსებული აუდიტორიული საქმიანობის საბჭო

პროგრამის აღწერა და მიზანი	აუდიტორული საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების განხორციელება, კერძოდ: აუდიტის ჩატარების სტანდარტებისა და მეთოდური რეკომენდაციების შემუშავება, აუდიტორთა ატესტაციისათვის საკვალიფიკაციო მოთხოვნების შემუშავება და დამტკიცება, აუდიტორთა ატესტაციის ჩატარების დებულების დამტკიცება, აუდიტორთა ატესტაცია, აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზირების დებულების შემუშავება და დამტკიცება, აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზირება, აუდიტორთა კადრების მომზადებისა და გადამზადების სისტემის შექმნა და სხვა.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	აუდიტორული მომსახურების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური (05 00)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას ახორციელებს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და სარგებლობს საზოგადოების მაღალი ნდობით;</p> <p>უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების თანამედროვე სანიმუშო პრაქტიკის გაცნობა და აუდიტორთა პროფესიული ცნობიერების ამაღლება აუდიტორული ცოდნითა და უნარებით;</p> <p>გარე აუდიტის შესაძლებლობების, საკანონმდებლო მანდატისა და გაცემული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი;</p> <p>სახელმწიფო სახსრების, სახელმწიფოს სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების მიზნობრიობის დაცვისა და ეფექტურობის ხელშეწყობა;</p> <p>კომპეტენციის ფარგლებში საჯარო ფინანსების მართვის გაუმჯობესების ხელშეწყობა.</p>

პრიორიტეტი – ინსტიტუციონალური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი შხარდაჭერა

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
01 01	საკანონმდებლო საქმიანობა	32,900.7	32,900.7	0.0	35,596.0	37,376.0	39,244.0
06 01	საარჩევნო გარემოს განვითარება	7,260.4	7,260.4	0.0	7,395.8	7,345.8	6,346.0
06 02	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	28,180.6	28,180.6	0.0	28,300.0	28,300.0	0.0
06 03	საარჩევნო სისტემების განვითარება და სისტემისათვის მოხელეთა მომზადება-გადამზადება	1,140.0	1,140.0	0.0	1,000.2	1,050.2	550.0
06 04	პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	7,104.0	7,104.0	0.0	7,104.0	7,104.0	7,104.0
06 06	ამორჩეველთა სიების დაზუსტების უზრუნველყოფის პროგრამა	4,700.0	4,700.0	0.0	0.0	0.0	0.0
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	2,162.0	2,162.0	0.0	2,212.0	2,312.0	2,412.0
26 01	სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	17,906.8	17,906.8	0.0	13,550.0	13,550.0	13,550.0
26 06	იუსტიციის სახლების ფარგლებში მომსახურებათა ეფექტიანი განხორციელება და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	62,100.0	4,870.0	57,230.0	65,000.0	67,000.0	70,000.0
26 03	ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	5,796.0	4,096.0	1,700.0	5,850.0	5,850.0	5,850.0
26 05	ელექტრონული მმართველობის განვითარება	3,700.0	3,700.0	0.0	3,840.0	3,840.0	3,840.0
26 08	ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება	936.2	936.2		0.0	0.0	0.0
02 01	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	13,560.0	13,560.0	0.0	13,560.0	13,560.0	13,560.0
04 00	საქართველოს მთავრობის კანცელარია	10,000.0	10,000.0	0.0	10,000.0	10,000.0	10,000.0
02 02	საჯარო სამსახურის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება	600.0	600.0	0.0	600.0	600.0	600.0

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
30 06	საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	316.3	316.3	0.0	316.3	316.3	316.3
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებში და თვითმმართველ ქალაქ ფოთში	1,151.5	1,151.5	0.0	1,160.0	1,160.0	1,160.0
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩიხატაურის მუნიციპალიტეტებში	731.5	731.5	0.0	740.0	740.0	740.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებში და თვითმმართველ ქალაქ ქუთაისში	951.5	951.5	0.0	960.0	960.0	960.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	971.5	971.5	0.0	980.0	980.0	980.0
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თანანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	731.5	731.5	0.0	740.0	740.0	740.0
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	716.5	716.5	0.0	720.0	720.0	720.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	756.5	756.5	0.0	760.0	760.0	760.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის	1,081.5	1,081.5	0.0	1,090.0	1,090.0	1,090.0

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
	მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ რუსთავში						
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	771.5	771.5	0.0	780.0	780.0	780.0
44 00	სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	7,840.0	7,840.0	0.0	7,840.0	7,840.0	7,840.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		214,066.5	155,136.5	58,930.0	210,094.3	213,974.3	189,142.3

საკანონმდებლო საქმიანობა (01 01)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს პარლამენტი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოს პარლამენტი, როგორც ქვეყნის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო, ახორციელებს საკანონმდებლო ხელისუფლებას, განსაზღვრავს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს, კონტროლს უწევს საქართველოს მთავრობის საქმიანობას, ახორციელებს საქართველოს კონსტიტუციით, სხვა საკანონმდებლო აქტებითა და საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	სახელმწიფოს საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა და საერთაშორისო სტანდარტებთან ჰარმონიზაცია.

საარჩევნო გარემოს განვითარება (06 01)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია
	<p>რეფერენცდუმის/პლებისციტის გამართვა, საჯარო ხელისუფლების წარმომადგენლობითი ორგანოების წევრთა და საჯარო ხელისუფლების თანამდებობის პირთა ასარჩევად საყოველთაო არჩევნების ჩატარების უზრუნველყოფა;</p> <p>არჩევნებისა და რეფერენცდუმის/პლებისციტის მონაწილეთა მიერ თავიანთი კანონიერი უფლებების დაუზრკოლებლად განხორციელების უზრუნველყოფა;</p> <p>არჩევნების პროცესთან დაკავშირებული სამოქალაქო აქტივობების მხარდაჭერა და ამომრჩეველთა სამოქალაქო და საარჩევნო კულტურის ამაღლება;</p> <p>ამომრჩეველთა ინფორმირების ინსტრუმენტების შექმნა, პროფესიული ეთიკის ელემენტების გაძლიერება, სავალდებულო ტრენინგების, სერტიფიცირების, დისტანციური და ელექტრონული სწავლების მეთოდების დანერგვა;</p> <p>ეფექტიანი საკომუნიკაციო არხების განვითარება, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა, მედიის, სოციალური ქსელებისა და პირდაპირი კავშირების გამოყენება;</p> <p>საარჩევნო პროცესის დაგეგმვა, არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	

არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები (06 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეყნის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანოს ფორმირება საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად;
	საარჩევნო სიების მონიტორინგი, არჩევნების ფინანსური და ტექნიკური უზრუნველყოფა, სარეკლამო კამპანიის წარმართვა; მედიამონიტორინგი.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>სამართლიანად ჩატარებული არჩევნები;</p> <p>საარჩევნო პროცესის მონაწილე ყველა სუბიექტის კანონიერი უფლების დაუბრკოლებელი რეალიზაცია.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ამომრჩეველთა აქტივობა; 2. საჩივრების რაოდენობა; 3. დაინტერესებულ მხარეთა მიერ დადებითი შეფასება. 	

საარჩევნო სისტემების განვითარება და სისტემისათვის მოხელეთა მომზადება-გადამზადება (06 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საარჩევნო სისტემების განვითარების, რეფორმებისა და სწავლების ცენტრი

<p>პროგრამის აღწერა და მიზანი</p>	<p>საარჩევნო პროცესებისა და რეფორმების ხელშეწყობა; არჩევნების მონიტორინგის განხორციელება; დაინტერესებულ პირთა და მოხელეთა სწავლება და კვალიფიკაციის ამაღლება; ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა.</p>
<p>მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები</p>	<p>სწავლების ცენტრის გამართული ფუნქციონირება; საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესება.</p>
<p>საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები</p>	
<p>1. საარჩევნო პროცესებში ჩართული ჯგუფების (ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლების, მოწყვლადი ამომრჩევლის, ახალგაზრდების, ქალების) რაოდენობა; 2. საარჩევნო პროცესში ჩართულ პირთა კვალიფიკაცია.</p>	

პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება (06 04)	
პროგრამის განმახორციელებლები	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია, სსიპ – საარჩევნო სისტემების განვითარების, რეფორმებისა და სწავლების ცენტრი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად პოლიტიკურ პარტიებსა და არასამთავრობო ორგანიზაციებზე თანაბრად განაწილების (50-50%) და პარტიებისათვის გამოყოფილი თანხების განაწილების უზრუნველყოფა მათ მიერ მისაღები საბაზო დაფინანსების</p> <p>არასამთავრობო ორგანიზაციებზე გრანტების გაცემის უზრუნველყოფა.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>მრავალპარტიული გარემოს შენარჩუნება;</p> <p>კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის შექმნა;</p>
<p>საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორი</p> <p>სახელმწიფო დაფინანსების მეშვეობით პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ განხორციელებული აქტივობები (პროექტები).</p>	

ამომრჩეველთა სიების დაზუსტების უზრუნველყოფის პროგრამა (06 06)	
პროგრამის განმახორციელებლები	ამომრჩეველთა სიების დაზუსტების უზრუნველყოფის კომისია
პროგრამის აღწერა და მიზანი	2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებისთვის პროექტი „კარდაკარი“-ის მეშვეობით და კანონით დადგენილი წესით, სახელმწიფო უწყებებიდან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე ამომრჩეველთა ერთიანი სიის განახლება და დაზუსტება.
მოსალოდნელი საზოლოო შედეგები	2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებისთვის ამომრჩეველთა დაზუსტებული ერთიანი სია;
საზოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორი	
ამომრჩეველთა ერთიან სიაში მინიმალური ცდომილებები	

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი (41 00)

პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი
	<p>საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმური და არაგეგმური მონიტორინგის განხორციელება;</p> <p>წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება;</p> <p>თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებსა და თავისუფლების აღვეთის დაწესებულებებში მოთავსებულ პირთა უფლებების დარღვევის შესახებ განცხადებების განხილვა და მათზე რეაგირება;</p> <p>საქართველოს სახალხო დამცველის სპეციალიზებული ცენტრების (ბავშვის და ქალის უფლებათა ცენტრი, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების დაცვის ცენტრი) და სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა;</p> <p>სამოქალაქო განათლების მიზნით სოციალური რეკლამის დამზადება და მედიის საშუალებებში განთავსება;</p> <p>საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა, თარგმნა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა;</p> <p>ადამიანის უფლებათა თემაზე სხვადასხვა პუბლიკაციის გამოცემა და გავრცელება;</p> <p>საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის მიერ მოქალაქეთა უფლებათა დარღვევის შესახებ შემოსული განცხადების/საჩივრების მიღება, რეგისტრაცია, სტრუქტურულ ერთეულებზე გადანაწილება, შემდგომი განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;</p> <p>საქართველოს მოქალაქეთა, უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა, აგრეთვე კერძო სამართლის იურიდიულ პირთა, პოლიტიკურ და რელიგიურ გაერთიანებათა განცხადებებისა და საჩივრების განხილვა.</p>

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (26 01)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა;</p> <p>საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა და კონტროლი;</p> <p>სისხლის სამართლის რეფორმის ტექნიკური მხარდაჭერა სისხლის სამართლის რეფორმის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმების შესაბამისად;</p> <p>რეფორმაში ჩართულ უწყებებს, საერთაშორისო და ადგილობრივ ორგანიზაციებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავება და მიმდინარე რეფორმის მონიტორინგი;</p> <p>მოქმედი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის გადახედვა;</p> <p>სისხლის სამართლის სისტემაში ჩართულ სტრუქტურებს შორის კავშირის ოპტიმიზაცია;</p> <p>არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების გაუმჯობესება დანაშაულის პრევენციისა და განრიდების პროგრამის გაფართოებით.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის სტაბილურად გამართული და შეუფერხებელი ფუნქციონირება;</p> <p>ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის შესაბამისი სრულყოფილი სამართლებრივი რეჟიმის შექმნა;</p> <p>არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების სისტემის გაუმჯობესება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და არასრულწლოვანთა შორის დანაშაულის შემცირება.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> 1. სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობასა და საქმის მართვის სისტემაში გადამზადებული პროკურორების 100%; 2. სისხლის სამართლის საქმის მართვის ელექტრონული სისტემის დანერგვა მთელი ქვეყნის მასშტაბით; 3. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის განახლებული ზოგადი ნაწილების მომზადება; 4. თბილისის, ქუთაისის, რუსთავის, ბათუმის, სამტრედიისა და გორის მასშტაბით 20%-მდე იმ არასრულწლოვანთა განრიდება სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, რომლებმაც პირველად ჩაიდინეს ნაკლებად მძიმე ან მძიმე დანაშაული.

იუსტიციის სახლების ფარგლებში მომსახურებათა ეფექტიანი განხორციელება და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა (26 06)	
პროგრამის განმახორციელებლები	სსიპ – სამოქალაქო რეესტრის სააგენტო, სსიპ – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო, სსიპ – აღსრულების ეროვნული ბიურო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	მომხმარებელთა ინფორმაციული საჭიროებების გათვალისწინებით ქვეყნის მასშტაბით შესაბამისი თანამედროვე ინფრასტრუქტურის შექმნა და ამომწურავი ინფორმაციის დროულად გადაცემა; კონფიდენციალურობის დაცვა და მონაცემთა ბაზის სრული დაცულობა არასანქცირებული შეღწევისაგან ან ბოროტად გამოყენებისაგან; ყველა ინფორმაციის განახლება რეალურ დროში, ონლაინრეჟიმის გამოყენებით.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	გაუმჯობესდება ფიზიკური და იურიდიული პირების ქონებრივი უფლებებისა და ვალდებულებების ამსახველი რეესტრის წარმოება, მასში დაცული ინფორმაციის სიზუსტე და ხელმისაწვდომობა ნებისმიერი დაინტერესებული პირისათვის; შეიქმნება მონაცემთა ბაზა, რომელიც უზრუნველყოფს მოქალაქეობის, სამოქალაქო აქტების რეგისტრაციის, მიგრაციის, დოკუმენტების აპოსტილით დამოწმებისა და ლეგალიზაციის, საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა პირადობის მოწმობის და პასპორტის გაცემასთან დაკავშირებული პროცესების ეფექტიანად წარმართვას.
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> საჯარო რეესტრის მიერ კანონით დადგენილ ვადებში სარეგისტრაციო მომსახურების გაწევის და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მაღალი პროცენტული მაჩვენებელი - 98-99%; სამოქალაქო რეესტრის სერვისის მომხმარებელთა კმაყოფილების მაჩვენებელი - 85%; საჯარო რეესტრის მიერ დადგენილ ვადებში გაწეული მომსახურების მაჩვენებელი - 95%.

<p>ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დაწერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (26 03)</p>	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს ეროვნული არქივი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ეროვნული არქივის რეგიონული ოფისების ცენტრალიზაცია, მათი ინფრასტრუქტურის განახლება;</p> <p>საარქივო ფონდის დაცვა-შენახვის სისტემის გაუმჯობესება;</p> <p>ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნა.</p>
მოსალოდნელი საზოლოო შედეგები	<p>ეროვნული არქივის ტერიტორიული ორგანოების სრული ცენტრალიზაცია;</p> <p>მოქალაქეთა მომსახურების თანამედროვე სისტემა;</p> <p>ეროვნული საარქივო ფონდის ელექტრონული დოკუმენტების არქივის – საარქივო ფონდის შექმნა.</p>
<p>საზოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები</p> <ol style="list-style-type: none"> ცენტრალიზაციის პრინციპს დაქვემდებარებული 17 ადგილობრივი არქივი; მოქალაქეთა მომსახურების ოფისების 80%-ის განახლება; საარქივო ფონდის 50%-ის ელექტრონული დოკუმენტების არქივად ჩამოყალიბება. 	

ელექტრონული მმართველობის განვითარება (26 05)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – მონაცემთა გაცვლის სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>გეოგრაფიულად განაწილებული სხვადასხვა საინფორმაციო სისტემის გაერთიანება ერთ სისტემაში და ყველა ელექტრონული სერვისის მიწოდება „ერთი ფანჯრის“ პრინციპით;</p> <p>ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, რასაც უკავშირდება საჯარო, სამსახურებრივი, საიდუმლო და სხვა სახის ინფორმაციის გამიჯვნას და გამორიცხავს მონაცემებზე არასანქცირებულ წვდომას.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	<p>მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაში ყველა სახელმწიფო ორგანიზაციისა და მთელი კრიტიკული ინფრასტრუქტურის (რომელთა გამართული ფუნქციონირება აუცილებელია ქვეყნის თავდაცვისა და ეკონომიკური უსაფრთხოებისათვის) ობიექტების ჩართვა, ინფორმაციული უსაფრთხოების დანერგვა ყველა სახელმწიფო ორგანიზაციაში.</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაში სახელმწიფო ორგანიზაციებისა და კრიტიკული ინფრასტრუქტურის ობიექტების 100%-ით ჩართვა; 2. ინფორმაციული უსაფრთხოების პოლიტიკაში სახელმწიფო ორგანიზაციების 80%-ის ჩართვა, რომელთაგან 60% შეესაბამება სტანდარტით განსაზღვრულ მოთხოვნებს. 	

ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება (26 08)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – სმართ ლოგისტი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის განხორციელებისას სსიპ - სმართ ლოგისტი დაინერგება მენეჯერული პროცესები რომელიც მას საშუალებას მისცემს ერთდროულად მომსახუროს სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებებს. მომსახურებაში მოიაზრება Iot სერვისების სრული სპექტრი, როგორიცაა: ქსელური უზრუნველყოფა, ელ-ფოსტის სერვისი, ონლაინ კომუნიკაციის საშუალებები, ტელე/ვიდეო კონფერენცია, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფები, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარება, არასასურველი და მავნე ელ-ფოსტის, პროგრამებისა და ვირუსებისგან დაცვა, სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიანი Iot მხარდაჭერის ქოლცენტრის შექმნა და ინციდენტების მართვა, ციფრული ტელეფონის სერვისი და ა.შ.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	მომსახურების მიმღები დაწესებულებების ინფრასტრუქტურული ტექნიკის შეძენის და მათ მხარდაჭერაზე გაწეული დანახარჯების შემცირება; სისტემების უსაფრთხოებისა და მონაცემთა დაცულობის დონის გაზრდა; მომსახურების მიმღებ დაწესებულებებს შორის სატელეფონო საუბრების დანახარჯების შემცირება;
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. სახელმწიფო სტრუქტურის მომსახურებაზე აყვანა, ჯამური მომზმარებლების რაოდენობით არანაკლებ 4 000 მომზმარებლისა; 2. ტექნიკის შეძენის და მათი მხარდაჭერისას გაწეული დანახარჯების 20%-ით შემცირება; 3. მომსახურების მიმღები დაწესებულებების სისტემებზე არასანქცირებული წვდომის და ვებ-გვერდების გატეხვის რაოდენობის განულება; 4. მომსახურების მიმღებ დაწესებულებებს შორის სატელეფონო საუბრების დანახარჯების განულება; 	

საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია (02 01)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს პრეზიდენტის კონსტიტუციურ უფლებამოსილებათა განხორციელებისათვის ხელის შეწყობის მიზნით, საქართველოს პრეზიდენტის ურთიერთობის კოორდინაცია საქართველოს პარლამენტთან, საქართველოს მთავრობასთან და სხვა ინსტიტუტებთან;</p> <p>შესაბამისი პირობების შექმნა საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის წარმართვის უზრუნველსაყოფად და საქართველოს კანონმდებლობით საქართველოს პრეზიდენტის მმართველობის სფეროსათვის მიკუთვნებული სხვა საკითხების რეგულირების ხელშეწყობა.</p>

საქართველოს მთავრობის კანცელარია (04 00)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს მთავრობის კანცელარია
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს მთავრობის კონსტიტუციური უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით საქართველოს მთავრობის მიერ აღმასრულებელი ხელისუფლების განხორციელებისათვის პირობების შექმნა;</p> <p>სამინისტროების, სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულებებისა და სამინისტროების სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაციისა და კონტროლის ორგანიზების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოს მთავრობის საკანონმდებლო ინიციატივის განხორციელება;</p> <p>საქართველოს პრემიერ-მინისტრის საქმიანობის ინფორმაციული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა;</p> <p>საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა საკითხთა გადაწყვეტის ხელშეწყობა;</p> <p>საგადასახადო ომბუდსმენისა და მისი აპარატის საქმიანობის ხელშეწყობის უზრუნველყოფა.</p>

საჯარო სამსახურის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება (02 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საჯარო სამსახურის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და შესაბამისი საქმიანობის კოორდინაციის ხელშეწყობა;</p> <p>სახელმწიფო ორგანოთა საკადრო სამსახურების მუშაობის კოორდინაცია;</p> <p>საჯარო სამსახურის სფეროში არსებული მდგომარეობისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების შესრულების ანალიზი;</p> <p>თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციის მიღება, მათი დამუშავება და საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.</p>

საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება (30 06)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს არქივი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>პროგრამა ითვალისწინებს:</p> <p>ყოფილი საქართველოს სსრ უშიშროების ორგანოების (ЧК – საგანგებო კომისია, ГПУ – სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველო, НКВД – შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატი, КГБ – სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტი, МГБ – სახელმწიფო უშიშროების სამინისტრო, МВД – შინაგან საქმეთა სამინისტრო) და ყოფილი საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის საარქივო მასალების დამუშავება-დიგიტალიზაციას მათი შემდგომი კვლევისთვის;</p> <p>დაზიანებული საქმეების გამოვლენას, მათ აღდგენას, რესტავრაციასა და კონსერვაციას;</p> <p>არქივის მასალების საფუძველზე საერთაშორისო კვლევების ჩატარებას, რათა მოხდეს მათი სამეცნიერო-ისტორიული დამუშავება და შემდგომი პუბლიკაციების გამოცემა.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>არქივის სისტემატიზაცია და სრულყოფილი მონაცემთა ბაზა;</p> <p>საერთაშორისო ცოდნის გაზიარება და პროფესიული დონის ამაღლება.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორი	დაინტერესებულ პირთათვის სრულყოფილი საარქივო მასალის მოძიების ვადა.

სახელმწიფო რწმუნებულების – გუბერნატორების ადმინისტრაციები (11 00 –19 00)

პროგრამის აღწერა და მიზანი

სახელმწიფო რწმუნებულების – გუბერნატორების ადმინისტრაციები შესაბამის სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებთან კოორდინირებულად განახორციელებენ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების განვითარების სტრატეგიებისა და პრიორიტეტების დოკუმენტების შემუშავებას. ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენის მიზნით წინადადებების მომზადებას, სეზონური სტიქიური მოვლენებისა და კატასტროფების სალიკვიდაციო ღონისძიებებში მონაწილეობას, სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვევის პროცესისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საქმიანობის კონტროლს.

პრიორიტეტი – იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა სახელმწიფო მხარდაჭერა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
34 01	იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	6,347.8	6,347.8	0.0	7,500.0	7,500.0	7,500.0
34 02	განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება	31,752.2	31,752.2	0.0	30,000.0	30,000.0	30,000.0
25 05	იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	84,592.1	84,592.1	0.0	100,000.0	110,000.0	120,000.0
22 00	რეინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,280.0	1,280.0	0.0	1,400.0	1,450.0	1,500.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		123,972.1	123,972.1	0.0	138,900.0	148,950.0	159,000.0

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (34 01)

პროგრამის განმახორციელებლები	<p>საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს ცენტრალური აპარატი, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს ტერიტორიული ორგანოები</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული მდგომარეობის გათვალისწინებით დევნილთა, ლტოლვილთა, ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებელთა, რეპატრიანტთა მიგრაციული ნაკადების რეგულირება, მათი დროებითი ან მუდმივი განსახლების ორგანიზება, ადაპტაციისათვის და საზოგადოებაში ინტეგრაციისათვის საჭირო პირობების შექმნა და სოციალური დაცვა;</p> <p>დევნილი მოსახლეობის თვითკმარობის გაზრდა, სახელმწიფოზე მათი დამოკიდებულების შემცირება-აღმოფხვრა და უკიდურესად გაჭირვებული, დაუცველი დევნილების ერთიან სოციალურ პროგრამებში ინტეგრირება საერთო კრიტერიუმების საფუძველზე;</p> <p>რეპატრიანტის სტატუსის მაძიებელთა აპლიკაციების სისტემატიზაცია, ანალიზი და განხილვა შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად;</p> <p>არალეგალური მიგრაციის პრევენცია, დროებითი ლეგალური შრომითი მიგრაციის შესაძლებლობის გაზრდა;</p> <p>რეადმისიის ხელშეკრულების საფუძველზე დაბრუნებულთა რეინტეგრაციის უზრუნველყოფა და შესაბამისი მონაცემთა ბაზის შექმნა;</p> <p>ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უძრავ ქონებაზე საკუთრების უფლების მოთხოვნის მქონე დევნილების განსაზღვრა, აღნიშნული ქონების შემდგომი პრივატიზების პროცესის მოსამზადებლად.</p> <p>ეკომიგრანტთა განსახლების ორგანიზება და ახალ საცხოვრებელ ადგილებზე მათი ადაპტაცია - ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა.</p>

განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება (34 02)	
პროგრამის განმახორციელებლები	<p>საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს ცენტრალური აპარატი,</p> <p>სსიპ – იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა თემის განვითარების ცენტრი</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა მიმართ 2009–2012 წლებში სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების ღონისძიებების განხორციელება, მათთვის საცხოვრებელი ფართობის კერძო საკუთრებაში გადაცემა;</p> <p>საქართველოში იძულებით გადაადგილებული მოსახლეობის სოციალური და ეკონომიკური რეინტეგრაციის ხელშეწყობა შემდეგი გზით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ა) კომპაქტურად ჩასახლებულ ადგილებში არსებულ დევნილთა თემებში (სამიზნე თემი) იძულებით გადაადგილებული პირებისათვის ხელსაყრელი პირობების გაზრდა, რათა მათ მონაწილეობა მიიღონ თემის განვითარებისკენ მიმართულ ღონისძიებებში; ბ) სამიზნე თემთა ჯგუფებისათვის მირითადი ინფრასტრუქტურის, მომსახურების, დასაქმების და საარსებო ხელსაყრელი პირობების მისაწვდომობის გაზრდა; გ) იძულებით გადაადგილებულ პირთა მხარდასაჭერად ეროვნული ქმედითობის გაზრდა. თემის სოციალური და ეკონომიკური პირობების გასაუმჯობესებლად სამიზნე თემების მობილიზაცია, მიკროპროექტის მართვის სათემო კომიტეტების არჩევა, მთავარი პრიორიტეტის შერჩევა და მიკროპროექტის მომზადება და განხორციელება. თემის მობილიზაციისთვის კონსულტანტების დაქირავება, კონსულტანტების მიერ თემის წევრებისათვის და მიკროპროექტის მართვის კომიტეტის წევრებისათვის სათანადო ტრენინგების ჩატარება; <p>სავალალო მდგომარეობაში მყოფი დევნილთა კომპაქტურად ჩასახლების ობიექტების შესწავლა და შემდგომში მათი რეაბილიტაცია;</p> <p>კომპაქტურად ჩასახლებულ ობიექტებში დევნილთა რაოდენობის დაზუსტება და მათთვის კომუნალური (ელექტროენერგიის, წყალმომარაგების, კანალიზაციის, ასენიზაციის, დასუფთავების, დეზინფექციისა და დერატიზაციის) და ადმინისტრაციული ხარჯების დაფინანსება.</p>

<p>მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები</p>	<p>კომპაქტურად ჩასახლების ობიექტებში გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა და საცხოვრებელი პირობები;</p> <p>თემებში შეიქმნება მიკროპროექტების მართვის კომიტეტები, რომლებიც პასუხისმგებელი იქნებიან შესრულებული მიკროპროექტების მდგრადობასა და შემდგომ განვითარებაზე.</p>
<p>საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. დევნილთა კომპაქტურად ჩასახლებული გარემონტებული ობიექტების რაოდენობა; 2. იძულებით გადაადგილებული პირებისათვის კერძო საკუთრებაში გადაცემული საცხოვრებელი ბინების რაოდენობა; 3. სამიზნე თემებში განხორციელებული მიკროპროექტების რაოდენობა და ახლად დასაქმებულ დევნილთა რაოდენობა. 	

იმულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა (25 05)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	იმულებით გადაადგილებული პირების სოციალური დაცვის, მათთვის ღირსეული ცხოვრების პირობების შექმნისა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობის მიზნით პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება დევნილი მოსახლეობის საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა-რეაბილიტაცია და იმულებით გადაადგილებულ პირთა კომპაქტურ დასახლებებში ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარება.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	დევნილთა კომპაქტურ დასახლებებში გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა; იმულებით გადაადგილებული პირების სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
იმულებით გადაადგილებულ პირთათვის აშენებული და რეაბილიტირებული სახლების რაოდენობა და ხარისხი.	

რეინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (22 00)	
პროგრამის განხახორციელებელი	რეინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის ფარგლებში:</p> <p>ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის რეინტეგრაციის მიზნით შემწყნარებლობის, სამოქალაქო ინტეგრაციის ეროვნული კონცეფციისა და სამოქმედო გეგმის განხორციელება;</p> <p>ჰუმანიტარული, სოციალურ-ეკონომიკური და ნდობის გაღრმავების მიმართულებით განსახორციელებელი პროექტების ხელშეწყობა, ადმინისტრაციული და სხვა სახის საკითხებში დახმარების გაწევა;</p> <p>ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის ფორმატში მათი უფლებებისა და ინტერესების დაცვა;</p> <p>საქართველოს სამართლებრივ და სახელმწიფოებრივ სივრცეში მოქცევა და გამყოფი ხაზით დაშორიშორებულ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენა.</p>

პრიორიტეტი – კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
33 01	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	3,569.0	3,569.0	0.0	4,569.0	4,569.0	5,569.0
33 02	ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ	60,901.0	56,022.7	4,878.3	54,629.0	54,689.0	56,729.0
33 04	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	25,181.0	22,967.8	2,213.2	21,173.5	21,317.0	23,250.0
39 01	სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	2,940.0	2,940.0	0.0	3,000.0	3,000.0	3,000.0
39 02	სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები	40,429.5	40,429.5	0.0	43,000.0	45,500.0	49,000.0
39 03	სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	3,020.0	3,020.0	0.0	3,200.0	3,500.0	4,000.0
39 04	ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	12,700.0	12,700.0	0.0	15,800.0	18,000.0	19,000.0
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	49,600.0	49,600.0	0.0	50,000.0	55,000.0	60,000.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	22,800.0	22,800.0	0.0	22,800.0	22,800.0	22,800.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		221,140.5	214,049.0	7,091.5	218,171.5	228,375.0	243,348.0

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (33 01)	
პროგრამის განხორციელებელი	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>კულტურის, კულტურული მემკვიდრეობისა და ხელოვნების სფეროებში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია;</p> <p>ერთიანი სამუზეუმო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;</p> <p>სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა;</p> <p>კულტურის სფეროში განსაკუთრებით ნიჭიერ ბავშვთა და ახალგაზრდა შემოქმედთა მხარდაჭერა;</p> <p>საზღვარგარეთ საქართველოს კულტურის ცენტრების შექმნის ხელშეწყობა, კულტურის დღეების, გაცვლითი გასტროლების, კონკურსების, ფესტივალების, გამოფენების ორგანიზება.</p>

ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ (33 02)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქვეყნის პოპულარიზაციისა და პოზიტიური იმიჯის ჩამოყალიბების მიზნით ისეთი ღონისძიებების ჩატარება, რომლებიც გააღვივებს ინტერესს საქართველოს მიმართ და დაუმკვიდრებს მას სათანადო ადგილს ევროპული ცივილიზაციის ისტორიულ და მიმდინარე კონტექსტში;</p> <p>სახელოვნებო ორგანიზაციებში კრეატიული აზროვნების დაწერგვა-ხელშეწყობა, ქართული ხელოვნებისა და ლიტერატურის ტრადიციების დაცვა და განვითარება;</p> <p>ქვეყანაში ხელოვნების პოპულარიზაცია, საქართველოს სხვადასხვა ქალაქში საერთაშორისო თეატრალური, მუსიკალური, სახვითი, კინო- და საბალეტო ხელოვნების, წიგნის ფესტივალების, კონცერტების და გამოფენების მოწყობის ხელშეწყობა;</p> <p>შემოქმედებითი, მათ შორის, ფოლკლორული კოლექტივებისა და ინდივიდუალური შემსრულებლების სხვადასხვა ქვეყანაში გასამართ ფესტივალებში, კონკურსებსა და გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა;</p> <p>რეგიონების თეატრების გასტროლების ხელშეწყობა, აგრეთვე მათი სადადგმო და ტექნიკური აღჭურვილობის ხარჯების დაფარვა.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>ქართული კულტურის, როგორც უნიკალური და უძველესი კულტურის, ღირსეული ადგილის დაკავება მსოფლიო კულტურის სივრცეში;</p> <p>განვითარებული და გაღრმავებული კულტურული ურთიერთობები სხვა ქვეყნებთან;</p> <p>საზოგადოებრივი და პოლიტიკური ჯგუფების პოზიტიური განწყობის ამაღლება.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. საზღვარგარეთ ჩატარებული საქართველოს პრეზენტაციის დღეების რაოდენობა; 2. საქართველოსა და საზღვარგარეთ ორგანიზებული მუსიკალური ფესტივალების, სპექტაკლებისა და გამოფენების რაოდენობა; 3. ქართველ ხელოვანთა მიღწევები, მათი აღიარება საერთაშორისო ასპარეზზე და დადებითი გამოხმაურება უცხოურ მედიაში; 4. განხორციელებული ღონისძიებებისადმი მასმედიისა და საზოგადოების ინტერესის, ღონისძიებებზე დამსწრეთა, რეალიზებული ბილეთების, მათ შორის, ტურისტების დასწრების მაჩვენებლები; 5. ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის განვითარების მხარდამჭერი პროექტების რაოდენობა. 	

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა (33 04)	
პროგრამის განმახორციელებლები	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს აპარატი, სსიპ – საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>მატერიალური და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის, კულტურის უძრავი და მოძრავი ძეგლების კულტურულ ღირებულებათა აღრიცხვა;</p> <p>საქართველოს მუზეუმებისა და მუზეუმ-ნაკრძალების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, ტექნიკური ხელშეწყობა და სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა;</p> <p>სამუზეუმო კოლექციების დიაგნოსტიკა, ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია და პასპორტიზაცია;</p> <p>UNEმჩO-ს ვალდებულებების შესრულება, ქვეყნის ფარგლებს გარეთ არსებული საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მონიტორინგი, შესწავლა, შესაბამის სახელმწიფოებთან ერთად ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>ქვეყნის კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება;</p> <p>მუზეუმებისა და კულტურული ძეგლების ინფრასტრუქტურის განვითარება;</p> <p>კულტურული მემკვიდრეობის ადგილებში ტურისტების რაოდენობის ზრდა.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	<p>1. რესტავრირებული კულტურული ძეგლებისა და ექსპონატების რაოდენობა;</p> <p>2. ვიზიტორთა რაოდენობა.</p>

მუზეუმების ხელშეწყობა (33 04 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>მუზეუმების ახალ ექსპოზიციათა და მოძრავ გამოფენათა მოწყობა. მუზეუმებში არსებული ექსპონატების განახლება, მუზეუმების მართვის თანამედროვე სისტემის დაწერგვა, მუზეუმების ფონდების პასპორტიზაცია, ახალი გამოცემები, საგანმანათლებლო-სამეცნიერო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;</p> <p>მუზეუმებში დაცული კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშების დაცვა-კონსერვაცია თანამედროვე გამოცდილების გათვალისწინებით;</p> <p>მუზეუმებში დაცული საგანმურის დაცვის პირობების გაუმჯობესებისა და ტექნიკური პრობლემების მოგვარება;</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	<p>მუზეუმების ინფრასტრუქტურისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება;</p> <p>რესტავრირებულ და კონსერვირებულ მუზეუმებში დაცული კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშები;</p> <p>მუზეუმების კოლექციების კატალოგებისა და გზამკვლევების მომზადებითა და გამოცემით მუზეუმებში დაცული ეროვნული კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაცია;</p> <p>საქართველოს მუზეუმების პოპულარიზაციის გაზრდილი დონე – ექსპოზიციები, გამოფენები, გამოცემული კატალოგები, გზამკვლევები.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> 1. მუზეუმებში ვიზიტორთა რაოდენობა; 2. საზღვარგარეთ მოწყობილი გამოფენებისა და წარმოდგენილი ექსპოზიციების რაოდენობა; 3. გამოცემული სამუზეუმო მეთოდოლოგიური ლიტერატურა.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა (33 04 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების (ისტორიული დასახლებებისა და ქალაქების), კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა და რეაბილიტაცია;</p> <p>მუზეუმებისა და მუზეუმ-ნაკრძალების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, ტექნიკური ხელშეწყობა და შესაბამისი პირობების შექმნა მათი სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის;</p> <p>სამუზეუმო კოლექციების დიაგნოსტიკა, ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია და პასპორტიზაცია;</p> <p>კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მდგომარეობის კონტროლის, პრევენციული კონსერვაციისა და რისკისათვის მზადყოფნის მიზნით ეფექტური მექანიზმების შექმნა;</p> <p>ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შექმნის მიზნით, კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა ბაზის შექსება;</p> <p>კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა და UNEesco-ს ვალდებულებების შესრულება;</p> <p>ქვეყნის ფარგლებს გარეთ არსებული საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მონიტორინგი, შესწავლა, შესაბამის სახელმწიფოებთან ერთად ერთობლივი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	<p>ისტორიულ-კულტურული ღირებულების მქონე მასშტაბური ძეგლების, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა/კომპლექსთა კონსერვაცია-რესტავრაცია და მომავალი თაობებისათვის შენარჩუნება;</p> <p>ძეგლთა დეტალური სააღრიცხვო, კვლევითი და სხვადასახვა ტიპის დაზიანებათა სადიაგნოსტიკო დოკუმენტაციის შექმნა;</p> <p>კულტურული მემკვიდრეობის უძრავ-მოძრავი ნიმუშების, ობიექტებისა და ძეგლების სისტემატიზაცია, საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში ჩართვა;</p>

მუზეუმებში კულტურული ტურიზმის განვითარება და ტურიზმისათვის მიმზიდველი გარემოს შექმნა.

მოსალოდნელი შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები

1. კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშებზე მომზადებული 50-მდე სარეაბილიტაციო პროექტების და რესტავრირებული ძეგლის რაოდენობა, როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე მის ფარგლებს გარეთ;
2. კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო ორგანიზაციების ექსპერტთა დასკვნები და შეფასებები;
3. კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლილი, სისტემატიზებული ნიმუშები, ობიექტები და ძეგლები;
4. ვიზიტორთა რაოდენობა.

სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (39 01)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ფიზიკური აღზრდისა, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში ქვეყნის ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი რეალიზების კოორდინაცია;</p> <p>სპორტის განვითარებისათვის სათანადო პირობების შექმნა და მირითად მიმართულებათა განსაზღვრა;</p> <p>სპორტსმენთა მომზადების ორგანიზაციული და მეთოდური ხელშეწყობა, სპორტის სფეროში კვალიფიკაციის ამაღლების კოორდინაცია, ერთიანი სპორტული კლასიფიკაციის შემუშავება და დამტკიცება, სპორტის სახეობათა, პროფესიული და მოყვარულთა სპორტული კლუბებისა და ორგანიზაციების სტატუსის განსაზღვრა;</p> <p>სპორტულ ასოციაციებთან, კავშირებთან, სპორტულ ფედერაციებსა და სხვადასხვა სპორტულ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა და მათი საქმიანობის ხელშეწყობა;</p> <p>სპორტში აკრძალულ მასტიმულირებელ საშუალებათა გამოყენების აღმოფხვრის ღონისძიებათა განხორციელება;</p> <p>სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში საინვესტიციო და საქველმოქმედო საქმიანობის განხორციელების ხელშეწყობა;</p> <p>ახალგაზრდა მეცნიერთა, სპორტსმენთა და შემოქმედთათვის სახელმწიფო მხარდაჭერა, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სფეროში სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და შესაბამის უწყებებთან ერთად მათი განხორციელება;</p> <p>სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროების განვითარებისათვის საჭირო კაპიტალური მშენებლობის, სარეკონსტრუქციო და სარემონტო სამუშაოების წარმოება.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში გატარებული ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკა.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	

1. ახალგაზრდებში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება;
2. ახალგაზრდული ინიციატივების წახალისება;
3. სპორტის მასობრიობა;
4. სპორტის სფეროში მაღალი შედეგები.

სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები (39 02)	
პროგრამის განმახორციელებლები	<p>საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროს აპარატი, სსიპ – საქართველოს ოლიმპიური რეზიტურების მზადების ეროვნული ცენტრი; სსიპ – ქართული სპორტის მუზეუმი</p> <p>ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშები, საერთაშორისო ტურნირები, სასწავლო საწვრთნელი შეკრებები);</p> <p>საქართველოს ჩემპიონატების, პირველობების ჩატარება, სპორტული რეზიტურებისა და მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება;</p> <p>ქართული ფეხბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა (მ.შ. საზოგადოებრივი მოწვეული წარმატების მონაწილეობით ქართველი ფეხბურთის მწვრთნელებისთვის საერთაშორისო დონის სასწავლო კურსების ჩატარება), საფეხბურთო ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია. ეროვნული, სხვადასხვა ასაკობრივი, ქალთა და ფუტსალის ნაკრებებისათვის ყველა საჭირო პირობების შექმნა;</p> <p>ქართული რაგბის შემდგომი განვითარება და საერთაშორისო ასპარეზზე ღირსეულად წარმოჩენა;</p> <p>ქართული კალათბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, საკალათბურთო ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია, ეროვნული ნაკრები და სხვადასხვა ასაკობრივი ნაკრები გუნდებისათვის ყველა საჭირო პირობების შექმნა, შემდგომი წინსვლისათვის ხელის შეწყობა და ყოველმხრივი დახმარება;</p> <p>ოლიმპიური თამაშებისათვის მეტი ოლიმპიური ლიცენზიის მოსაპოვებლად საქართველოს ნაკრები გუნდების მზადება და ოლიმპიადებზე საქართველოს სპორტსმენთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოს რეგიონებში ბავშვთა და მოზარდთა მასობრივი სპორტის განვითარება;</p> <p>საქართველოში სპორტული ინფრასტრუქტურის შექმნ/რეაბილიტაცია (მ.შ საჯარო სკოლებში) და მატერიალურ-ტექნიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება, სპორტის პოპულარიზაციის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება;</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ქართული ფეხბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა (მ.შ. საზოგადოებრივი მოწვეული წარმატების მონაწილეობით ქართველი ფეხბურთის მწვრთნელებისთვის საერთაშორისო დონის სასწავლო კურსების ჩატარება), საფეხბურთო ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია. ეროვნული, სხვადასხვა ასაკობრივი, ქალთა და ფუტსალის ნაკრებებისათვის ყველა საჭირო პირობების შექმნა;</p> <p>ქართული რაგბის შემდგომი განვითარება და საერთაშორისო ასპარეზზე ღირსეულად წარმოჩენა;</p> <p>ქართული კალათბურთის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, საკალათბურთო ინფრასტრუქტურის განვითარება და მისი რეაბილიტაცია, ეროვნული ნაკრები და სხვადასხვა ასაკობრივი ნაკრები გუნდებისათვის ყველა საჭირო პირობების შექმნა, შემდგომი წინსვლისათვის ხელის შეწყობა და ყოველმხრივი დახმარება;</p> <p>ოლიმპიური თამაშებისათვის მეტი ოლიმპიური ლიცენზიის მოსაპოვებლად საქართველოს ნაკრები გუნდების მზადება და ოლიმპიადებზე საქართველოს სპორტსმენთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოს რეგიონებში ბავშვთა და მოზარდთა მასობრივი სპორტის განვითარება;</p> <p>საქართველოში სპორტული ინფრასტრუქტურის შექმნ/რეაბილიტაცია (მ.შ საჯარო სკოლებში) და მატერიალურ-ტექნიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება, სპორტის პოპულარიზაციის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება;</p>

	<p>საქართველოში სპორტული ინფრასტრუქტურის შექმნა და რეაბილიტაცია, მატერიალურ-ტექნიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება, სპორტული დაწიწველების ობიექტების (მ.შ. საჯარო სკოლებში), დარბაზების, კორტებისა და სტადიონების მშენებლობა-აღდგენა, სპორტის პოპულარიზაცია;</p> <p>საქართველოს კადეტთა და იუნიორთა ნაკრები გუნდების წევრობის კანდიდატების მომზადება;</p> <p>ქართული სპორტის წარმატებების ამსახველი მასალების შეკრება, დაკომპლექტება, აღრიცხვა, შენახვა-დაცვა, შესწავლა და პოპულარიზაცია;</p> <p>ახალგაზრდულ ოლიმპიურ ფესტივალ „თბილისი-2015-ისთვის“ შესაბამისი სპორტული რეზიტის მომზადება სპორტის 9 სახეობაში.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>სპორტულ ცხოვრებაში აქტიურად ჩაბმული ბავშვები და მოზარდები;</p> <p>მოსახლეობაში დაწერგილი ცხოვრების ჯანსაღი წესი;</p> <p>ქვეყნის ნაკრები გუნდები შეივსება ახალგაზრდა პერსპექტიული სპორტსმენებით;</p> <p>გაუმჯობესდება სპორტული ინფრასტრუქტურა;</p> <p>ფიფას სტანდარტებით მოწყობილი საფეხბურთო ინფრასტრუქტურა, შესაბამისი ინვენტარით, ეკიპირებითა და სათანადო სამედიცინო დონის მომსახურებით უზრუნველყოფილი ნაკრებები;</p> <p>მსოფლიო, ოლიმპიური და ევროპის ჩემპიონებისა და პრიზიორების გაზრდილი რაოდენობა.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> 1. საქართველოდან ოლიმპიური, მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონებისა და პრიზიორების რაოდენობა; 2. სპორტულ ჯგუფებსა და სექციებში ჩაბმულ ბავშვთა და მოზარდთა რაოდენობა; 3. საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი და თანამედროვე ინვენტარით აღჭურვილი სპორტული ობიექტების რაოდენობა.

სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები (39 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრებების მომსახურე პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონების, საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულების, ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკების დახმარება და მათი ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საწვრთნელი პროცესის წარმართვისათვის ხელის შეწყობა.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრებების მომსახურე პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონების და საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულების, ვეტერანი სპორტსმენების და სპორტის მუშაკების ფინანსური მხარდაჭერა.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი	
ფინანსურად უზრუნველყოფილი პროგრამის ბენეფიციარები და სტიმულირებული სპორტსმენების რაოდენობა.	

ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები (39 04)

პროგრამის განმახორციელებლები	<p>სსიპ – ბავშვთა და ახალგაზრდობის ეროვნული ცენტრი, სსიპ – საქართველოს ბავშვთა და ახალგაზრდობის განვითარების ფონდი, სსიპ – საქართველოს ახალგაზრდობის სახლი</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სხვადასხვა ქვეყნის სახელმწიფო ახალგაზრდულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფოებრივი მხარდაჭერა და წახალისება, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტიანად ხარჯვის ორგანიზება, საქართველოს ახალგაზრდობის ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;</p> <p>ახალგაზრდა და პოტენციურად მომგებიანი ბიზნესიდეების მქონე საინიციატივო ჯგუფების ხელშეწყობა;</p> <p>პროგრამა „ახალგაზრდული ფესტივალი-2012“-ის ფარგლებში კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდების ჩართვა სხვადასხვა აქტივობებში, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გადრმავება სხვადასხვა მიმართულებით;</p> <p>პროგრამა „პატრიოტის“ ფარგლებში ქალაქ ზუგდიდის დაბა ანაკლიაში, შაორის ტბასთან და მესტიის სოფელ ჰარებული არსებულ საერთაშორისო პატრიოტთა ახალგაზრდულ ბანაკებში ქართველი და უცხოელი ახალგაზრდების აქტიური დასვენებით უზრუნველყოფა;</p> <p>ბავშვთა და ახალგაზრდობის შემოქმედებითი შესაძლებლობებისა და ინტერესების განვითარების მიზნით შესაბამისი პროცესის ორგანიზება, სხვადასხვა კატეგორიის სოციალურად დაუცველ ბავშვებზე ზრუნვის ხელშეწყობა, განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილდოებული ბავშვებისა და ახალგაზრდების შემოქმედებითი პოტენციალის გამოვლენის ხელშეწყობა, საინიციატივო ჯგუფებისათვის მასობრივი ახალგაზრდული ღონისძიებების, ახალგაზრდული დღეების, თამაშობების ორგანიზებაში დახმარება, ბავშვებისა და ახალგაზრდების საერთაშორისო ურთიერთობებისა და თანამშრომლობის ხელის შეწყობა და ამ მიზნით გაცვლითი პროგრამების განხორციელება.</p>

	<p>საზოგადოებრივ საქმიანობაში ჩართული, სამოქალაქო თვითშეგნებითა და პატრიოტული სულისკვეთებით გაზრდილი ახალგაზრდები;</p> <p>ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების აქტივობების ზრდა;</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>ქართველ და უცხოელ ახალგაზრდებს შორის საქმიანი თანამშრომლობა და მეგობრული ურთიერთობების ჩამოყალიბება, კულტურათა შორის დიალოგის შესაძლებლობის მიცემა. ახალგაზრდების მხრიდან თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტიანად წარჯვა, ახალგაზრდობის არაფორმალური განათლება, ახალგაზრდებში ამაღლებული სამოქალაქო ცნობიერება და კანონის პატივისცემა, მაღალი ზნეობრივი თვისებების ჩამოყალიბება.</p>
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> 1. დაფინანსებული ბიზნესიდების რაოდენობა; 2. წარმატებული და ინიციატივიანი ახალგაზრდების რაოდენობის ზრდა; 3. ახალგაზრდული ორგანიზაციების რაოდენობა; 4. პროგრამა „პატრიოტში“ მონაწილეთა რაოდენობა; 	

სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი (42 00)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	საზოგადოების ინტერესების გათვალისწინებით გადაცემების, ფილმებისა და სპორტული ღონისძიებების, ასევე საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გადაცემების მომზადება და გაშუქების უზრუნველყოფა.
მოსალოდნელი საზოგადოების შედეგი	უწყვეტი ეთერის უზრუნველყოფა, საზოგადოებისათვის ხარისხიანი საინფორმაციო და ტელეგადაცემების მიწოდება.

საქართველოს საპატრიარქო (45 00)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს საპატრიარქო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ახალგაზრდების ქრისტიანული ღირებულებებით აღზრდის მიზნით დაფინანსდება საპატრიარქოს 70-ზე მეტი საგანმანათლებლო-კულტურული და საქველმოქმედო ორგანიზაცია საქართველოს სხვადასხვა (მათ შორის, მაღალმთიან) რეგიონებში, კერძოდ, სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, უნივერსიტეტი, სკოლა-გიმნაზიები, დედათა და ბავშვთა სახლები, ობოლ და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონები, სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრი, პროფესიული კოლეჯი და სახელობო სასწავლებლები.

პრიორიტეტი – საერთაშორისო ურთიერთობები და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
28 01	საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	83,281.6	83,281.6	0.0	80,000.0	82,000.0	85,000.0
20 00	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2,300.0	2,300.0	0.0	2,300.0	2,400.0	2,500.0
21 00	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	850.0	850.0	0.0	900.0	900.0	1,000.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		86,431.6	86,431.6	0.0	83,200.0	85,300.0	88,500.0

საგარეო პოლიტიკის განხორციელება (28 01)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს აპარატი
	<p>საერთაშორისო არენაზე ქვეყნის ინტერესების გატარება, საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტებისა და დასახული ამოცანების შესრულება;</p> <p>საერთაშორისო თანამეგობრობის დახმარებით საქართველოს დეოკუპაციისა და ოკუპანტი სახელმწიფოს მხრიდან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის პატივისცემის უზრუნველყოფა, ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცება;</p> <p>რუსეთზე საერთაშორისო თანამეგობრობის ზეწოლის გაძლიერების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების გატარება, რათა მან სრულად შეასრულოს 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმება;</p> <p>ევროკავშირთან საქართველოს პოლიტიკური და ეკონომიკური ინტეგრაციის გაძლიერება;</p> <p>ნატო-ში გაწევრიანების პროცესის ხელშეწყობა;</p> <p>ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საგარეო პოლიტიკური მიზნების მიმართ მათი მხარდაჭერის უზრუნველყოფა;</p> <p>ამერიკის შეერთებულ შტატებთან სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით გათვალისწინებული პროექტების განხორციელება და მისი როლის გაძლიერება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის მხარდაჭერის პროცესში;</p> <p>ლათინური ამერიკის, კარიბის ზღვის აუზის, აზიის, აფრიკის და ოკეანეთის სახელმწიფოებთან ორმხრივი ურთიერთობების განვითარება;</p> <p>სუამისა და ბისეკის ფორმატში რეგიონული და რეგიონთაშორისი თანამშრომლობის გაძლიერება და კონკრეტული პროექტების განხორციელება;</p> <p>ქართული პროდუქციისთვის ახალი ბაზრების მოპოვება, ქვეყნის ეკონომიკაში ინვესტიციების მოზიდვა;</p> <p>უცხოეთში მყოფი საქართველოს მოქალაქეების უფლებების დაცვა, მათთვის შეღავათიანი პირობების შექმნა და სოციალური უსაფრთხოების დონის ამაღლება.</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	

საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა (28 01 01)					
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს საგარეოს საქმეთა სამინისტროს აპარატი				
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს დიპლომატიური დაწესებულებების ქსელის გაფართოება;</p> <p>ევროკავშირსა და ნატო-ში ინტეგრაციის პროცესის გაძლიერება;</p> <p>საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტების განხორციელების მიზნით ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების შემდგომი განვითარება და ინტენსიფიკაცია;</p> <p>მდგრადი ეკონომიკური განვითარების მიზნით თანამედროვე საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობებში საქართველოს სრულფასოვანი მონაწილეობა და ამ პროცესებში დიპლომატიური ურთიერთობების აქტიური გამოყენება;</p> <p>საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა ეფექტიანი მომსახურება და კრიზისულ სიტუაციებში მათთვის შესაბამისი დახმარების გაწევა, მათი კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის კუთხით მუშაობის გაუმჯობესება.</p>				
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	<p>საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და სხვადასხვა ქვეყნის საკანონმდებლო ორგანოების მიერ საქართველოს მხარდაჭერი რეზოლუციებისა და სხვა დოკუმენტების მიღება;</p> <p>დევნილების პრობლემატიკის აქტუალიზაცია საერთაშორისო არენაზე;</p> <p>ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარებასთან და რუსეთის ფედერაციასთან, როგორც ოკუპანტ სახელმწიფოსთან დაკავშირებით ერთიანი მტკიცე პოზიციის ჩამოყალიბება საერთაშორისო არენაზე;</p> <p>ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ შეთანხმებაზე მოლაპარაკებების წარმართვა, DfF-ის შესახებ შეთანხმებაზე მოლაპარაკებების დაწყება, წარმართვა, სავიზო რეჟიმის ეტაპობრივი ლიბერალიზაცია და ლეგალური მობილურობის ხელშეწყობა;</p> <p>ANP-ის წარმატებით განხორციელების შედეგად ნატო-ს სტანდარტებთან მიახლოვება;</p> <p>ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ევროპის სახელმწიფოების მხრიდან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის განმტკიცების, ოკუპირებული</p>				

ტერიტორიების არალიარების პოლიტიკის მხარდაჭერის შემდგომი გაძლიერება;

ლათინური ამერიკის, კარიბის ზღვის აუზის, აზიის, აფრიკის, ავსტრალიისა და ოკეანეთის რეგიონის ქვეყნებთან დიპლომატიური ურთიერთობების დამყარება და ამ რეგიონებში საელჩოებისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების გახსნა;

საქართველოს საინვესტიციო კლიმატისა და საინვესტიციო სფეროების, ეკონომიკური რეფორმების, ადგილობრივი რესურსების, აგრეთვე საქართველოს საგარეო სავაჭრო რეჟიმის შესახებ საერთაშორისო საზოგადოების ინფორმირება;

ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება კულტურის, განათლებისა და მეცნიერების სფეროებში, თანამშრომლობა საერთაშორისო ეკონომიკური ორგანიზაციების (OECD, ჭთO, IBAO, IMO), გაეროს ეკონომიკური კომისიებისა (EhOშOჩ, UNECE, UNEPAP, UNHtAD) და რეგიონული საერთაშორისო ორგანიზაციების (B&Eh, სუამი) ფორმატებში.

მოსალოდნელი შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები

1. გაეროსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის და დევნილთა უფლებების მხარდაჭერი რეზოლუციების რაოდენობა;
2. საერთაშორისო თანამეგობრობის მხრიდან არალიარების პოლიტიკის შენარჩუნება/განმტკიცება;
3. ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში საქართველოსთვის პრიორიტეტული რეზოლუციების და განცხადებების რაოდენობა;
4. ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ შეთანხმებაზე მოლაპარაკების დროს მიღწეული პროგრესი, DჩFთA-ის შესახებ მოლაპარაკებების დაწყება/წარმართვა, სავიზო რეჟიმის ეტაპობრივი ლიბერალიზაციის მიზნით დიალოგის დაწყება/წარმართვა;
5. ალიანსის მიერ წლიური ეროვნული პროგრამის შეფასება;
6. ამერიკის შეერთებული შტატების მხრიდან საქართველოში მიმდინარე პროცესების აქტიური მხარდაჭერა როგორც წარმომადგენელთა პალატაში, ისე, სენატში;
7. შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციაში (B&Eh) და სუამის ფარგლებში დაგეგმილ ღონისძიებებში მონაწილეობა;
8. საელჩოების და დიპლომატიური წარმომადგენლობების რაოდენობა;
9. საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეების უფლებების დაცვის მიზნით ხელმოწერილი შეთანხმებებისა და ინიციირებული პროექტების რაოდენობა.

საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა (28 01 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	საერთაშორისო ორგანიზაციების აქტიური წევრობა ქვეყნის ეროვნული ინტერესებისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	საქართველოს იმიჯის გაუმჯობესება საერთაშორისო არენაზე; პოლიტიკური და ეკონომიკური მხარდაჭერის მიღება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
1. საერთაშორისო ორგანიზაციებში საქართველოს ფინანსური თუ სხვა ტიპის ვალდებულებების შესრულება; 2. საერთაშორისო ორგანიზაციების ეგიდით საქართველოში განხორციელებული პროექტების რაოდენობა.	

საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება (28 01 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებათა თარგმნის ბიურო
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და სხვა ოფიციალური დოკუმენტების თარგმნა, საქართველოში აკრედიტებული უცხოურ ორგანიზაციებთან კავშირების დამყარება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	დოკუმენტების თარგმნის ხარისხის გაუმჯობესება, სხვადასხვა ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული სირთულეების აღმოფხვრა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
1. სსიპ – საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებათა თარგმნის ბიუროსა და საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებთან გამართული შეხვედრების რაოდენობა; 2. ხარისხიანად ნათარგმნი დოკუმენტების რაოდენობა.	

ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (20 00)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში, საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი, სსიპ – საინფორმაციო ცენტრი ნატო-ს შესახებ.
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ნატო-სა და ევროკავშირში ინტეგრაციისათვის საჭირო პირობების შექმნის მიზნით დაგეგმილია ნატო-სთან საქართველოს თანამშრომლობის გაღრმავება და წლიური ეროვნული პროგრამით გათვალისწინებული რეფორმების განხორციელება, ნატო-ში ინტეგრაციის დინამიკის შენარჩუნების უზრუნველყოფა და ალიანსთან შედეგზე ორიენტირებული პოლიტიკური დიალოგის წარმოება საბოლოო გაწევრიანების მიზნით;</p> <p>ევროპული სამეზობლო პოლიტიკის სამოქმედო გეგმის (ENP AP) წარმატებული განხორციელება;</p> <p>„ევროკავშირის აღმოსავლეთ სამეზობლოსთან პარტნიორობის“ (EaSტერნ Paრტნერსპი) ფორმატში და „პარტნიორობა მობილურობისათვის“ (Mობილიტყ Paრტნერსპი) ფარგლებში თანამშრომლობის განვითარება;</p> <p>ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების შესახებ, რომელიც შეიცავს ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებას (DჩFთA), მოლაპარაკებების დასრულება და მისი განხორციელება;</p> <p>საქართველო-ევროკავშირს შორის სავიზო რეჟიმის გამარტივებისა და რეადმისიის ხელშეკრულების ეფექტური განხორციელება;</p> <p>ევროკავშირის დახმარების პროგრამებისა და ინსტრუმენტების სრულფასოვანი და მასშტაბური ამოქმედების ხელშეწყობა.</p>

დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (21 00)	
პროგრამის განმახორციელებელი	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სამშობლოდან სხვადასხვა მიზეზთა გამო გასული მოსახლეობის მაქსიმალური ჩართვა ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში, შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან თანამშრომლობით მათთვის კონკრეტული პროექტების შეთავაზება და პოპულარიზაცია;</p> <p>ყოველწლიურად საქართველოში დიასპორის დღის აღნიშვნა და ამ დღისადმი მიძღვნილ კულტურულ ღონისძიებებში ქართული დიასპორის წარმომადგენელთა ჩართვა;</p> <p>საზღვარგარეთ ქართული სახლების არეალის გაფართოება;</p> <p>ბიზნესფორუმების ჩატარება საქართველოში და საზღვარგარეთ, ქართული კომპანიების დიასპორულ ორგანიზაციებთან დაკავშირება, საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენებისთვის საინვესტიციო პროექტების შეთავაზება და ქართული დიასპორის კავშირების გამოყენება საქართველოში უცხოური ინვესტიციების მოსაზიდად.</p>

პრიორიტეტი – სოფლის მეურნეობა

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
37 01	სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	111,174.7	111,174.7	0.0	138,020.0	151,000.0	177,000.0
37 02	სურსათის უცნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსამედოობა	6,936.5	5,976.5	960.0	7,460.0	7,960.0	8,960.0
37 03	მეცნახეობა-მეღვინეობის განვითარება	31,840.0	31,750.0	90.0	32,000.0	35,000.0	40,000.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		149,951.2	148,901.2	1,050.0	177,480.0	193,960.0	225,960.0

სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა (37 01)	
პროგრამის განხახორციელებელი	<p>საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატი</p> <p>ქვეყნის აგრარულ სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება ეროვნული ტრადიციებისა და საერთაშორისო გამოცდილებით;</p> <p>სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების ზრდისათვის აუცილებელი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების შეძენა და მათი ეფექტიანი გამოყენება;</p> <p>სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სერვისცენტრების (მექანიზაციის სერვისცენტრების) დაარსება; ექსტენციის სადგურების/კვლევითი ცენტრების დაფუძნება, სადაც ფერმერებს მიეცემათ შესაძლებლობა, მიიღონ საკონსულტაციო მომსახურება მათთვის მნიშვნელოვან საკითხებზე;</p> <p>რეგიონებში არსებული სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების განახლების ხელშეწყობა;</p> <p>სალიზინგო კომპანიებთან და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით სოფლის მეურნეობის სფეროში დასაქმებულ პირთათვის ხელმისაწვდომი გახდება თანამედროვე ძირითადი საშუალებების შეძენა;</p> <p>არსებული სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია და სათანადო ტექნიკის შეძენა;</p> <p>მეცხოველეობისა და მეფრინველეობის ფერმების შექმნა;</p> <p>ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს პოპულარიზაციის გაგრძელება;</p> <p>ხილისა და ბოსტნეულის თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით წარმოების სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა;</p> <p>სასათბურე მეურნეობის რეაბილიტაცია;</p> <p>მარცვლეულის წარმოების ინტენსიფიკაცია;</p> <p>სოფლის მეურნეობის სფეროში დასაქმებული მოსახლეობისათვის სასოფლო-</p>
პროგრამის აღწერა და მიზანი	

	<p>სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაციის ფარგლებში განხორციელებული და მიმდინარე პროექტების გაცნობა-დათვალიერება და თანამედროვე ტექნოლოგიების შესახებ კვალიფიციური ინფორმაციის მიწოდება.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>დამუშავებული ფართობების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების ზრდა;</p> <p>თანამედროვე მაღალეფექტიანი და ენერგოდამზოგავი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისა და ტექნოლოგიების დანერგვა-განვითარება;</p> <p>ფერმერთა ცოდნის დონის ამაღლება;</p> <p>სარწყავი ინფრასტრუქტურის განვითარება;</p> <p>ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს ცნობადობის ზრდა;</p> <p>სასათბურე მეურნეობის განვითარება; მეცხოველეობის განვითარება;</p> <p>სოფლად გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა;</p> <p>ლიზინგის სისტემის განვითარება და ამ გზით სოფლის მეურნეობის სექტორში თანამედროვე ტექნიკის რაოდენობის ზრდა;</p> <p>მარცვლეულის წარმოების ინტენსიფიკაცია.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	<ol style="list-style-type: none"> 1. სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობა; 2. სასოფლო სამეურნეო ტექნიკის რაოდენობა და ხელმისაწვდომობა; 3. სექტორში დასაქმებულ ფერმერთა რაოდენობა; 4. სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ექსპორტის ზრდა და ქვეყნის სასურსათო უსაფრთხოების მაჩვენებლის გაუმჯობესება; 5. გასარწყავებული ფართობების მაჩვენებელი; 6. სასოფლო-სამეურნეო მიწების დამუშავებული ფართობი; 7. ხორცის წარმოების ზრდა; 8. ლიზინგის სისტემის მეშვეობით დაფინანსებულ პირთა რაოდენობა.

სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (37 01 01)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სოფლის მეურნეობისა სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>აგროსასურსათო სექტორში შემოსავლების ზრდისა და სასურსათო უსაფრთხოებისათვის საჭირო ღონისძიებების დაგეგმვა და მათი ეფექტიანი განხორციელება;</p> <p>ქვეყანაში სოფლის მეურნეობის, კვებისა და გადამამუშავებელი მრეწველობის პროდუქციის წარმოების ხელშეწყობა;</p> <p>სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მწარმოებელთა და მომხმარებელთა ინტერესების ჰარმონიზაციის ხელშეწყობა.</p>

სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის განახლება (37 01 02)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სოფლის მეურნეობისა სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის არსებული დეფიციტის ეტაპობრივი აღმოფხვრა და ფერმერთათვის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ხელმისაწვდომობის ზრდა;</p> <p>სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების, გადამუშავების, რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაზრდისათვის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების შეძენა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	ქვეყანაში თანამედროვე მაღალეფექტიანი და ენერგოდამზოგი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის რაოდენობის ზრდა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> შეძენილი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის რაოდენობა; შეძენილი ტექნიკით დამუშავებული მიწების ფართობის მაჩვენებელი. 	

სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაცია (37 01 03)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ხილისა და ბოსტნეულის თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით წარმოების სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა;</p> <p>სასათბურე მეურნეობის რეაბილიტაცია;</p> <p>ესტენციის სადგურების/კვლევითი ცენტრებისა და მექანიზაციის სერვისცენტრების დაარსება;</p> <p>მეცხოველეობისა და მეფრინველეობის ფერმების შექმნა.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	<p>მარცვლეულის, ხილისა და ბოსტნეულის წარმოების ზრდა;</p> <p>ხორცის წარმოების ზრდა;</p> <p>სასათბურე მეურნეობის განვითარება.</p>
მოსალოდნელი შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
1. ხილისა და ბოსტნეულის 7 სადემონსტრაციო ნაკვეთის მოწყობა; 2. ერთი სასათბურე მეურნეობის მოწყობა; 3. მეცხოველეობისა და მეფრინველეობის 5 ფერმის შექმნა; 4. მექანიზაციისა და საკონსულტაციო მომსახურების 12 სერვისცენტრის შექმნა.	

სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია (37 01 04)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონში არსებული სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია და სათანადო ტექნიკის შემენა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	წყლის რესურსების ეფექტიანი და ეკონომიური გამოყენება; სარწყავი ინფრასტრუქტურის განვითარება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
არსებული სისტემების რეაბილიტაციით შესაძლებელი იქნება 25%-ით გაიზარდოს სარწყავი მიწების მაჩვენებელი და 40%-ით დრენაჟი.	

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს პოპულარიზაცია (37 01 05)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს გამოფენა-დეგუსტაციის ღონისძიებების მოწყობა, რაც ხელს შეუწყობს ქართული პროდუქციისა და სამზარეულოს პოპულარიზაციას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგი	მსოფლიო ბაზარზე ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს ცნობადობის ზრდა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები	გამოფენა-დეგუსტაციის ღონისძიებები მოეწყობა მსოფლიოს არანაკლებ 5 ქვეყანაში.

თანამედროვე ტექნოლოგიების პოპულარიზაცია (37 01 06)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	სოფლის მეურნეობის დარგში დასაქმებული მოსახლეობისათვის სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაციის ფარგლებში განხორციელებული და მიმდინარე პროექტების გაცნობა-დათვალიერება; ექსტენციის ცენტრებში ახალი ტექნოლოგიების შესახებ ფერმერთათვის კვალიფიციური ინფორმაციის მიწოდება.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	ფერმერთა ცოდნის დონის ამაღლება; სოფლის მეურნეობაში ახალი ტექნოლოგიების ფართოდ დანერგვა.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები	სოფლის მეურნეობის დარგში დასაქმებული 40.0 ათასზე მეტი ადამიანი გაეცნობა სასოფლო-სამეურნეო წარმოების თანამედროვე ტექნოლოგიებს.

რეგიონებში სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების სავარგულების ათვისების ხელშეწყობა (37 01 07)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	რეგიონებში არსებული სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების განახლების ხელშეწყობა;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის სარგებლობაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების ათვისების ხელშეწყობის ღონისძიებების განხორციელება (მიწების ათვისების ხელშეწყობისთვის გასატარებელი კონკრეტული ღონისძიებების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს საქართველოს მთავრობა).
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	
1. დამუშავებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ფართობის მაჩვენებლები;	
2. პროგრამით მოსარგებლე პირთა რაოდენობა და პროგრამის ფარგლებში მიღებული შემოსავალი.	

აგროსექტორის განვითარება/ხელშეწყობა (37 01 08)	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატი
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	აგროსექტორში დასაქმებული პირების ფინანსური უზრუნველყოფის მიზნით, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მეშვეობით სესხების გაცემა. ადგილობრივ ბაზრებზე შეღწევადობის გაადვილების მიზნით სოფლად მცირე ზომის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება. სალიზინგო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისათვის ფინანსური რესურსის მიწოდება, რაც ხელს შეუწყობს სოფლის მეურნეობის სფეროში დასაქმებული პირების მიერ თანამედროვე ტექნიკის შეძენას.
მოსალოდნელი შუალედური შედეგები	აგროსესხებზე ხელმისაწვდომობის ზრდა;
მოსალოდნელი შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები	სოფლად გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა. 1. სალიზინგო კომპანიების მეშვეობით დაფინანსდება 5 სალიზინგო პროექტი, ხოლო მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მეშვეობით 40-მდე სალიზინგო პროექტი; 2. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მეშვეობით სესხი გაიცემა 500-მდე ფერმერზე.

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა (37 02)						
პროგრამის განხორციელებლები	სსიპ – საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ლაბორატორია, სსიპ – სურსათის ეროვნული სააგენტო					
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სურსათის უვნებლობის ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბებისა და მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის უზრუნველყოფის მიზნით განხორციელდება სურსათის/ცხოველის საკვების მწარმოებელი საწარმოების ინსპექტირება, სამომხმარებლო ბაზრის მონიტორინგი და პროდუქციის ლაბორატორიული კვლევა;</p> <p>განსაკუთრებით საშიში დაავადებების – თურქულის, ჯილეხის, ცოფის – პრევენცია შესაბამისი პროფილაქტიკური ვაქცინაციის ჩატარების გზით, ასევე დაავადებების კონტროლის ეფექტიანი სისტემის უზრუნველსაყოფად ბრუცელოზისა და ტუბერკულოზის დიაგნოსტიკა;</p> <p>მოსალოდნელი ეკონომიკური ზიანის მინიმიზირების უზრუნველყოფის მიზნით საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების წინააღმდეგ შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება და პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი;</p> <p>სტრატეგიულ კულტურებში მავნე ორგანიზმების გავრცელების პროგნოზირება და რეკომენდაციების გამოცემა ფერმერთა ზოგადი ინფორმირებულობის გაზრდის მიზნით;</p> <p>ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში დაავადებებისა და მცენარეთა საკარანტინო და სხვა საშიში მავნე ორგანიზმების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა.</p>					
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>მოსახლეობაში სურსათით გამოწვეული კვებითი მოწამვლის შემცირება;</p> <p>განსაკუთრებით საშიში დაავადების ერადიკაცია და მასზე კონტროლი;</p> <p>მეცხოველეობის დარგის განვითარება და ქვეყნის ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობის შენარჩუნება;</p> <p>განსაკუთრებით საშიში მავნებლებისგან სასოფლო სამეურნეო სავარგულების დაცვა და ბაზარზე ხარისხიანი პესტიციდების/აგროქიმიკატების განთავსება;</p> <p>ლაბორატორიაში საკვლევად წარმოდგენილი ვარგისი ნიმუშების ოპტიმალურ ვადაში</p>					

სწორი ტესტირება, რაც საშუალებას იძლევა მოხდეს ამა თუ იმ დაავადებების პროფილაქტიკა და გამოვლენის შემთხვევაში ლოკალიზება-ლიკვიდაცია.

საბოლოო შედეგების შეფასებების ინდიკატორები

1. სურსათის/ცხოველის საკვების მწარმოებელ საწარმოებში საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული უვნებლობის მოთხოვნების დაცვის უზრუნველყოფა;
2. სურსათით გამოწვეული მოწამვლის შემთხვევების შემცირება;
3. ცხოველური წარმოშობის პროდუქციის ექსპორტის გაზრდა როგორც თვისობრივი, ისე გეოგრაფიული კუთხით;
4. ცხოველთა ზოონოზური (მათ შორის, ადამიანზე გადამდები) დაავადებების რაოდენობა და ცხოველების ექსპორტის გეოგრაფიული არეალი;
5. საკვლევად წარმოდგენილი ყველა ვარგისი ნიმუშის გამოკვლევის დრო და სიზუსტე.

მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება (37 03)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – ღვინის ეროვნული სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>პროგრამის მიზანია მევენახეობა-მეღვინეობის დარგის განვითარება, ახალი სამომხმარებლო ბაზრების ათვისება და მომხმარებლის დაცვა უხარისხო ღვინოპროდუქციისგან;</p> <p>ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაცია-კონკურსებისა და გამოფენების მოწყობა; ქართული ღვინის სადეგუსტაციო ცენტრის მოწყობა;</p> <p>სპეციალიზირებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მეღვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება და გამოქვეყნება;</p> <p>ალკოჰოლიანი სასმელების სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;</p> <p>ვენახების გამოთავისუფლება ჰიბრიდული და ამორტიზებული ნარგაობებისაგან;</p> <p>ყურმის ქართული ჯიშების პოპულარიზაციის მიზნით ქართული ტრადიციული ჯიშების გაშენება;</p> <p>მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურმის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა, რისთვისაც განხორციელდება ფიზიკური პირების მიერ ღვინის კომპანიებზე ჩაბარებულ თითოეულ კილოგრამ ყურძენზე კომპანიის მიერ გადახდილ საზღაურზე დამატებით, კომპენსაციის სახით, თანხის ანაზღაურება;</p> <p>ყურმის შესყიდვის, გადამუშავებისა და სხვა თანმდევი ღონისძებების დაფინანსება;</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>ქართული ღვინოების პოპულარიზაცია და ახალი სამომხმარებლო ბაზრის ათვისება;</p> <p>მომხმარებლის დაცვა ფალსიფიცირებული და უხარისხო პროდუქციისაგან;</p> <p>მევენახეობის დარგის განვითარება და დარგში კვლავწარმოების განვითარება;</p> <p>ყურმის მოსავლის სრულად დაბინავება.</p>

საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> ქართული ღვინოპროდუქტების ექსპორტის გაზრდილი მოცულობა; ბაზარზე დაბალხარისხიანი ან ფალსიფიცირებული პროდუქციის შემცირებული მოცულობა; ჰიბრიდული ჯიშით გაშენებული და ამორტიზებული ვენახების შემცირებული ფართობი. ქართულ ტრადიციულ ყურძნის ჯიშებზე გაზრდილი მოთხოვნა; ღვინის წარმოების გაზრდილი მოცულობა	

პრიორიტეტი – სასამართლო სისტემა

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	2,615.0	2,615.0	0.0	2,800.0	3,200.0	3,500.0
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	5,790.0	5,790.0	0.0	5,800.0	6,000.0	6,500.0
09 01	საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	35,585.6	35,585.6	0.0	36,000.0	36,000.0	37,000.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	1,075.0	1,075.0	0.0	1,100.0	1,150.0	1,200.0
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	14,000.0	4,000.0	10,000.0	13,500.0	13,500.0	13,000.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		59,065.6	49,065.6	10,000.0	59,200.0	59,850.0	61,200.0

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო (07 00)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო უზრუნველყოფს საქართველოს კონსტიტუციის უზენაესობას, კონსტიტუციურ კანონიერებას და ადამიანის კონსტიტუციური უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვას.</p> <p>2012 წელს საკონსტიტუციო სასამართლოს საქმიანობის გამჭირვალობისა და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება. სასამართლოს აპარატის საქმიანობის სრულყოფის მიზნით დაგეგმილია მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების გატარება.</p>

საქართველოს უზენაესი სასამართლო (08 00)	
პროგრამის განხორციელებელი	საქართველოს უზენაესი სასამართლო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს უზენაესი სასამართლო საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე მართლმსაჯულების განხორციელების უმაღლესი და საბოლოო ინსტანციის საკასაციო სასამართლოა. ის დადგენილი საპროცესო ფორმით ზედამხედველობს მართლმსაჯულების განხორციელებას საქართველოს საერთო სასამართლოებში და საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებულ სხვა უფლებამოსილებებს;</p> <p>2012 წელს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეთა და აპარატის თანამშრომელთა სოციალური დაცვის გარანტიების უზრუნველყოფისა და ორგანიზაციულ-ადმინისტრაციული მუშაობის გაუმჯობესების გაგრძელება. საქმისწარმოებისა და შიდა დოკუმენტბრუნვის პროგრამის შეუფერხებელი მუშაობის უზრუნველყოფა. სასამართლოს სისტემაში მიმდინარე რეფორმების შესახებ ინფორმაციის საზოგადოებისათვის პერმანენტულად მიწოდება, რაც ხელს შეუწყობს ამ პროცესის მიმართ პასუხისმგებლობის ამაღლებას.</p>

საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა (09 01)	
პროგრამის განხორციელებელი	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოსთან არსებული სსიპ - საერთო სასამართლოების დეპარტამენტი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით გათვალისწინებულია გარკვეული კატეგორიის სისხლის სამართლის საქმეთა განხილვა ნაფიც მსაჯულთა მიერ. საქართველოს ნებისმიერ მოქალაქეს (კანონით დადგენილი გამონაკლისების გარდა) უქნება შესაძლებლობა მონაწილეობა მიიღოს მართლმსაჯულების განხორციელებაში და ხელი შეუწყოს სასამართლოს მიერ ობიექტური და სამართლიანი გადაწყვეტილების გამოტანას. პროგრამის ერთ-ერთი მიზანია აღნიშნული პროცესის შეუფერხებლად განხორციელება;</p> <p>საერთო სასამართლოების სისტემაში მიმდინარე სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის ფარგლებში განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) მართლმსაჯულების შეუფერხებლად და ოპერატორულად განხორციელების მიზნით, მთელი ქვეყნის მასშტაბით მოსამართლეთა და მათი დამხმარე პერსონალისათვის მატერიალურ-ტექნიკური პირობების გაუმჯობესების გაგრძელება. ბორჯომის მაგისტრატი სასამართლოს შენობის სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება; 2) საქმისწარმოების ხარისხის ამაღლებისა და სრულყოფის მიზნით საქმის წარმოების მართვის კომპიუტერული პროგრამის შექმნა-დანერგვის დასრულება. საერთო სასამართლოებში საქმეთა წარმოებასთან დაკავშირებული პროცესების ავტომატიზაცია; 3) სასამართლო სისტემის გამჭვირვალობა, საჯაროობა და საზოგადოებასთან ურთიერთობა სასამართლო რეფორმის წარმატების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პირობაა. სასამართლოების საქმინობის შესახებ საზოგადოებას ინტენსიურად მიეწოდება ინფორმაცია, როგორც სპიკერ-მოსამართლეების, ასევე სასამართლოთა პრესსამსახურების მიერ. საზოგადოებისათვის სასამართლო რეფორმის შესახებ ინფორმაციის მიწოდებისა და მართლმსაჯულების განხორციელებაში საზოგადოების უფრო მეტად ჩართულობის უზრუნველსაყოფად განხორციელდება საგაზეთო პუბლიკაციების მომზადება, სარეკლამო შინაარსის კლიპების მომზადება და გაშვება სხვადასხვა ტელე-მედია საშუალებებში.
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება სასამართლოების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა;

ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის განვითარება;

საერთო სასამართლოების სისტემაში მიმდინარე სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის ფარგლებში:

ყველა რაიონული, საქალაქო და სააპელაციო სასამართლო განთავსებული იქნება გარემონტებულ და შესაბამისი სტანდარტით აღჭურვილ 66 შენობაში;

გაუმჯობესდება საქმის წარმოება, მართლმსაჯულება გახდება უფრო სწრაფი და ეფექტური;

საზოგადოებაში კიდევ უფრო ამაღლდება სასამართლო სისტემის ავტორიტეტი და ნდობის ხარისხი.

საზოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები

1. ნაფიცი მსაჯულებისა და მსაჯულობის კანდიდატების რაოდენობა;
2. მოდერნიზებული და შესაბამისი სტანდარტებით აღჭურვილი სასამართლოების რაოდენობა;
3. სასამართლოთა რაოდენობა, სადაც ამოქმედებულია საქმის წარმოების მართვის კომპიუტერული პროგრამა;
4. ერთიან კომპიუტერულ სისტემაში ჩართული სასამართლოების რაოდენობა;
5. მიმდინარე რეფორმებისა და სავანონმდებლო სიახლეების შესახებ მომზადებული სარეკლამო რგოლების/კლიპების/საგაზეთო პუბლიკაციების რაოდენობა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო (10 00)	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>სასამართლოს დამოუკიდებლობისა და ობიექტურობის უზრუნველსაყოფად, სასამართლოს საქმიანობის ეფექტურობის ამაღლებისა და საქმეთა განხილვის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს ხელშეწყობით გაგრძელდება რაიონული (საქალაქო) სასამართლოების გაერთიანება და გამსხვილება(დღეს არსებული 40 რაიონული (საქალაქო) სასამართლოს ნაცვლად 25 გაერთიანებული რაიონული (საქალაქო) სასამართლო), სადაც მაღალკალიფიციური სამოსამართლო კორპუსის პირობებში შესაძლებელი გახდება საქმეთა განხილვის სპეციალიზაციის დამკვიდრება. ამასთანავე, გაერთიანებულ სასამართლოებში დანიშნული მაგისტრატი მოსამართლეები უზრუნველყოფენ მცირე მნიშვნელობის საქმეთა სწრაფ და ეფექტურ გადაწყვეტას;</p> <p>სასამართლო სისტემის მთელი ქვეყნის მასშტაბით გამართული ფუნქციონირებისათვის სასამართლო სისტემაში დაინერგება ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემა და გაგრძელდება მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების ეტაპობრივად შევსება. შესაბამისად, განხორციელდება საკალიფიკაციო გამოცდებისა და კონკურსების ორგანიზება, მოსამართლედ გამწესება მოხდება იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ, ხოლო კვალიფიციური სამოსამართლო კორპუსის განვითარებისათვის დაინერგება სასამართლოს აპარატის მოხელეთა შეფასების სისტემა;</p> <p>სასამართლოს დამოუკიდებლობის უზრუნველსაყოფად მომზადდება საფუძველი მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნისათვის და განისაზღვრება მოსამართლეთა დაწინაურების კრიტერიუმები.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>ეფექტური სასამართლო სისტემის ჩამოყალიბება;</p> <p>ამაღლდება სასამართლოს აპარატის მოხელეთა კვალიფიკაცია;</p> <p>მოსამართლეები ზემდგომ სასამართლო ინსტანციაში დაწინაურდებიან მათი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და სხვა ობიექტური კრიტერიუმების გათვალისწინებით;</p> <p>ავტომატურ რეჟიმში საპროცესო ვადების გაკონტროლება;</p>

დაჩქარდება საქმეთა განხილვა.

საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები

1. მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების შევსება;
2. მოხელეთა შეფასების წესის ამოქმედება;
3. სასამართლოში საქმეთა განხილვის დრო;
4. მცირე მნიშვნელობის საქმეთა განხილვისათვის შემცირებული დრო;
5. სასამართლო მომსახურების სერვისების რაოდენობა.

სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო (46 00)	
პროგრამის განმახორციელებელი	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიზანია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და კვალიფიციური ექსპერტების მეშვეობით განსაზღვრული ექსპერტიზისა და გამოკვლევების ჩატარება, შესაბამისი დასკვნის შედგენა და გაცემა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე.

პრიორიტეტი – გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა

ათასი ლარი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წელი	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	საკუთარი სახსრები	2013 წელი	2014 წელი	2015 წელი
36 01	ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	4,150.0	4,150.0	0.0	4,300.0	4,300.0	4,300.0
36 03	ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტების მაღალმთანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	4,800.0	4,800.0	0.0	4,800.0	4,800.0	4,800.0
38 01	გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა	5,600.0	5,600.0	0.0	3,500.0	3,800.0	4,000.0
38 02	დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	16,457.0	16,457.0	0.0	14,665.0	16,200.0	20,000.0
38 03	გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია	1,770.0	1,770.0	0.0	2,835.0	5,000.0	6,000.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		32,777.0	32,777.0	0.0	30,100.0	34,100.0	39,100.0

ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (36 01)

პროგრამის განხორციელებელი	საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>ენერგეტიკის, ბუნებრივი რესურსების მართვისა და სარგებლობის, ასევე ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის უსაფრთხოების სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის, სახელმწიფო სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების შესრულების მონიტორინგი და მათი განხორციელების კოორდინაცია;</p> <p>საქართველოს ენერგეტიკის დარგში და ბუნებრივი რესურსების მართვისა და სარგებლობის სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;</p> <p>ელექტროენერგიის დამატებითი, ალტერნატიული და განახლებადი წყაროების მოძიების, ენერგიის შემცველი წყაროების უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება;</p> <p>ქვეყნის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობისა და ბუნებრივი რესურსებით რაციონალური სარგებლობის დაგეგმვის მიზნით ბუნებრივი რესურსით სარგებლობის ღიანისძიებათა პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა და მათი განხორციელება, ტყის ფონდის მართვასა და სარგებლობასთან დაკავშირებული პოლიტიკის შემუშავება.</p>

<p>ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტების მაღალმთაიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება (36 03)</p>	
პროგრამის განმახორციელებელი	საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	განხორციელდება ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთაიან სოფლებში (სეთურნი, ჯაღმიანი, ზაქანი, ხადი და კაიშაურნი) მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შემოდგომა–ზამთრის პერიოდში (15 ოქტომბრიდან – 15 მაისამდე).
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგი	ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.
საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები	
პროგრამის ფარგლებში ზამთრის პერიოდში სუბსიდირების მიმღები მოსახლეობის რაოდენობა.	

გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა (38 01)	
პროგრამის განხორციელებელი	საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროს აპარატი
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>გარემოს დაცვისა და მოსახლეობის ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელება;</p> <p>გარემოს მონიტორინგის ერთიანი სახელმწიფო სისტემის ორგანიზება, გარემოსდაცვითი კონტროლის გაძლიერება, ეფექტური და ქმედითი გარემოსდაცვითი საკანონმდებლო ბაზის ჩამოყალიბება. ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების სახელმწიფო მართვა;</p> <p>გარემოსდაცვითი განათლების საერთაშორისო კონფერენცია „თბილისი+35“-ის ჩატარება, რომელიც ხელს შეუწყობს გარემოსდაცვითი განათლებისა და ცნობიერების დონის ამაღლებას ეროვნულ, რეგიონულ და საერთაშორისო დონეზე, ახალი გარემოსდაცვითი განათლების ინიციატივებისა და ინსტრუმენტების მომიერას მწვანე კონკრეტული განვითარებისთვის.</p> <p>დაცული ტერიტორიების სისტემის დაფუძნების, ფუნქციონირებისა და მართვის სახელმწიფო პოლიტიკის, ქმედებათა კოორდინირებისა და კონტროლის განხორციელება;</p> <p>გარემოზე ზემოქმედების წებართვის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში პოტენციური ეკოლოგიური საშიშროების რისკის შეფასება და დასაბუთებული საექსპერტო დასკვნების მომზადება.</p>

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (38 02)

პროგრამის განხარილებელი	სსიპ – დაცული ტერიტორიების სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>უზრუნველყოფილი იქნება ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა და აღდგენა ეკოლოგიური წინასწორობის შენარჩუნების მიზნით;</p> <p>განხორციელდება საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესანარჩუნებლად;</p> <p>დაგეგმილია უნიკალური და იშვიათი ორგანული თუ არაორგანული ბუნებრივი წარმონაქმნების დაცვა მათი შენარჩუნების მიზნით;</p> <p>უზრუნველყოფილი იქნება ბუნებრივ და ისტორიულ-კულტურულ გარემოში რეკრაციის, ჯანმრთელობის დაცვისა და ტურიზმისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა საქართველოს ტურისტული პოტენციალის გაზრდის მიზნით;</p> <p>ეკოტურიზმის უფრო ფართოდ პოპულარიზაციისათვის დამზადდება და დარიგდება სარეკლამო-საინფორმაციო ბროშურები და ბუკლეტები, გაგრძელდება საეთერო სივრცეში დაცული ტერიტორიების შესახებ რეკლამების განთავსება;</p> <p>დაგეგმილია ტრადიციული სამეურნეო საქმიანობის დაცვის, აღდგენისა და განვითარების ხელშეწყობა თვითმყოფადი ისტორიულ-კულტურული გარემოს აღსადგენად და შესანარჩუნებლად.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა, ბუნებრივი წარმონაქმნების შენარჩუნება;</p> <p>ეკოტურიზმის განვითარება და დაცულ ტერიტორიებში ტურისტული ნაკადების მოცულობის ზრდა.</p>
საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები	
<ol style="list-style-type: none"> ეკოდერეფნებით ერთმანეთთან დაკავშირებული დაცული ტერიტორიების რაოდენობა; საქართველოს უნიკალური ბიომრავალფეროვნების დაცვისა და გადაშენებული სახეობების რეინტროდუქციის (სახეობების აღდგენა ისტორიულ არეალებში) გზით ჯანსაღი პოპულაციების რიცხოვნობის გაზრდილი რაოდენობა; ეკოტურიზმის სფეროსა და დაცულ ტერიტორიებში ტურისტებისათვის მიწოდებული სერვისების რაოდენობა; 	

4. დაცულ ტერიტორიებზე ტურისტებისა და ვიზიტორთა 40%-ით გაზრდა, ხოლო საკუთარი შემოსავლების 20%-მდე ზრდა.

გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია (38 03)	
პროგრამის განხახორციელებელი	სსიპ – გარემოს ეროვნული სააგენტო
პროგრამის აღწერა და მიზანი	<p>პროგრამის ფარგლებში იგეგმება გარემოს დაბინძურების კვლევასა და მონიტორინგთან დაკავშირებული თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ლაბორატორიული მოწყობილობების შეძენა;</p> <p>მოსახლეობის დაცვისა და საინჟინრო ობიექტების უსაფრთხო ფუნქციონირების მიზნით, საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე განხორციელდება სტიქიური გეოლოგიური მოვლენების შეფასების რეგიონალური გეომონიტორინგი და სტიქიური პროცესების გააქტიურების პირობებში მისი ოპერატიული შეფასება;</p> <p>დამუშავდება სტიქიური გეოლოგიური პროცესების განვითარების ტენდეციებისა და გეოლოგიური გარემოს ცვლილებების გრძელვადიანი საბაზისო პროგნოზი 20–25-წლიანი პერიოდისათვის;</p> <p>მდინარეების წყლიანობის დადგენის მიზნით, რეგულარულად (წელიწადში 20–25-ჯერ) ჩატარდება წყლის ხარჯების გაზომვის ექსპედიციური სამუშაოები. თოვლის დნობის შედეგად მდინარეებში წყლის დონის მოსალოდნელი ცვლილებების განსაზღვრის მიზნით, საქართველოს მთან ზონაში (18 მდინარის ხეობებში) იგეგმება თოვლის საფარის აგეგმვის ექსპედიციური სამუშაოები;</p> <p>მომზადდება და დაინტერესებულ პირებს მიეწოდება მოკლევადიანი, საშუალოვადიანი და გრძელვადიანი ჰიდრომეტეოროლოგიური და გეოლოგიური პროგნოზები. გავრცელდება მოსალოდნელი საშიში ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენების/პროცესების შესახებ ინფორმაცია.</p>
მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები	<p>გარემოს დაბინძურების კუთხით უფრო ხარისხიანი ინფორმაციის მიღება, რაც პრევენციული ღონისძიებების ეფექტიანად დაგეგმვის შესაძლებლობას იძლევა;</p> <p>საქართველოს ტერიტორიაზე მიმდინარე გეოლოგიური პროცესების შესახებ მონაცემთა ბაზის სრულყოფა;</p> <p>საქართველოს ტერიტორიაზე გეოლოგიური სტიქიისაგან მოსახლეობისა და საინჟინრო-სამეურნეო ობიექტების საშიშროების რისკის შემცირება, პრევენციული ღონისძიებების დასახვა, გეოლოგიური პროცესების შესახებ ინფორმაციის ბაზის განახლება და სტიქიის საშიშროების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების სრულყოფა. მოსალოდნელი</p>

წყალდიდობების/წყალმოვარდნების შესახებ სახელმწიფოს შესაბამისი სტრუქტურების
დროული და ოპერატიული ინფორმირება;

ჰიდროელექტროსადგურების მიერ არსებული წყლის რესურსის ოპტიმალური
გამოყენება;

მოსალოდნელი საშიში ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენების შესახებ ადრეული
გაფრთხილების სისტემის სრულყოფა.

საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები

- 1.ჩატარებული გეომონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი/შესწავლილი გეოლოგიურად აქტიური უბნების და შესაბამისი სამთავრობო
სტრუქტურებისა და მოსახლეობის მოსალოდნელი გეოლოგიური პროცესების (მეწყერი, ღვარცოფი და ა.შ.) შესახებ გაფრთხილებათა რაოდენობა;
2. ჰიდრომეტეოროლოგიური პროგნოზების გამართლებადობის გაზრდა საშუალოდ 2-3%-ით;
3. სახელმწიფოს შესაბამისი სტრუქტურებისა და ენერგეტიკული სისტემისათვის მიწოდებული ინფორმაციის რაოდენობა.